

**VALSTYBINĖS SAUGOMŲ TERITORIJŲ TARNYBOS
PRIE APLINKOS MINISTERIJOS
DIREKTORIUS**

ĮSAKYMAS

**DĖL EUROPOS BENDRIJOS SVARBOS NATŪRALIŲ BUVEINIŲ MONITORINGO
METODIKOS PATVIRTINIMO**

2025 m. spalio d. Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 27 straipsnio 4 dalies 10 punktu, Valstybinės aplinkos monitoringo 2024–2029 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. 527 „Dėl Valstybinės aplinkos monitoringo 2024–2029 metų programos patvirtinimo“ ir siekdama užtikrinti tinkamą Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių stebėseną „Natura 2000“ buveinių apsaugai svarbiose teritorijose bei nustatytose valstybinio monitoringo vietose:

1. T v i r t i n u pridedamą Europos Bendrijos (toliau – EB) svarbos natūralių buveinių monitoringo metodiką.

2. P a v e d u Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos Biologinės įvairovės skyriaus, Informacijos valdymo ir duomenų analizės skyriaus, Poveikio aplinkai vertinimo skyriaus vedėjams ir saugomų teritorijų direktorių vadovams užtikrinti, kad:

2.1. atliekant EB svarbos natūralių buveinių stebėseną „Natura 2000“ buveinių apsaugai svarbiose teritorijose (toliau – BAST) ir valstybinio monitoringo vietose būtų vadovaujama šio įsakymo 1 punktu patvirtinta metodika;

2.2. atliekant poveikio „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymą, BAST apsaugos tikslų rengimą, gamtotvarkos planavimą ir siūlomų steigimui naujų saugomų teritorijų vertinimą, būtų vadovaujama šio įsakymo 1 punktu patvirtintoje metodikoje aprašytais EB svarbos natūralių buveinių būklės vertinimo kriterijais.

3. P r i p a ž į s t u netekusiu galios Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2024 m. vasario mėn. 9 d. įsakymą Nr. V-13 „Dėl EB svarbos natūralių buveinių monitoringo metodikos, būklės vertinimo kriterijų ir monitoringo programos patvirtinimo“.

Direktorė

Agnė Jasinavičiūtė

Parengė

Gintaras Gaidys

EUROPOS BENDRIJOS SVARBOS NATŪRALIŲ BUVEINIŲ MONITORINGO METODIKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių (toliau – EB buveinių) monitoringo metodika (toliau – Metodika) nustato procesą, kaip vykdoma EB) buveinių stebėseną bei nustato buveinių būklės vertinimo kriterijus. Metodika taikoma vykdant valstybinio aplinkos monitoringo programą (toliau – VAMP) gyvosios gamtos srityje bei buveinių apsaugai svarbių teritorijų (toliau – BAST) apsaugos tikslų įgyvendinimo stebėseną, inventorizuojant EB buveines.

2. Buveinių būklės vertinimo kriterijai (toliau – BVK) taikomi nustatant BAST apsaugos tikslus, planuojant gamtotvarką, planuojant naujas BAST, nustatant poveikio „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumą ir kitais tikslais. BVK aprašyti Metodikos priede.

3. BVK vartojamos sąvokos surašytos paaiškinimuose prie kiekvienos buveinių grupės. Kitos sąvokos atitinka EB buveinių inventorizavimo vadove (V. Rašomavičius, 2012) (toliau – Inventorizavimo vadovas) esančius sąvokų ir rodiklių išaiškinimus.

4. EB buveinių monitoringas apima lauko duomenų rinkimą tam skirta mobiliųjų prietaisų programėle ir jų įrašymą į programėlėje esančias skaitmenines anketas bei įrašytų lauko duomenų perkėlimą į duomenų bazę „BIOMON“.

II. EB BUVEINIŲ MONITORINGAS PAGAL VAMP

5. EB buveinių monitoringo pagal VAMP tikslas yra gauti duomenis apie kiekvieno EB buveinės tipo nacionalinę apsaugos būklę. Ji nustatoma pagal keturis pagrindinius parametrus: a) arealo pokyčius, b) buveinėmis užimamo bendro ploto ir erdvinio pasiskirstymo pokyčius, c) buveinių kokybę (suminiai duomenys apie visų buveinių specifinės struktūros, funkcijų ir tipinių rūšių būklę), d) suminiai duomenys apie buveinių ateities perspektyvas grėsmių atžvilgiu. Galutinis rezultatas nustatomas pagal EK patvirtintą matricą (žr. Gamtos tyrimų centro 2015 m. ataskaitos „EB svarbos natūralių buveinių palankios apsaugos būklės kriterijų nustatymo ir monitoringo sistemos metodinių pagrindų sukūrimas, II dalis. EB svarbos natūralių buveinių monitoringo metodinių pagrindų parengimas“ 4 skyriuje arba Buveinių Direktyvos 17 straipsnio ataskaitos rengimo gairėse (2016), kurios pasiekiamos adresu <https://circabc.europa.eu/d/a/workspace/SpacesStore/78e86f0a-0cd5-4f6a-a58f-2f152652b760/Article%2017%20report%20format%202013-2018.docx>).

6. Arealo, užimamo ploto ir erdvinio pasiskirstymo pokyčiai nustatomi renkant duomenis parinktose teritorijose (stacionaruose, kartografiniuose kvadratuose ar kt.) VAMP nurodytu periodiškumu. Juose inventorizuojamos visos (arba tikslinių tipų, jei reikalauja specifika) EB buveinės pagal Inventorizavimo vadovą. Periodiškai grįžtant

vykdyti monitoringo į tą pačią vietovę, teritorija perinventorizuojama naujai, senos ir naujos buveinių ribos gali sutapti tuo atveju, jei tikrai nebuvo aiškių pokyčių natūroje.

7. Jei buveinės tipas skirstomas į potipius, kurie nurodyti priede prie kiekvieno EB buveinės tipo BVK, natūroje jie turi būti nustatomi ir reikalui esant buveinių plotai suskaidomi pagal potipių pasiskirstymą.

8. Buveinių būklės duomenys renkami užpildant buveinės inventORIZACIJOS anketą pagal Inventorizavimo vadovą ir užpildant BVK anketą. Tuo pačiu programėlėje užpildoma ir informacija apie grėsmes perspektyvos įvertinimui. Duomenys apie grėsmes dalinai užpildomi lauko sąlygomis pagal matomus požymius bei dalinai nuotoliniu būdu pagal kitų šaltinių duomenis (grėsmės dėl galimų kirtimų, pievų naudojimo pokyčių, nuosavybės ar žemės paskirties pasikeitimo ir kt.).

9. Potencialios buveinės pagal šios Metodikos 17 punkte nurodytą matricą nėra įtraukiamos į stebėseną. Tais atvejais, kai anksčiau fiksuota buveinė yra išnykusi ar dėl kitų priežasčių nebuvo nustatoma, skaitmeninėje mobiliojoje programėlėje yra pildoma buveinės nenustatymo anketa, kurioje nurodoma buveinės nebuvimo priežastis. Jei buveinė pakartotinai nustatoma tik dalyje buvusio ploto, buveinės nenustatymo anketa prarastam plotui pildoma tuo atveju, jei buveinės plotas sumažėjo daugiau kaip 10 procentų, bet ne mažiau kaip 0,02 ha, taip pat pildoma jei sumažėjo daugiau kaip 3 ha. Buveinės nenustatymo anketa nepildoma, jei yra tolygus pagal plotą (su ne didesniu kaip 10 proc. nuostoliu) buveinės pasislinkimas. Tokia anketa taip pat nepildoma, jei nustatomas kitas buveinės tipas.

III. EB BUVEINIŲ MONITORINGAS BUVEINIŲ APSAUGAI SVARBIOSE TERITORIJOSE

10. BAST buveinių monitoringo pagrindinis tikslas yra gauti duomenis apie toje teritorijoje kiekvieno saugomo EB buveinės tipo apsaugos būklę, jos pokyčius ir kitimo priežastis. Apsaugos būklė nustatoma pagal tris pagrindinius parametrus: a) buveinės tipo užimamo bendro ploto BAST-e ir erdvinio pasiskirstymo pokyčius, b) buveinių kokybę (suminiai duomenys apie specifinės struktūros ir funkcijų būklę), c) suminius duomenis apie ateities perspektyvas grėsmių atžvilgiu. Galutinis rezultatas nustatomas pagal analogišką matricą, nurodytą 17 punkte, tik joje nėra arealo parametro. Pildant matricą, vietoj buveinių nacionalinių referencinių dydžių turi būti naudojami dydžiai, nurodyti BAST apsaugos tiksluose patvirtintuose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. D1-317 „Dėl Buveinių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo“.

11. Užimamo ploto ir erdvinio pasiskirstymo pokyčių duomenys renkami naujai perinventorizuojant visą BAST. Didesnį plotą užimančių BAST monitoringas gali būti atliekamas naudojant reprezentatyvias imtis arba su ištestu periodu, kai nauji rezultatai gaunami atnaujinant tik dalies teritorijos duomenis. BAST stebėsenos periodiškumas ir teritorinis išdėstymas planuojami atskirai tvirtinamoje BAST stebėsenos programoje.

12. Jei buveinės tipas skirstomas į potipius, kurie nurodyti šios metodikos priede prie kiekvieno EB buveinės tipo BVK, natūroje jie turi būti nustatomi ir reikalui esant buveinių plotai suskaidomi pagal potipių pasiskirstymą.

13. Vykdamt monitoringą, kaskart naujai perinventorizuojama visa stebėsenai numatyta teritorija pagal Inventorizavimo vadovą. Neturi būti atsižvelgiama į tai, kur buvo išsidėsčiusios buveinės BAST apsaugos tikslų žemėlapyje, taip pat į žemės nuosavybę, paskirtį ir pan. Senos ir naujos buveinių ribos gali sutapti tuo atveju, jei tikrai nebuvo aiškių pokyčių natūroje.

14. Buveinių būklės duomenys renkami užpildant BVK anketą. Tuo pačiu užpildoma ir grėsmių anketa perspektyvos įvertinimui. Grėsmių anketa dalinai užpildoma lauko sąlygomis pagal matomus požymius bei dalinai nuotoliniu būdu pagal kitų šaltinių duomenis (grėsmės dėl galimų kirtimų, pievų naudojimo pokyčių, nuosavybės ar žemės paskirties pasikeitimo ir kt.).

15. Potencialioms buveinėms nėra pildoma BVK anketa. Apsaugos tikslų žemėlapyje nurodytoms potencialioms, tačiau stebėsenos metu dar nesusiformavusioms buveinėms bei tais atvejais, kai anksčiau fiksuota buveinė yra išnykusi ar dėl kitų priežasčių nebenustatoma, yra pildoma buveinės nenustatymo anketa, kurioje nurodoma buveinės nebuvimo priežastis. Jei buveinė pakartotinai nustatoma tik dalyje buvusio ploto, tokia anketa pildoma tuo atveju jei plotas sumažėjo daugiau kaip 10 procentų, bet ne mažiau kaip 0,02 ha, taip pat pildoma jei sumažėjo daugiau kaip 3 ha. Ši anketa nepildoma, jei yra tolygus pagal plotą (su ne didesniu kaip 10 proc. nuostoliu) buveinės pasislinkimas. Buveinės nenustatymo anketa taip pat nepildoma, jei nustatomas kitas buveinės tipas.

16. Jei BAST ar jos dalis patenka į teritoriją, kurioje vykdomas EB buveinių monitoringas pagal VAMP, tai toje dalyje BAST buveinių stebėseną papildomai nevykdoma. Pildoma tik buveinės nenustatymo anketa potencialioms buveinėms, kaip nurodyta 15 punkte.

IV. EB BUVEINIŲ BŪKLĖS VERTINIMAS PAGAL BVK

17. Buveinės būklės nustatymui užpildoma skaitmeninė BVK anketa, kurioje pažymimi realūs konkrečios buveinės parametrai. Galutinė buveinės būklė nustatoma pagal matricą:

Gera	Patenkinama	Bloga	Potenciali
Pagal visus kertinius* ir bent vieną nekertinį kriterijų įvertinimas <i>gera</i> ** , ir ne daugiau kaip 1 įvertinimas <i>bloga</i> pagal nekertinius kriterijus	Pagal kertinius kriterijus įvertinimas ne žemesnis kaip <i>patenkinama</i>	Pagal bent vieną kertinį kriterijų įvertinimas <i>bloga</i>	Bent vieno iš kiekybinių kriterijų reikšmė yra žemiau įvertinimo <i>bloga</i> , tačiau jis gali būti nesudėtingai pasiektas esant palankiam apsaugos režimui ar tvarkymui.

* - kertiniai kriterijai yra atitinkamai pažymėti BVK lentelėse.

** - neįskaičiuojami įvertinimai *gera* pagal nekertinį kriterijų „Kiti neigiami poveikiai“.

Jei konkrečiam buveinės tipui yra taikoma kitokia matrica, ji pateikiama prie to tipo buveinės ar buveinių grupės BVK lentelių.

Pajūrio smėlynų buveinių būklės vertinimo kriterijai

Buveinių tipai:

2110,	2140,	2190,
2120,	2170,	2320
2130,		

BVK sąvokų ir taikymo paaiškinimai

Paaiškinimai taikomi visų pajūrio smėlynų buveinių tipų BVK, jei konkretaus buveinės tipo BVK lentelės pastabų laukelyje nenurodyta kitaip.

Kriterijus	Taikymo paaiškinimas
Indikatorinės rūšys	Nurodomas konkrečių rūšių buvimas. Rūšių sąrašai pateikiami po BVK lentelėmis.
Medžių ir krūmų padengimas	Vertinamas bendras medžių ir krūmų projekcinis padengimas. Kartu vertinamas ir svetimžemių medžių ir krūmų rūšių projekcinis padengimas. Į vertinimą neįtraukiami <i>Salix repens</i> subsp. <i>repens</i> ir <i>S. repens</i> subsp. <i>rosmarinifolia</i> (<i>S. rosmarinifolia</i>).
Svetimžemių rūšių augalų padengimas	Vertinamos ir invazinės augalų rūšys. Visuose arduose (žolių, krūmų ir medžių) vertinamas bendras projekcinis padengimas procentais, atsižvelgiant į persidengimą. Taip pat pažymimos (arba įrašomos) konkrečios esančios rūšys. Dažniausiai pasitaikančios svetimžemės rūšys: <i>Agropyron dasyanthum</i> , <i>Amelanchier spicata</i> , <i>Asparagus officinalis</i> , <i>Bunias orientalis</i> , <i>Campylopus introflexus</i> , <i>Chaenomeles japonica</i> , <i>Corispermum pallasii</i> , <i>Cytisus scoparius</i> , <i>Erigeron canadensis</i> (<i>Conyza canadensis</i>), <i>Erigeron annuus</i> , <i>Gypsophila paniculata</i> , <i>Hippophaë rhamnoides</i> , <i>Impatiens glandulifera</i> , <i>Leymus racemosus</i> , <i>Lupinus polyphyllus</i> , <i>Oenothera biennis</i> , <i>Oenothera rubricaulis</i> , <i>Prunus serotina</i> , <i>Robinia pseudoacacia</i> , <i>Rosa rugosa</i> , <i>Solidago canadensis</i> .
Nebūdingų rūšių augalų padengimas	Vertinamas nebūdingų (kultūrinių, ruderalinių, nitrofilinių ir ekspansyvių) rūšių projekcinis padengimas procentais. Dažniausiai pasitaikančios rūšys: <i>Arrhenatherum elatius</i> , <i>Lolium perenne</i> , <i>Calamagrostis epigejos</i> , <i>Calluna vulgaris</i> (išskyrus 2320 buveinę), <i>Cirsium arvense</i> , <i>Cirsium vulgare</i> , <i>Urtica dioica</i> , <i>Phragmites australis</i> , <i>Rubus</i> spp.
Reguliarių pažaidų plotas	Reguliaros pažaidos – nuolatos atviri dirvožemio plotai, kuriuose dėl reguliaraus trypimo, važinėjimo ar kt. pažaidų negali formuotis augalija, ardomas buveinei būdingas mikroreljefas, vyksta išpustymas. Epizodinės

	lokalios pažaidos neiškaičiuojamos, kadangi epizodinis fragmentiškas praardymas, sudarant sąlygas formuotis inicialinėms buveinės stadijoms, yra teigiamas, gerą buveinės būklę palaikantis veiksnys.
Atviro smėlio užimamas plotas	Atviras, augmenija ir negyvoji augalų nuokritomis nepadengtas arba dėl vėjo ar vandens erozijos susiformavęs atviras dirvožemio plotas. Reguliariai intensyviai mechaniškai pažeidžiamo paviršiaus ploto dalis, kurioje augalija negali vystytis, į šį plotą neiškaičiuojama (nuolatinės provėžos, pastoviai trypiami takai, intensyvios rekreacijos veikiami plotai ir kt.).
Kiti neigiami poveikiai	Nurodomi veikiančios neigiami veiksniai pagal grėsmių-neigiamų veiksnių klasifikatorių. Jei poveikis nereikšmingas, anketoje nenurodoma ir į vertinimo apskaičiavimą neįtraukiama.
2140 Kopų varnauogynai ir 2170 kopų gluosnynai tipų buveinių ploto braižymas	Buveinė išskiriama įtraukiant 10 m pločio juostą aplink kraštinius <i>Empetrum nigrum</i> ar <i>Salix repens</i> subsp. <i>repens</i> ir <i>S. repens</i> subsp. <i>rosmarinifolia</i> (<i>S. rosmarinifolia</i>) sąžalynus. Jeigu vienas nuo kito nutolę sąžalynai susisiekiama per įtraukiamą juostą (iki 20 m), buveinė apjungiamą į vieną poligoną. Iki 100 m vienas nuo kito nutolę kartografuojami buveinių plotai, kurių būklė vienoda, gali būti apjungiami į multipoligoną.

Kertiniai kriterijai BVK lentelėse pažymėti žvaigždute.

Paryškintos kriterijaus vertės – kiekybinės, anketoje įrašomas konkretus dydis.

Jei matavimo vienetas nenurodytas, pasirenkama iš pateikiamų žodinių charakteristikų.

2110 Užumazginės pustomos kopos

Buveinės būklė nustatoma pagal šią matricą:

Gera	Patenkinama	Bloga	Potenciali
Pagal visus kertinius ir bent vieną nekertinį kriterijų įvertinimas <i>gera</i> , ir ne daugiau kaip 1 įvertinimas <i>bloga</i> pagal nekertinius kriterijus	Pagal kertinius kriterijus įvertinimas ne žemesnis kaip <i>patenkinama</i>	Pagal bent vieną kertinį kriterijų įvertinimas <i>bloga</i>	Nustatoma tais atvejais, jei dėl ypatingai stiprių vasaros audrų buveinė yra sunaikinta, bet nėra vyraujančius vėjus užstojančių objektų.

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
Eolinio smėlio kauburių gausa ir išsidėstymas*	Eksperto vertinimas	Gausūs, susišliejusį yra visame plote	Gausūs, bet susišlieję tik dalyje ploto	Pavieniai; ryškūs	Defliaciją rodo dėl smėlio išpustymo nudžiūvę augalai.

			arba negausūs, bet susišliejusiu yra visame plote	defliacijos požymiai	Jei po ypatingai stiprių audrų buveinė yra sunaikinta, vertinamas jos atsikūrimo potencialas.
Natūralius eolinius procesus trikdančių objektų užimama pajūrio atkarpos dalis*	%	<10	10–40	41–80	Vertinami stambūs vyraujančius vėjus užstojančios objektai (paplūdimio infrastruktūros statiniai, stambūs bangų išmesti objektai ir kt.), smėlio pernašą iš jūros trikdanči infrastruktūra.
Indikatorinių rūšių padengimas*	%	>5	1–5	<1	
Indikatorinės rūšys*	Rūšių skaičius	>3	2–3	1	
Nebūdingų rūšių augalų padengimas*	%	<0,1	0,1–1,0	1,1–10	
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	<0,1	0,1–1,0	1,1–10	
Reguliarių pažaidų plotas	%	<5	5–30	31–80	
Užterštas plotas	%	<0,1	0,1–10	>10	Tarša naftos produktais ir kitomis florai bei faunai kenksmingomis medžiagomis, jūros išmestais objektais, buitinėmis atliekoms.
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Vidutiniški	Reikšmingi	

Indikatorinės rūšys:

*Ammophila arenaria, Cakile maritima, *Calamophila baltica, Corispermum intermedium, Elytrigia juncea, Honckenya peploides, Lathyrus japonicus ssp. maritimus (L. maritimus), Leymus arenarius, Linaria loeselii, Petasites spurius, Salsola kali, Tragopogon heterospermus*

2120 Baltosios kopos

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
Augalijos vystymosi stadijos*	Stadijų buvimas	I, II, III arba I, II	II, III arba I, III arba II	I arba III	Augalijos vystymosi stadijos: I – pionierinė (žolyno susivėrimas <10%); II – optimali (vieno arba dviejų ardu žolynas, projekcinis padengimas 10–30%); III – vėlyvoji (tolygus dviejų ardu žolynas, projekcinis padengimas >30%, gali būti samanų).
Atviro smėlio užimamas plotas*	%	31–70	10–30 arba 71–90	<10 arba >90	
Medžių ir krūmų padengimas*	%	<5	5–10	11–30	
Indikatorinės rūšys*	Rūšių skaičius	>2	2	1	
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	<5	5–10	11–30	
Reguliarių pažaidų plotas	%	<10	10–30	31–40	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Vidutiniški	Reikšmingi	

Indikatorinės rūšys:

Alyssum gmelinii, *Anthyllis vulneraria ssp. maritima*, *Cakile maritima*, *Eryngium maritimum*, *Hieracium umbellatum*, *Honckenya peploides*, *Lathyrus japonicus ssp. maritimus* (*Lathyrus maritimus*), *Leymus arenarius*, *Linaria loeselii*, *Tragopogon heterospermus*

2130 *Pilkosios kopos

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
Augalijos vystymosi stadijos*	Stadijų buvimas	I, II, III arba I, II	II, III arba I, III arba II	I arba III	Augalijos vystymosi stadijos: I) pionierinė – reta žolinė augalija, daug atviro smėlio plotų, gana aktyvūs eoliniai procesai; II) optimali – vyrauja kerpių ir samanų danga, žolinė augalija reta, beveik nėra atviro smėlio plotų; III) vėlyvoji – tanki žolinė augalija, išsivysčiusi samanų ir kerpių danga, nėra atviro smėlio plotų.
Medžių ir krūmų padengimas*	%	<5	5–10	11–30	
Indikatorinės rūšys*	Rūšių skaičius	>2	2	1	
Nebūdingų rūšių augalų padengimas	%	<10	10–20	21–40	
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	<5	5–10	11–30	
Atviro smėlio užimamas plotas	%	5–15	16–30	<5 arba 31–50	
Reguliarių pažaidų plotas	%	<10	10–20	21–40	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Vidutiniški	Reikšmingi	

Indikatorinės rūšys:

Astragalus arenarius, *Alyssum gmelini*, *Dianthus deltoides*, *Epipactis atrorubens*, *Eryngium maritimum*, *Helichrysum arenarium*, *Jasione montana*, *Thymus serpyllum*, *Vicia lathyroides*, *Viola tricolor* subsp. *curtisii* (*Viola litoralis*)

2140 *Kopų varnauogynai

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
<i>Empetrum nigrum</i> padengimas*	%	>40	20–40	<20	Vertinant <i>Empetrum nigrum</i> padengimą, aplink kraštinius sąžalynus buveinės plotui priskiriama 10 m pločio juosta į vertinimą neįtraukiama.
Negyvybingų <i>Empetrum nigrum</i> krūmokšnių dalis	%	<20	20–50	>50	Pažeistų, perdžiūvusių, be lapų, nežydinčių arba vaisių neduodančių krūmokšnių dalis.
Medžių ir krūmų padengimas*	%	<5	5–25	26–50	
Indikatorinės rūšys*	Rūšių skaičius	>2	2	1	
Nebūdingų rūšių augalų padengimas	%	<10	10–20	21–40	
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	<5	5–10	11–30	
Atviro smėlio užimamas plotas	%	<10	10–20	21–30	
Reguliarių pažaidų plotas	%	<5	5–20	21–30	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Vidutiniški	Reikšmingi	

Indikatorinės rūšys:

Astragalus arenarius, Helichrysum arenarium, Hieracium umbellatum, Jasione montana, Koeleria glauca, Melampyrum pratense, Pyrola minor, Polypodium vulgare, Rumex acetosella, Viola tricolor

2170 Kopu gluosnynai

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
<i>Salix repens</i> subsp. <i>repens</i> ir <i>S. repens</i> subsp. <i>rosmarinifolia</i> padengimas*	%	>40 ir buveinėje aptinkamas <i>S. repens</i> subsp. <i>repens</i>	>40 arba 20–40 kai buveinėje aptinkamas <i>S. repens</i> subsp. <i>repens</i>	20–40	Vertinant <i>Salix repens</i> subsp. <i>repens</i> ir <i>S. repens</i> subsp. <i>rosmarinifolia</i> padengimą, aplink kraštinius gluosnių sąžalynus buveinės plotui priskiriama 10 m pločio juosta į vertinimą neįtraukiama.
Vidutinis <i>Salix repens</i> subsp. <i>repens</i> ir <i>S. repens</i> subsp. <i>rosmarinifolia</i> aukštis	m	>0,5	0,2–0,5	<0,2	
Pažeistų <i>Salix repens</i> subsp. <i>repens</i> ir <i>S. repens</i> subsp. <i>rosmarinifolia</i> dalis*	%	<10	10–50	>50	Apdžiūvusių, nulaužtų ar kitaip pažeistų gluosnių dalis.
Medžių ir krūmų padengimas*	%	<5	5–25	26–50	Į vertinimą neįtraukiamas tipinių gluosnių rūšių projekcinis padengimas.
Nebūdingų rūšių augalų padengimas	%	<10	10–20	21–40	
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	<5	5–10	11–30	
Atviro smėlio užimamas plotas	%	<20	20–40	>40	
Reguliarių pažaidų plotas	%	<5	5–20	21–30	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Vidutiniški	Reikšmingi	

2190 Drėgnos tarpkopės

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
Dominuojančios rūšys*	Eksperto vertinimas	Ryškių dominantų nėra arba dominuoja indikatorinės rūšys	Dominuoja viena iš charakteringų rūšių	Dominuoja ekspansyvios, ruderalinės, svetimžemės rūšys	Charakteringų rūšių sąrašas pateikiamas po lentele. Dominavimas – kai padengimas yra >50%.
Medžių ir krūmų padengimas*	%	<1	1–5	6–10	Į vertinimą neįtraukiamas <i>Salix repens</i> subsp. <i>repens</i> .
Indikatorinės rūšys	Rūšių skaičius	>1	1	0	
Nebūdingų rūšių augalų padengimas	%	<10	10–30	31–50	
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	<5	5–10	11–30	
Užpustymas smėliu	Eksperto vertinimas	Nėra	Nereikšminga	Reikšminga	Vertinamas buveinės užpustymas smėliu, dėl kurio susiformuoja lokalsios teigiamos reljefo formos, turinčios nepalankios įtakos drėgmės režimui (keičia gruntinio vandens lygį, mažina akumuliuojamą kritulių ir sniego tirpsmo vandens kiekį).
Reguliarių pažaidų plotas	%	<5	5–10	11–30	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Vidutiniški	Reikšmingi	

Indikatorinės rūšys:

Centaurium littorale, *Equisetum variegatum*, *Juncus balticus*, *Juncus bufonius*, *Peplis portula*, *Radiola linoides*, *Sagina nodosa*

Charakteringos rūšys:

Agrostis stolonifera, Bolboschoenus maritimus, Carex acuta, Carex nigra, Carex pseudocyperus, Carex rostrata, Carex vesicaria, Iris pseudacorus, Juncus articulatus, Juncus conglomeratus, Rorippa amphibia

2320 Pajūrio smėlynų tyruliai

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
Augalijos vystymosi stadijos*	Stadijų skaičius, stadijos užimama ploto dalis	Visų vystymosi stadijų augalija, degeneracinės stadijos augalija užima <50 %	2–3 augalijos vystymosi stadijos arba degeneracinės stadijos augalija užima 51–75 %	1 augalijos vystymosi stadija arba degeneracinės stadijos augalija užima >75 %	Augalijos vystymosi stadijos: 1. pradinė (viržiai jauni – tik vegetatyviniai individai, didelė pionierinių augalų rūšių dalis); 2. suboptimali (viržiai gerai išsivystę, pionierinių rūšių nedaug); 3. optimali (viržiai vešlūs, gyvybingi, pionierinių rūšių beveik nėra); 4. degeneracinė (viržiai mažai gyvybingi, pionierinių rūšių nėra)
Medžių ir krūmų padengimas*	%	<10	10–20	21–30	
Nebūdingų rūšių augalų padengimas*	%	<5	5–10	11–30	
Svetimžemių rūšių padengimas*	%	<5	5–10	11–30	
Atviro smėlio užimamas plotas*	%	11–25	5–10	<5 arba >25	
Reguliarių pažaidų plotas	%	<5	5–10	>10	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Vidutiniški	Reikšmingi	

2.3. Vandens buveinių būklės vertinimo kriterijai

Buveinių tipai ir potipiai:

1130,	3140,	3190,
1150,	3150,	3260a, 3260b
3130a, 3130b,	3160,	3270

BVK sąvokų ir taikymo paaiškinimai

Paaiškinimai taikomi visų vandens buveinių tipų BVK, jei konkretaus buveinės tipo BVK lentelės pastabų laukelyje nenurodyta kitaip.

Kriterijus	Taikymo paaiškinimas
Augalų rūšių sudėtis ir padengimas	Tinkamas laikas augalams vertinti yra birželio–rugsėjo mėnesiai. 3260 buveinėje augalijos struktūra, augalų gausumas ir indikatorinių rūšių skaičius vertinamas tik gerai apšviestose atkarpos dalyse.
Vandens augalijos juostos ir grupės ežeruose	Išskiriamos pagal vandens augalų augimo formas. Juostos/grupės buvimas fiksuojamas tada, kai užima ne mažiau kaip 1% pakrantės perimetro arba 1% vandens telkinio ploto su tinkamu gyliu. Dažniausiai atskirose vandens augalijos juostose/grupėse pasitaikančios rūšys ir gentys: 1. aukštųjų helofitų juosta: <i>Butomus umbellatus</i> , <i>Glyceria maxima</i> , <i>Phragmites australis</i> , <i>Schoenoplectus lacustris</i> , <i>Typha</i> spp.; 2. žemųjų helofitų juosta: <i>Alisma</i> spp., <i>Carex</i> spp., <i>Equisetum fluviatile</i> , <i>Lysimachia thyrsoiflora</i> , <i>Mentha aquatica</i> , <i>Oenanthe aquatica</i> , <i>Rorippa amphibia</i> , <i>Sagittaria sagittifolia</i> , <i>Sium latifolium</i> , <i>Sparganium</i> spp.; 3. plūdurlapių juosta: <i>Nymphaea</i> spp., <i>Nuphar lutea</i> , <i>Persicaria amphibia</i> , <i>Potamogeton natans</i> ; 4. plūdžių juosta: <i>Ranunculus circinatus</i> (<i>Batrachium circinatum</i>), <i>Hippuris vulgaris</i> , <i>Myriophyllum</i> spp., <i>Potamogeton</i> spp.; 5. laisvai plūduriuojantys augalai: <i>Ceratophyllum demersum</i> , <i>Hydrocharis morsus-ranae</i> , <i>Lemna</i> spp., <i>Spirodela polyrrhiza</i> , <i>Stratiotes aloides</i> , <i>Utricularia vulgaris</i> ; 6. pasinėrusiųjų makrofitų juosta: <i>Chara</i> spp., <i>Fontinalis</i> spp., <i>Hydrilla verticillata</i> , <i>Najas</i> spp., <i>Nitella</i> spp.
Indikatorinės rūšys	Nurodomas konkrečių rūšių buvimas. Rūšių sąrašai pateikiami po BVK lentelėmis.
Svetimžemių rūšių augalų padengimas	Vertinamas svetimžemių ir invazinių augalų rūšių projekcinis padengimas procentais. Vertinama visame buveinės plote, jeigu pastabose nenurodyta kitaip. Taip pat pažymimos (arba įrašomos) konkrečios esančios rūšys. Dažniausiai pasitaikančios svetimžemės augalų rūšys vandens telkiniuose ir jų pakrantėse: <i>Azolla filiculoides</i> , <i>Bidens frondosa</i> , <i>Echinocystis lobata</i> , <i>Elodea canadensis</i> , <i>Elodea nuttallii</i> , <i>Epilobium</i>

	<i>ciliatum, Helianthus tuberosus, Impatiens glandulifera, Nymphaea</i> spp. (dekoratyvinės formos), <i>Rudbeckia laciniata</i> .
Vandens skaidrumas	Vandens skaidrumas matuojamas Sekio (Secchi) disku intensyvios vegetacijos periodu (gegužės–liepos mėn.). Matavimo taškas pasirenkamas vietoje, kurioje būtų pasiekama Sekio disko matomumo riba.
Rekreacijos poveikis (ežerų ir upių buveinėse)	Vertinamas vandens telkinio naudojimas rekreaciniais ir kitais tikslais. Vertinimo reikšmių interpretavimo paaiškinimai: Nėra arba neintensyvus – rekreacijai nenaudojama arba naudojama retai ir lokaliai, ir (arba) naudojimo paveikta (maudyklos, prielaukos ir kt.) kranto linijos dalis <5%; Vidutiniškas – neretai lankomos maudyklos ir/ar stovyklavietės, plaukiuojama valtimis, žvejojama ir (arba) naudojimo paveikta kranto linijos dalis 5–20%; Intensyvus – intensyvus vandens sportas, daug meškeriojų ir reguliariai lankomų maudyklų ir/ar stovyklaviečių, ir (arba) naudojimo paveikta kranto linijos dalis >20%.
Santykinis fitolitoralės indeksas (SFI)	Pagal SFI vertinama ekologinė makrofitų būklė tarpiniuose vandenyse. Ekologinis kokybės santykis (EKS) yra santykinis indeksas, kuris atsižvelgia į esamo ir potencialaus fitolitoralės indeksų santykį bei į makrofitų rūšių jautrumo trofiškumui medianą. Indekso apskaičiavimo tvarkos aprašas pateikiamas EB svarbos natūralių buveinių monitoringo metodikoje.
Rekreacijos paveikta fitolitoralė	Rekreacijos paveiktos <1 m gylio fitolitoralės juostos ilgis ir kiek kartų jis mažesnis už gretimų nepaveiktų fitolitoralų ilgį. Jei kriterijaus vertės nesutampa pagal reikšmes, laikantis prevencinio principo, vertinti pagal blogiausią vertę.
Vandens lygio svyravimų natūralumas	Natūralus – vandens lygio pokyčiai dėl natūralių intakų ir ištakų debito pokyčių, ilgalaikių sausrų; Vidutiniškai pažeistas – reguliuoti intakai, ištakos natūralios arba sunatūralėjusios; Reikšmingai pažeistas – aiškiai sureguliuotos ištakos.
Invazinės gyvūnų rūšys	Vertinamas invazinių gyvūnų (vėžiagyvių, žuvų) buvimo faktas (Invazinės rūšys pagal LR aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio 16 d. įsakymu Nr. D1-433 (su vėlesniais papildymais) patvirtintą sąrašą).
Introdukuotos žuvų rūšys	Stebėjimų metu ar kitų šaltinių duomenimis nustatomas vandens telkinio įžuvinimo nevietinėmis ar tam vandens telkiniui nebūdingomis vietinių rūšių žuvimis faktas. Jei yra žinoma, kad įveistos rūšys išnyko, introdukcijos faktas nenurodomas.
Kiti neigiami poveikiai	Nurodomi veikiantys neigiami veiksniai pagal grėsmių – neigiamų veiksmių klasifikatorių. Jei poveikis nereikšmingas, anketoje nenurodoma ir į vertinimo apskaičiavimą neįtraukiama.

Kertiniai kriterijai BVK lentelėse pažymėti žvaigždute.

Paryškintos kriterijaus vertės – kiekybinės, anketoje įrašomas konkretus dydis.

Jei matavimo vienetas nenurodytas, pasirenkama iš pateikiamų žodinių charakteristikų.

1130 Upių žiotys

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
Būdingų makrofitų rūšys	Rūšių skaičius	≥8	4–7	<4	Būdingų makrofitų rūšių sąrašas pateikiamas po lentele.
Santykinis fitolitoralės indeksas (SFI)*	Ekologinis kokybės santykis (EKS)	≥0,29	0,28–0,12	<0,12	
Tipinių maurabraginių rūšių*	Rūšių skaičius	≥3	2	≤1	Tipinių maurabraginių rūšių sąrašas pateikiamas po lentele.
Maurabraginių bendrijų dalis visų augalų užimame plote*	%	>50	10–50	<10	
Maksimalus maurabraginių dumblių bendrijų aptinkamumo gylis*	m	>2,5	1–2,5	<1	
<i>Nitella mucronata</i>	Aptinkamumas	yra	–	nėra	Indikatorinė maurabraginių rūšis. Vertinama tik Kniaupo įlankoje.
<i>Nymphoides peltata</i> užimamas plotas*	ha	≥16	12–15	<12	Indikatorinė makrofitų rūšis. Vertinama tik Kniaupo įlankoje.
Nitrofilinių makrofitų rūšių projekcinis padengimas	%	<10	10–20	>20	<i>Ceratophyllum demersum</i> , <i>Nuphar lutea</i> , <i>Phragmites australis</i> , <i>Stuckenia pectinata</i> , <i>Typha latifolia</i> , siūliniai dumbliai.
Svetimžemių rūšių augalų padengimas	%	<10	10–20	>20	
Chlorofilo-a koncentracija*	µg L ⁻¹	≤46	47–67	>67	Matuojama intensyvios vegetacijos periodu (gegužės–liepos mėn.)

Smėlio kiekis grunte iki 10 cm gylio*	%	≥80	40–79	<40	Matuojamas fitolitoralėje kartu su makrofitų padengimu.
Vandens skaidrumas	m	>1,5 arba skaidrus iki dugno, kai gylis <1,5 m	1–1,5	<1	Matuojama fitolitoralės gale.
Rekreacijos paveikta fitolitoralė*	m ir santykio skaitinė reikšmė	<50 ir >9	50–100 ir 5–9	>100 ir <5	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Vidutiniški	Reikšmingi	

Būdingos makrofitų rūšys:

Alisma plantago-aquatica, *Ceratophyllum demersum*, *Cladophora glomerata*, *Myriophyllum spicatum*, *Nuphar lutea*, *Phragmites australis*, *Potamogeton perfoliatus*, *Schoenoplectus lacustris* ssp. *glaucus* (*Schoenoplectus tabernaemontani*), *Stuckenia pectinata* (*Potamogeton pectinatus*)

Tipinės maurabraginių rūšys:

Chara aspera, *Chara contraria*, *Chara globularis*, *Nitellopsis obtusa*

1150 *Laqūnos

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
Būdingos makrofitų rūšys	Rūšių skaičius	≥8	4–7	<4	Būdingų makrofitų rūšių sąrašas pateikiamas po lentele.
Santykinis fitolitoralės indeksas (SFI)*	Ekologinis kokybės santykis (EKS)	≥0,29	0,28–0,12	<0,12	
Tipinių maurabraginių rūšys*	Rūšių skaičius	≥3	2	≤1	Tipinių maurabraginių rūšių sąrašas pateikiamas po lentele.
Maurabraginių bendrijų dalis visų augalų užimame plote*	%	>50	10–50	<10	
Maksimalus maurabraginių bendrijų aptinkamumo gylis*	m	>2,5	1–2,5	<1	
Indikatorinių maurabraginių rūšys*	Rūšių skaičius	3	1–2	0	Indikatorinių maurabraginių rūšių sąrašas pateikiamas po lentele.
<i>Nymphoides peltata</i> užimamas plotas*	ha	≥0,11	0,08–0,10	<0,08	Indikatorinė makrofitų rūšis. Vertinama tik Pervalkos įlankoje.
Nitrofilinių makrofitų rūšių projekcinis padengimas	%	<10	10–20	>20	<i>Ceratophyllum demersum</i> , <i>Nuphar lutea</i> , <i>Phragmites australis</i> , <i>Stuckenia pectinata</i> , <i>Typha latifolia</i> , siūliniai dumbliai.
Svetimžemių rūšių augalų padengimas	%	<10	10–20	>20	
Chlorofilo-a koncentracija*	µg L ⁻¹	≤46	47–67	>67	Matuojama intensyvios vegetacijos periodu (gegužės–liepos mėn.).

Smėlio kiekis grunte iki 10 cm gylio*	%	≥80	40–79	<40	Matuojamas fitolitoralėje kartu su makrofitų padengimu.
Vandens skaidrumas	m	>1,5 arba skaidrus iki dugno, kai gylis <1,5 m	1–1,5	<1	Matuojama fitolitoralės gale.
Rekreacijos paveikta fitolitoralė*	m ir santykio skaitinė reikšmė	<50 ir >9	50–100 ir 5–9	>100 ir <5	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Vidutiniški	Reikšmingi	

Būdingos makrofitų rūšys:

Alisma plantago-aquatica, *Ceratophyllum demersum*, *Cladophora glomerata*, *Myriophyllum spicatum*, *Nuphar lutea*, *Phragmites australis*, *Potamogeton perfoliatus*, *Potamogeton rutilus*, *Stuckenia pectinata* (*Potamogeton pectinatus*), *Ulva intestinalis*

Tipinės maurabraginių rūšys:

Chara aspera, *Chara contraria*, *Chara globularis*, *Nitellopsis obtusa*

Indikatorinės maurabraginių rūšys:

Chara baltica, *Chara canescens*, *Tolypella nidifica*

3130 Mažai mineralizuoti ežerai su būdmainių augalų bendrijomis

Potipiai:

3130a – Oligotrofiniai ežerai. Skaidraus, gelsvo ar rusvo vandens, maistinių medžiagų neturtingi ežerai, kurių litoralinėje zonoje aptinkamos *Littorelletea uniflorae* klasės smulkiųjų vandens augalų bendrijos.

3130b – Oligomezotrofinės seklumos su smulkiųjų vikšrių bendrijomis. Oligotrofinių ir mezotrofinių ežerų ir kūdrų seklumose ir periodiškai atsiveriančiose pakrantėse susiformuojančių smulkiųjų vienamečių ir daugiamečių augalų bendrijos.

Potipis: 3130a Oligotrofiniai ežerai					
Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	

Indikatorinių rūšių struktūra*	Eksperto vertinimas	Sudaro dideles grupes ir plačiai išplitusios	Auga nedidelėmis grupėmis, arba didelėmis grupėmis išplitęs <i>Sparganium angustifolium</i>	Pasitaiko pavieniui arba nėra	
Indikatorinės rūšys*	Rūšių skaičius	≥1	–	Nėra, tačiau yra patikimų duomenų, kad rūšys anksčiau buvo aptinkamos	
Buveinės degradaciją indikuojančių rūšių padengimas*	%	<10	10–25	26–50	<i>Ceratophyllum demersum</i> , <i>Hydrocharis morsus-ranae</i> , <i>Lemna</i> spp., <i>Myriophyllum spicatum</i> , <i>Phragmites australis</i> , <i>Schoenoplectus lacustris</i> ir kt.
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	<5	5–10	11–30	
Vandens skaidrumas	m	>3 arba skaidrus iki dugno, kai gylis <3	1,5–3	<1,5	
Vandens lygio svyravimų natūralumas*	Eksperto vertinimas	Natūralus	Vidutiniškai pažeistas	Reikšmingai pažeistas	
Rekreacijos poveikis	Eksperto vertinimas	Nėra arba neintensyvus	Vidutiniškas	Intensyvus	
Invazinės gyvūnų rūšys	Eksperto vertinimas	Nėra	Nežinoma	Yra	
Introdukuotos žuvų rūšys	Eksperto vertinimas	Nėra	Nežinoma	Yra	

Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Vidutiniški	Reikšmingi	
-------------------------	---------------------	------------------------	-------------	------------	--

3130b Oligomezotrofinės seklumos su smulkiųjų vikšrių bendrijomis					
Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
Indikatorinių rūšių dalis augalijos užimtame plote*	%	>50	10–50	<10	
Ekspansyvių rūšių augalų padengimas*	%	<20	20–50	51–70	Vertinama visame buveinės plote. Dažniausiai pasitaikančios ekspansyvios rūšys: <i>Agrostis canina</i> , <i>A. stolonifera</i> , <i>Bidens tripartita</i> , <i>Carex rostrata</i> , <i>Eleocharis palustris</i> , <i>Equisetum fluviatile</i> , <i>Eriophorum angustifolium</i> , <i>Juncus articulatus</i> , <i>J. filiformis</i> , <i>Molinia caerulea</i> , <i>Persicaria lapathifolia</i> , <i>Phragmites australis</i> .
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	<5	5–10	11–30	Vertinama visame buveinės plote.
Vandens lygio svyravimų natūralumas*	Eksperto vertinimas	Natūralus	Vidutiniškai pažeistas	Reikšmingai pažeistas	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Vidutiniški	Reikšmingi	

Indikatorinės rūšys:

3130a potipis – *Eleocharis acicularis*, *Isoetes lacustris*, *Lobelia dortmanna*, *Myriophyllum alterniflorum*, *Ranunculus reptans*, *Sparganium angustifolium*, *Sphagnum denticulatum*

3130b potipis – *Anagallis minima* (*Centunculus minimus*), *Centaurium pulchellum*, *Cyperus fuscus*, *Elatine hydropiper*, *Eleocharis acicularis*, *Gnaphalium uliginosum*, *Isolepis setacea*, *Juncus bulbosus*, *Juncus capitatus*, *Limosella aquatica*, *Lycopodiella inundata*,

Lythrum portula (*Peplis portula*), *Myriophyllum alterniflorum*, *Radiola linoides*, *Ranunculus reptans*, *Riccardia incurvata*, *Riccia canaliculata*, *Riccia cavernosa*, *Scirpus radicans*, *Sparganium angustifolium*, *Sparganium natans*, *Veronica scutellata*, *Ptychostomum cyclophyllum* (*Bryum cyclophyllum*)

3140 Ežerai su menturdumblių bendrijomis

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
Maurabraginių dumblių bendrijų dalis povandeninės augalijos užimtame plote*	%	>40	10–40	<10	
Maksimalus maurabraginių dumblių bendrijų augimo gylis*	m	>5 m arba visuose gyliuose	Neauga giliau kaip 5 m	Neauga giliau kaip 2,5 m	
Indikatorinės rūšys	Rūšių skaičius	>2	2	1	
Buveinės degradaciją indikuojančių rūšių padengimas*	%	<10	10–25	26–50	<i>Ceratophyllum demersum</i> , <i>Myriophyllum spicatum</i> , <i>Potamogeton lucens</i> , <i>Ranunculus circinatus</i> (<i>Batrachium circinatum</i>), <i>Sparganium emersum</i> , <i>Stuckenia pectinata</i> (<i>Potamogeton pectinatus</i>), <i>Spirodela polyrhiza</i> , <i>Lemna gibba</i> , <i>Typha latifolia</i> , siūliniai žaliadumbliai (<i>Cladophora</i> spp.) ir kt.
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	<5	5–10	11–30	
Vandens skaidrumas*	m	>4 arba skaidrus iki dugno, kai gylis <4	2–4	<2	

Vandens lygio svyravimų natūralumas	Eksperto vertinimas	Natūralus	Vidutiniškai pažeistas	Reikšmingai pažeistas	
Rekreacijos poveikis	Eksperto vertinimas	Nėra arba neintensyvus	Vidutiniškas	Intensyvus	
Invazinės gyvūnų rūšys	Eksperto vertinimas	Nėra	Nežinoma	Yra	
Introdukuotos žuvų rūšys	Eksperto vertinimas	Nėra	Nežinoma	Yra	
Ežero ekologinė būklė	Ekologinės būklės klasė pagal N, P ir O ₂ rodiklius	Labai gera arba gera	Vidutinė	Bloga arba labai bloga	Nustatoma pagal valstybinio monitoringo duomenis. Šaltinis – https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/vanduo/upes-ezerai-ir-tvenkiniai/valstybinis-upiu-ezeru-ir-tvenkiniu-monitoringas/upiu-ezeru-ir-tvenkiniu-vandens-kokybes-zemelapiai-ir-diagramos/ Jei ežero stebėseną nevykdoma, įvertinimas prilyginamas vandens skaidrumo įvertinimui.
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Vidutiniški	Reikšmingi	

Indikatorinės rūšys:

Chara aspera, Chara contraria, Chara filiformis, Chara hispida, Chara intermedia, Chara rudis, Chara strigosa, Chara tomentosa, Lychnothamnus barbatus, Nitella flexilis, Nitella opaca, Nitellopsis obtusa

3150 Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	

Vandens augalijos juostos ir grupės*	Juostų/grupių skaičius	>30 m pločio ežeruose – >3, <30 m pločio ežeruose – 3	>30 m pločio ežeruose – 3, <30 m pločio ežeruose – 2	>30 m pločio ežeruose – 2, <30 m pločio ežeruose – 1	Vandens augalijos juostos ir grupės: 1. aukštųjų helofitų juosta; 2. žemųjų helofitų juosta; 3. plūdurlapių juosta; 4. plūdžių juosta; 5. laisvai plūduriuojantys augalai; 6. pasinėrusių makrofitų juosta.
Indikatorinės rūšys*	Rūšių skaičius	>2	2	1	
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	<10	10–20	21–40	
Vandens skaidrumas*	m	>2 arba skaidrus iki dugno, kai gylis <2	1–2	<1	
Vandens lygio svyravimų natūralumas	Eksperto vertinimas	Natūralus	Vidutiniškai pažeistas	Reikšmingai pažeistas	
Rekreacijos poveikis	Eksperto vertinimas	Nėra arba neintensyvus	Vidutiniškas	Intensyvus	
Invazinės gyvūnų rūšys	Eksperto vertinimas	Nėra	Nežinoma	Yra	
Introdukuotos žuvų rūšys	Eksperto vertinimas	Nėra	Nežinoma	Yra	
Ežero ekologinė būklė	Ekologinės būklės klasė pagal N, P ir O ₂ rodiklius	Labai gera arba gera	Vidutinė	Bloga arba labai bloga	Nustatoma pagal valstybinio monitoringo duomenis. Šaltinis – https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/vanduo/upes-ezerai-ir-tvenkiniai/valstybinis-upiu-ezeru-ir-tvenkiniu-monitoringas/upiu-ezeru-ir-

					tvenkiniu-vandens-kokybes-zemelapiai-ir-diagramos/ Jei ežero stebėseną nevykdoma, įvertinimas prilyginamas vandens skaidrumo įvertinimui.
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Vidutiniški	Reikšmingi	

Indikatorinės rūšys:

Batrachium spp., *Hippuris vulgaris*, *Hydrilla verticillata*, *Hottonia palustris*, *Lemna trisulca*, *Myriophyllum verticillatum*, *Najas* spp., *Nitella* spp., *Nymphaea alba*, *Nymphaea candida*, *Nymphoides peltata*, *Oenanthe aquatica*, *Persicaria amphibia*, *Potamogeton berchtoldii*, *Potamogeton compressus*, *Potamogeton lucens*, *Potamogeton perfoliatus*, *Potamogeton praelongus*, *Potamogeton ×angustifolius* (*Potamogeton×zizii*), *Potamogeton ×salicifolius*, *Stratiotes aloides*, *Utricularia vulgaris*

3160 Natūralūs distrofiniai ežerai

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
Buveinės degradaciją indikuojančių rūšių užimama kranto linijos dalis*	%	<1	1–10	11–30	Vertinamos buveinei nebūdingos, dėl eutrofikacijos ar sutrikusio hidrologinio režimo atsirandančios rūšys, pvz., <i>Phragmites australis</i> , <i>Typha</i> spp.
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	<1	1–5	6–30	
Sausinimas*	Eksperto vertinimas	Nėra	Nežymus	Reikšmingas	Vertinama aplinkinėse teritorijose esančių sausinimo kanalų ar kitokių sausinimo infrastruktūros įrenginių įtaka.
Rekreacijos poveikis	Eksperto vertinimas	Nėra arba neintensyvus	Vidutiniškas	Intensyvus	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Vidutiniški	Reikšmingi	

3190 Gipso karsto ežerai

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
Dubens būklė*	Eksperto vertinimas	Dubuo natūralus	Dubuo nežymiai paveiktas	Dubuo stipriai paveiktas	Neigiamas poveikis: kasinėjimas, užvertimas gruntu, akmenimis, atliekomis, kranto ardymas dėl rekreacijos ar žemės ūkio veiklos.
Vandens skaidrumas	m	>2 arba skaidrus iki dugno, kai gylis <2	1–2	<1	
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	<10	10–20	21–40	
Sausinimas*	Eksperto vertinimas	Nėra	Nežymus	Reikšmingas	Vertinama aplinkinėse teritorijose esančių sausinimo kanalų ar kitokių sausinimo infrastruktūros įrenginių įtaka.
Rekreacijos poveikis	Eksperto vertinimas	Nėra arba neintensyvus	Vidutiniškas	Intensyvus	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Vidutiniški	Reikšmingi	

3260 Upių sraunumos su kurklių bendrijomis

Potipiai:

3260a – upės ar jų atkarpos, kurių vidutinis vagos plotis <10 m ir/arba vidutinis gylis <1 m

3260b – upės ar jų atkarpos, kurių vidutinis vagos plotis >10 m ir/arba vidutinis gylis >1 m

Kriterijus			Kriterijaus vertė	Pastabos
------------	--	--	-------------------	----------

	Matavimo vienetas	Taikoma potipiui	Gera	Patenkinama	Bloga	
Vagos natūralumas*	Eksperto vertinimas	a, b	Netransformuota	Vidutiniškai transformuota	Smarkiai transformuota	Netransformuota (atitinka potencialiai natūralią būklę) arba nežymiai transformuota (yra lokalūs nežymūs pokyčiai); Vidutiniškai transformuota (yra daug lokalių vidutiniškų pažaidų); Smarkiai transformuota (nedidelėse atkarpose pertvarkytos krantinės, yra skersinių konstrukcijų, debitą reguliuojančių įrenginių). Buveinei nepriskiriamos urbanizuotų vietovių, reguliuotos ar patvenktos vagos atkarpos.
Natūralios kranto augalijos užimama upės atkarpos dalis	%	a, b	>50	<50, aptinkama ilguose ruožuose	<50, aptinkama trumpuose ruožuose	Natūrali augalija: aukštaūgių ir žemaūgių helofitų bei viksvų bendrijos, eutrofiniai aukštieji žolynai, gluosnynai, miškai, pievos.
Pasinėrusios augalijos padengimas	%	a, b	>10	1–10	<1	Vertinama tik sraunumų ruože, apšviestose vietose.
Kurklių rūšių dalis pasinėrusioje augalijoje*	%	a, b	>10	1–10	<1	<i>Ranunculus circinatus</i> (<i>Batrachium circiantum</i>) nevertinama.
Indikatorinės rūšys*	Rūšių skaičius	a	>3	3	2	
		b	>2	2	1	

Eutrofinių panirusių augalų padengimas*	%	a, b	<5	5–19	20–60	Vertinama tik sraunumų ruože įtraukiant nedidelius ramesnius intarpus. Vertinamos rūšys: <i>Nuphar lutea</i> , <i>Myriophyllum</i> sp., <i>Potamogeton natans</i> , <i>Sparganium</i> spp., <i>Butomus umbellatus</i> , <i>Sagittaria sagittifolia</i> srovinės formos.
Siūlinių dumblių projekcinis padengimas*	%	a, b	<5	5–10	11–25	Vertinama tik apšviestose vagos atkarpose.
Eutrofinių helofitų padengimas*	%	a, b	<5	5–19	20–60	<i>Phragmites australis</i> , <i>Schoenoplectus lacustris</i> , <i>Glyceria maxima</i> , <i>Butomus umbellatus</i> , <i>Sagittaria sagittifolia</i> , <i>Sparganium</i> spp., <i>Oenanthe aquatica</i>
<i>Elodea</i> spp. gausa*	%	a, b	<10	10–30	31–60	Nustatoma, kurią vandens augalijos dalį sudaro minėta gentis.
Svetimžemių rūšių augalų padengimas kranto juostoje	%	a, b	<5	5–25	26–50	Vertinama 5 m pločio kranto juosta. Svetimžemės rūšys: <i>Acer negundo</i> , <i>Bidens frondosa</i> , <i>Echinocystis lobata</i> , <i>Helianthus tuberosus</i> , <i>Impatiens glandulifera</i> , <i>Mimulus guttatus</i> , <i>Reynoutria japonica</i> , <i>R. sachalinensis</i> , <i>Rudbeckia laciniata</i> , <i>Solidago canadensis</i> , <i>S. gigantea</i> .
Upės ekologinė būklė	Ekologinė s būklės klasė pagal N, P ir O ₂ rodiklius	a, b	Labai gera arba gera	Vidutinė	Bloga arba labai bloga	Nustatoma pagal valstybinio monitoringo duomenis. Šaltinis – https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/vanduo/upes-ezerai-ir-tvenkiniai/valstybinis-upiu-ezeru-ir-tvenkiniu-monitoringas/upiu-ezeru-ir-tvenkiniu-vandens-kokybes-zemelapiai-ir-diagramos/

Bebrų užtvankos*	Skaičius 1 km atkarpoje	a	0–1	2–3	4–10	Jei patvenktos upės atkarpos ilgis siekia >100 m, ji išskiriama į atskirą kontūrą ir vertinama kaip potenciali buveinė.
Į vagą suvirte medžiai*	Skaičius 100 m vagos atkarpoje	a	0–12 (0–27)	13–20 (28–35)	21–30 (36–50)	Skaičiuojami medžiai, kurių diametras >10 cm. Skaičiai skliausteliuose taikomi miške esančioms buveinėms (kai medžių juostos plotis >10 m). Jei yra atkarpa su itin dideliu suvirusių medžių kiekiu, ji išskiriama į atskirą kontūrą ir vertinama atskirai.
Rekreacijos poveikis	Eksperto vertinimas	a, b	Nėra arba neintensyvus	Vidutiniškas	Intensyvus	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	a, b	Nėra arba nereikšmingi	Vidutiniški	Reikšmingi	

Indikatorinės rūšys:

Ranunculus (Batrachium) sp. be vaisių, *Ranunculus (Batrachium) sp.* su vaisiais (išskyrus *R. circinatus*), *Berula erecta*, *Callitriche spp.*, *Chara contraria*, *Chara globularis*, *Cicuta virosa*, *Fontinalis antipyretica*, *Glyceria fluitans*, *Hygrohypnum luridum*, *Lysimachia thyrsoflora*, *Potamogeton alpinus*, *Potamogeton ×angustifolius (Potamogeton×zizii)*, *Potamogeton ×fluitans*, *Potamogeton ×fennicus*, *Potamogeton lucens*, *Potamogeton ×nitens*, *Potamogeton perfoliatus*, *Veronica anagallis-aquatica*

3270 Dumblingos upių pakrantės

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
Būdingų rūšių dalis visų augalų užimtame plote*	%	>30	10–30	<10	Optimaliausias vertinimo laikas yra liepos–rugsėjo mėn., praėjus maždaug mėnesiui po pakrantės atsivėrimo.

Būdingos rūšys*	Rūšių skaičius	>3	3	1–2	Būdingų rūšių sąrašas pateikiamas po lentele.
Ekspansyvių rūšių augalų padengimas*	%	<10	10–25	26–50	<i>Phalaroides arundinacea</i> , <i>Phragmites australis</i>
Svetimžemių rūšių augalų padengimas	%	<5	6–25	26–40	
Antropogeninės kilmės pažaidos	Eksperto vertinimas	Nėra arba neintensyvios	Vidutiniškos	Intensyvios	Ištryptas, provėžuotas, išknistas, dėl laivybos sukeliamų bangų veikiamas ir kitaip pažeidžiamas buveinės plotas.
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Vidutiniški	Reikšmingi	

Būdingos rūšys:

Atriplex prostrata, *Cyperus fuscus*, *Elatine hydropiper*, *Leersia oryzoides*, *Limosella aquatica*, *Lipandra polysperma* (*Chenopodium polyspermum*), *Oxybasis glauca* (*Chenopodium glaucum*), *Oxybasis rubra* (*Chenopodium rubrum*), *Persicaria lapathifolia*, *Ranunculus sceleratus*, *Rorippa amphibia*, *Rorippa palustris*, *Rumex maritimus*

2.4. Pievų ir joms artimų buveinių būklės vertinimo kriterijai

Buveinių tipai ir potipiai:

2330, 4030a, 4030b, 5130,	6120, 6210a, 6210b, 6230,	6270, 6410, 6430a, 6430b,	6450, 6510, 6530
---------------------------------	---------------------------------	---------------------------------	------------------------

BVK sąvokų ir taikymo paaiškinimai

Paaiškinimai taikomi visų pievų ir joms artimų buveinių tipų BVK, jei konkretaus buveinės tipo BVK lentelės pastabų laukelyje nenurodyta kitaip.

Kriterijus	Taikymo paaiškinimas
3 lygmenų žolynas	Žolynas, kuris gana tolygiai sudarytas iš aukštųjų, vidutinio aukščio ir žemų žolinių augalų rūšių. Aukštųjų žolių lygmeniui (1 lygmuo) atstovauja aukštieji miglinių šeimos augalai (pvz., <i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Arrhenatherum elatius</i> , <i>Bromopsis inermis</i> , <i>Dactylis glomerata</i> , <i>Deschampsia cespitosa</i> , <i>Festuca pratensis</i> , <i>Phleum pratense</i>), taip pat šiam lygmeniui priskiriamos kitos aukštaūgės rūšys, tokios kaip <i>Centaurea scabiosa</i> , <i>Heracleum sibiricum</i> , <i>Pastinaca sativa</i> , <i>Tragopogon pratense</i> ir kt. Vidutinio aukščio žolyno lygmeniui (2 lygmuo) priklauso tokios rūšys, kaip <i>Agrostis capillaris</i> , <i>Anthoxanthum odoratum</i> , <i>Poa</i> spp, <i>Campanula patula</i> , <i>Cynosurus cristatus</i> , <i>Festuca rubra</i> , <i>Geum rivale</i> , <i>Centaurea jacea</i> , <i>Hypericum perforatum</i> , <i>Leucanthemum vulgare</i> ir kt. Žemų žolių lygmeniui (3 lygmuo) priklauso žemaūgiai augalai, pvz., <i>Alchemilla</i> spp., <i>Euphrasia</i> spp., <i>Lysimachia nummularia</i> , <i>Polygala</i> spp., <i>Plantago lanceolata</i> , <i>Primula veris</i> , <i>Prunella vulgaris</i> , <i>Thymus pulegioides</i> , <i>Trifolium repens</i> ir kt.
Indikatorinės rūšys	Nurodomas konkrečių rūšių buvimas. Rūšių sąrašai pateikiami po BVK lentelėmis.
Dirvonų rūšys	Supievėjus buvusiems dirvonams ilgesnį laiką išliekančios dirvoninės rūšys: <i>Berteroa incana</i> , <i>Bromus hordeaceus</i> , <i>Cerastium arvense</i> , <i>Cichorium intybus</i> , <i>Convolvulus arvensis</i> , <i>Echium vulgare</i> , <i>Elytrigia repens</i> , <i>Equisetum arvense</i> , <i>Linaria vulgaris</i> , <i>Trifolium arvense</i> , <i>Medicago lupulina</i> , <i>Melilotus</i> spp., <i>Mentha arvensis</i> .
Termofilinės medžių ir krūmų rūšys	<i>Berberis vulgaris</i> , <i>Crataegus</i> spp., <i>Juniperus communis</i> , <i>Malus sylvestris</i> , <i>Pyrus pyraeaster</i> , <i>Prunus spinosa</i> , <i>Rhamnus cathartica</i> , <i>Rosa</i> spp. (išskyrus svetimžemes rūšis), <i>Ulmus minor</i> var. <i>suberosa</i> .
Medžių ir krūmų padengimas	Vertinamas bendras medžių ir krūmų projekcinis padengimas. Kartu vertinamas ir svetimžemių medžių ir krūmų rūšių projekcinis padengimas, nepaisant to, kad jų padengimas pakartotinai vertinamas pagal svetimžemių augalų rūšių projekcinio padengimo kriterijų.

Apleidimą rodančių rūšių augalų padengimas	Medžių ir krūmų rūšys į vertinimą neįtraukiamos. Dažniausiai pasitaikančios apleidimą rodančios (nitrofilinės ir ekspansyvios) rūšys: <i>Aegopodium podagraria</i> , <i>Anthriscus sylvestris</i> , <i>Bromopsis inermis</i> , <i>Calamagrostis epigejos</i> , <i>Chaerophyllum aromaticum</i> , <i>Cirsium arvense</i> , <i>Equisetum hyemale</i> , <i>Filipendula ulmaria</i> , <i>Galeopsis</i> spp., <i>Leymus arenarius</i> , <i>Phragmites australis</i> , <i>Pteridium aquilinum</i> , <i>Rubus</i> spp., <i>Tanacetum vulgare</i> , <i>Urtica dioica</i> .
Per intensyvų ganymą rodančių rūšių augalų padengimas	Dažniausiai pasitaikančios per intensyvų ganymą rodančios rūšys: <i>Capsella bursa-pastoris</i> , <i>Cirsium vulgare</i> , <i>Juncus effusus</i> , <i>Plantago major</i> , <i>Poa annua</i> , <i>Polygonum aviculare</i> aggr., <i>Potentilla anserina</i> , <i>Jacobaea vulgaris</i> (<i>Senecio jacobaea</i>), <i>Taraxacum officinale</i> .
Svetimžemių rūšių augalų padengimas	Vertinamos ir invazines augalų rūšys. Visuose arduose (žolių, krūmų ir medžių) vertinamas bendras projekcinis padengimas procentais, atsižvelgiant į persidengimą. Taip pat pažymimos (arba įrašomos) konkrečios esančios rūšys. Dažniausiai pasitaikančios svetimžemės rūšys pievų buveinėse: <i>Acer negundo</i> , <i>Amelanchier spicata</i> , <i>Asparagus officinalis</i> , <i>Bunias orientalis</i> , <i>Chaenomeles japonica</i> , <i>Cytisus scoparius</i> , <i>Echinocystis lobata</i> , <i>Elaeagnus commutata</i> , <i>Epilobium ciliatum</i> , <i>Erigeron annuus</i> , <i>Erigeron canadensis</i> (<i>Conyza canadensis</i>), <i>Euphorbia cyparissias</i> , <i>Gypsophila paniculata</i> , <i>Helianthus tuberosus</i> , <i>Heracleum sosnowskyi</i> , <i>Hippophaë rhamnoides</i> , <i>Impatiens glandulifera</i> , <i>Impatiens parviflora</i> , <i>Lolium multiflorum</i> , <i>Lolium persicum</i> , <i>Lupinus polyphyllus</i> , <i>Malva alcea</i> , <i>Medicago sativa</i> , <i>Medicago x varia</i> , <i>Oenothera biennis</i> , <i>Oenothera rubricaulis</i> , <i>Petasites hybridus</i> , <i>Phedimus spurius</i> , <i>Prunus serotina</i> , <i>Robinia pseudoacacia</i> , <i>Rosa rugosa</i> , <i>Rudbeckia hirta</i> , <i>Rumex confertus</i> , <i>Sambucus nigra</i> , <i>Saponaria officinalis</i> , <i>Solidago canadensis</i> , <i>Solidago gigantea</i> ir kt.
Atviro smėlio užimamas plotas	Augmenija ir negyvosios augalų nuokritomis nepadengtas arba dėl vėjo ar vandens erozijos, neintensyvaus antropogeninio poveikio susiformavęs atviras dirvožemio plotas. Reguliariai intensyviai mechaniškai pažeidžiamo paviršiaus ploto dalis, kurioje augalija negali vystytis, į šį plotą neįskaičiuojama (nuolatinės provėžos, pastoviai trypiami takai ir kt.).
Reguliarių pažaidų plotas (smėlingose buveinėse)	Reguliaros pažaidos – nuolatos atviri dirvožemio plotai, kuriuose dėl reguliaraus trypimo, važinėjimo ar kt. pažaidų negali formuotis augalija, ardomas buveinei būdingas mikroreljefas. Epizodinės lokaliai pažaidos neįskaičiuojamos, kadangi epizodinis fragmentiškas praardymas, sudarant sąlygas formuotis inicialinėms buveinių stadijoms ir yra teigiamas, gerą buveinės būklę palaikantis veiksnys.
Mechaniškai pažeisto paviršiaus plotas (susivėrusių pievų buveinėse)	Vertinamos nuolatinės ir epizodinės pažaidos (trypimas, knisimas, provėžos, iškasinėti plotai ir kt.), dėl kurių buvo reikšmingai pažeista buveinės augalinė danga.

Sausinimo poveikis	Vertinamas sausinimo griovių buvimas buveinės viduje ar įtakojančiu atstumu nuo buveinės bei jų veiksmingumas. Griovių veiksmingumas nustatomas pagal jų gylį, apaugimą, vandens lygį, tėkmės buvimą, buveinių degradavimo mažėjimą tolstant nuo griovio (jei degradavimo požymiai ryškiai kinta nedideliu atstumu, tai poveikis yra lokalus). Reikšmingas poveikis taip pat nurodomas, kai buveinė yra aiškiai susiformavusi ant nusausintos durpės. Kriterijus netaikomas polderių pievų atveju.
Kiti neigiami poveikiai	Nurodomi veikiantys neigiami veiksniai pagal grėsmių – neigiamų veiksnių klasifikatorių. Jei poveikis nereikšmingas, anketoje nenurodoma ir į vertinimo apskaičiavimą neįtraukiama.

Kertiniai kriterijai BVK lentelėse pažymėti žvaigždute.

Paryškintos kriterijaus vertės – kiekybinės, anketoje įrašomas konkretus dydis.

Jei matavimo vienetas nenurodytas, pasirenkama iš pateikiamų žodinių charakteristikų.

Pievų buveinių būklė nustatoma pagal šią matricą:

Gera	Patenkinama	Bloga	Potenciali
Pagal visus kertinius ir bent vieną nekertinį kriterijų įvertinimas <i>gera</i> *, ir ne daugiau kaip 1 įvertinimas <i>bloga</i> pagal nekertinius kriterijus	Pagal kertinius kriterijus įvertinimas ne žemesnis kaip <i>patenkinama</i>	Pagal bent vieną kertinį kriterijų įvertinimas <i>bloga</i>	Bent vieno iš kiekybinių kriterijų reikšmė yra žemiau įvertinimo <i>bloga</i> , tačiau jis gali būti nesudėtingai pasiektas esant palankiam apsaugos režimui ar tvarkymui.

* – vertinant pagal nekertinius kriterijus neįskaičiuojami įvertinimai *gera* pagal kriterijus „Sausinimo poveikis“ ir „Kiti neigiami poveikiai“

2330 Nesusivėrusios žemyninės smiltpievės

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
Augalijos vystymosi stadijos*	Stadijų buvimas	I, II, III arba I, II	II, III arba I, III arba II	I arba III	Buveinės laikomos mozaikiškos struktūros, kai buveinė sudaryta iš įvairių augalijos vystymosi stadijų . Augalijos vystymosi stadijos: I – inicialinė (vyrauja vienmečiai augalai, kerpių nėra);

					II – optimali (vienmečių ir daugiamečių augalų apylygiai, ryški kerpių danga); III – vėlyvoji (vyrauja daugiamečiai augalai, samanos, kerpės). Stadijos buvimas užskaitomas jei sudaro bent 5% viso augalijos ploto.
Atviro smėlio užimamas plotas*	%	11–70	5–10 arba 71–80	<5 arba 81–95	
Indikatorinės rūšys*	Rūšių skaičius	>2	2	1	
Medžių ir krūmų padengimas*	%	<10	10–30	31–60	
Apleidimą rodančių rūšių augalų padengimas*	%	<5	5–20	21–60	Į bendrą įvertį įtraukiamas ir <i>Pleurozium schreberi</i> padengimas.
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	<2	2–10	11–30	
Reguliarių pažaidų plotas	%	<5	5–20	21–70	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Vidutiniški	Reikšmingi	

Indikatorinės rūšys:

Agrostis vinealis, *Carex arenaria*, *Corynephorus canescens*, *Filago arvensis*, *Filago minima*, *Holosteum umbellatum*, *Jasione montana*, *Myosotis stricta*, *Scleranthus annuus*, *Spergula morisonii*, *Teesdalia nudicaulis*, *Tragopogon gorskianus*, *Thymus serpyllum*, *Vicia lathyroides*

4030 Viržynai

Potipiai:

4030a – Smėlynų viržynai. Fliuvioglacialinių smėlynų ir žemyninių kopų viržynai su skurdžia žolinių augalų įvairove, artima taiginiams pušynams ir nesusivėrusioms žemyninėms smiltpievėms.

4030b – Nederlingų pievų viržynai. Sausų ar vidutinio drėgnumo jaurinių dirvožemių viržynai su briedgauryių ir skurdžių smilgynų rūšių priemaiša.

Kriterijus	Taikoma potipiui	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
			Gera	Patenkinama	Bloga	
Viržių, meškauogių, varnauogių, bruknių padengimas*	a ir b	%	41–70	30–40 arba 71–80	<30 arba >80	
Degeneracinės stadijos viržių dalis*	a ir b	%	<50	50–75	>75	Degeneracinės vystymosi stadijos viržių požymiai: daug belapių šakų, centrinės šakos nuvytusios, atsivėrusi krūmokšnio centrinė dalis, stiebai guli ant žemės, lapai ir žiedai daugiausia ant kraštinių šakų, aiškiai sumažėjęs lapų ir žiedų skaičius.
Indikatorinės rūšys*	a	Rūšių skaičius	>3	2–3	1	
	b		>4	3–4	2	
Medžių ir krūmų padengimas*	a ir b	%	<10	10–25	26–40	
Apleidimą rodančių rūšių augalų padengimas*	a ir b	%	<5	5–10	11–20	Dažniausios rūšys: <i>Calamagrostis epigejos</i> , <i>Pteridium aquilinum</i> , <i>Rubus</i> spp.
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	a ir b	%	<1	1–5	6–20	
Atviro smėlio užimamas plotas	a	%	6–25	1–5 arba 26–40	0 arba 41–60	
Reguliarių pažaidų plotas	a	%	<5	5–20	21–40	
Mechaniškai pažeisto paviršiaus plotas	b	%	<5	5–20	21–30	

Kiti neigiami poveikiai	a ir b	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Vidutiniški	Reikšmingi	
-------------------------	--------	---------------------	------------------------	-------------	------------	--

Indikatorinės rūšys:

4030a potipis – *Agrostis vinealis*, *Antennaria dioica*, *Arctostaphylos uva-ursi*, *Campanula rotundifolia*, *Carex pilulifera*, *Cetraria* spp., *Cuscuta epithymum*, *Dianthus arenarius*, *Diphasiastrum complanatum* aggr., *Empetrum nigrum*, *Filago* spp., *Hieracium umbellatum*, *Jasione montana*, *Polygonatum odoratum*, *Pulsatilla patens*, *Scabiosa ochroleuca*, *Scorzonera humilis*, *Spergula morisonii*, *Teesdalia nudicaulis*, *Thymus serpyllum*, *Vincetoxicum hirundinaria*, *Viola canina*.

4030b potipis – *Antennaria dioica*, *Armeria maritima* (*Armeria elongata*), *Arnica montana*, *Botrychium lunaria*, *Campanula rotundifolia*, *Carex pilulifera*, *Cuscuta epithymum*, *Danthonia decumbens*, *Dianthus deltoides*, *Euphrasia* spp., *Hieracium umbellatum*, *Hypericum* spp., *Jasione montana*, *Juncus squarrosus*, *Pimpinella saxifraga*, *Polygala vulgaris*, *Polygonatum odoratum*, *Scorzonera humilis*, *Thymus* spp., *Veronica spicata*, *Vincetoxicum hirundinaria*, *Viola canina*.

5130 Kadagynai

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
Kadagių bei kitų vietinių dygiųjų krūmų ir medžių padengimas*	%	31–70	21–30 arba 71–80	10–20 arba 81–95	Kiti vietiniai dygieji krūmai ir medžiai – <i>Prunus spinosa</i> , <i>Rosa</i> spp., <i>Crataegus</i> spp., <i>Rhamnus cathartica</i> , <i>Berberis vulgaris</i> , <i>Malus sylvestris</i> , <i>Pyrus communis</i> ssp. <i>pyraster</i> . Kadagiai turi sudaryti ne mažiau 50% visų dygiųjų krūmų ir medžių dangos. Jei jų mažiau, gali būti buveinė 6530 <i>Miškapievės</i> .
Kadagių amžiaus struktūra*	Amžiaus grupių skaičius	3	2	1	Išskiriamos trys amžiaus grupės pagal aukštį: jauni (< 1 m), pusamžiai (1–3 m) ir suaugę (>3 m). Amžiaus grupės buvimas konstatuojamas, kai jai priklausantys augalai dengia bent 10% iš viso kadagių padengimo.

Žuvusių ir pažeistų kadagių dalis	%	<10	10–50	51–80	Įvertinami dėl netinkamo ganymo ar kitų priežasčių stipriai pažeisti, ar gyvybingumą praradę kadagiai.
Indikatorinės rūšys*	Rūšių skaičius	>4	3–4	2	
Nebūdingų medžių ir krūmų padengimas*	%	<10	10–25	26–40	Nebūdingos medžių ir krūmų rūšys – visos rūšys, kurios nepatenka į sąrašą, pateiktą prie kriterijaus „Kadagių bei kitų dygiųjų krūmų ir medžių projekcinis padengimas“.
Apleidimą rodančių rūšių augalų padengimas*	%	<10	10–30	31–60	
Per intensyvų ganymą rodančių rūšių augalų padengimas	%	<5	5–20	21–50	
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	<1	1–5	6–40	Svetimžemės medžių ir krūmų rūšys vertinamos pakartotinai, nors jau buvo įvertintos pagal kriterijų „Nebūdingų medžių ir krūmų projekcinis padengimas“.
Mechaniškai pažeisto paviršiaus plotas	%	<5	5–10	11–30	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Vidutiniški	Reikšmingi	

Indikatorinės rūšys:

Induočiai: *Achillea ptarmica*, *Agrimonia pilosa*, *Alchemilla* spp., *Antennaria dioica*, *Astragalus arenarius*, *Astragalus danicus*, *Bistorta major*, *Botrychium* spp., *Briza media*, *Campanula rotundifolia*, *Cardamine pratensis*, *Carex capillaris*, *Carex flacca*, *Carex hostiana*, *Carex lepidocarpa*, *Carex pulicaris*, *Carlina vulgaris*, *Cirsium heterophyllum*, *Crepis* spp., *Dactylorhiza* spp., *Dianthus* spp., *Epipactis* spp., *Eriophorum latifolium*, *Euphrasia* spp., *Fragaria viridis*, *Galium boreale*, *Gentiana* spp., *Gentianella* spp., *Geranium sanguineum*, *Geranium sylvaticum*, *Gymnadenia conopsea*, *Gypsophila fastigiata*, *Gladiolus imbricatus*, *Hieracium umbellatum*, *Inula* spp., *Iris sibirica*, *Jasione montana*, *Jovibarba globifera*, *Juncus squarrosus*, *Linum catharticum*, *Neottia ovata* (*Listera ovata*), *Ophioglossum vulgatum*, *Orchis* spp., *Orobanche* spp., *Parnassia palustris*, *Pedicularis* spp., *Pilosella* spp., *Pimpinella* spp., *Pinguicula vulgaris*, *Plantago media*, *Platanthera* spp., *Polygala* spp., *Polygonatum odoratum*, *Primula* spp., *Pulsatilla* spp., *Rhinanthus* spp., *Salix starkeana*, *Sanguisorba officinalis*,

Scorzonera humilis, Selinum carvifolia, Serratula tinctoria, Silene nutans, Silene tatarica, Silene viscaria (Viscaria vulgaris), Solidago virgaurea, Stachys officinalis (Betonica officinalis), Succisa pratensis, Thesium ebracteatum, Thymus spp., Triglochin palustre, Trollius europaeus, Veronica austriaca ssp. teucrium (Veronica teucrium), Veronica spicata, Viola canina, Viola rupestris.

6120 Karbonatinių smėlynų pievos

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
Žemaūgių augalų padengimas*	%	>50	25–50	<25	Žemaūgiai augalai – iki 25 cm aukščio.
Atviro smėlio užimamas plotas*	%	11–30	5–10 arba 31–50	<5 arba >50	
Indikatorinės rūšys*	Rūšių skaičius	>5	2–5	1	
Medžių ir krūmų padengimas*	%	<10	10–25	26–40	
Apleidimų rodančių rūšių augalų padengimas*	%	<10	10–25	26–60	Į bendrą įvertį įtraukiamas ir <i>Hylocomium splendens, Pleurozium schreberi</i> padengimas.
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	<2	2–20	21–40	
Dirvonų rūšių padengimas*	%	<10	10–20	21–40	
Reguliarių pažaidų plotas	%	<5	5–20	21–70	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Vidutiniški	Reikšmingi	

Indikatorinės rūšys:

Alyssum spp., Armeria maritima (Armeria elongata), Astragalus arenarius, Astragalus danicus, Campanula rotundifolia, Clinopodium acinos (Acinos arvensis), Dianthus arenarius, Dianthus carthusianorum, Epipactis atrorubens, Draba verna (Erophila verna), Festuca polesica, Festuca psammophila, Gypsophila fastigiata, Pilosella echioides (Hieracium echioides), Hylotelephium maximum, Jasione montana, Jovibarba globifera, Koeleria spp., Myosotis ramosissima, Phleum phleoides, Poa compressa, Potentilla arenaria, Pulsatilla patens,

Pulsatilla pratensis, Saxifraga tridactylites, Scabiosa ochroleuca, Sedum sexangulare, Silene chlorantha, Silene nutans, Silene tatarica, Silene otites, Thesium ebracteatum, Thymus serpyllum, Veronica spicata, Veronica verna, Viola rupestris

6210 Stepinės pievos

Potipiai:

6210a – Stepinės pievos su sausamėgiais gegužraibiniais augalais (jų yra arba jų būta praityje, bet ne seniau kaip prieš 10 metų)

Šio potipio buveinės yra prioritinės pagal Buveinių direktyvos reikalavimus.

6210b – Stepinės pievos be sausamėgių gegužraibinių augalų.

Kriterijus	Taikoma potipiui	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
			Gera	Patenkinama	Bloga	
Sausamėgių gegužraibinių rūšys*	a	Rūšių buvimas	yra	–	nėra, bet buvo rasta prieš 1–5 metus	Pažymimos jeigu yra/buvo šios rūšys: <i>Anacamptis morio</i> (<i>Orchis morio</i>), <i>Cephalanthera rubra</i> , <i>Gymnadenia conopsea</i> , <i>Herminium monorchis</i> , <i>Orchis mascula</i> , <i>Orchis militaris</i> , <i>Neotinea ustulata</i> (<i>Orchis ustulata</i>).
Sausamėgių gegužraibinių rūšių augalų gausumas*	a	Individuų skaičius	>40	21–40	0–20	
Būdingi struktūriniai elementai*	a ir b	Elementų skaičius	>3	2–3	1	Būdingi struktūriniai elementai – mozaikiškai išsidėstę kseroterminėms augavietėms būdingos fizionomiškai besiskiriančios augalijos ploteliai. Jų tipų sąrašas pateiktas po lentele.
Būdingų struktūrinių elementų, išskyrus kserotermines pamiškes ir	a ir b	%	>75	50–75	25–49	Neįskaičiuojami plotai su sumedėjusia netermofiline augalija ir žolyno plotai be jokio struktūrinio

termofilinius krūmynus, užimama ploto dalis*						elemento (1–6 elementai pagal ankstesnio kriterijaus sąrašą).
Indikatorinės rūšys*	a ir b	Rūšių skaičius	>5	3–5	2	
Medžių ir krūmų (išskyrus termofilines rūšis) padengimas*	a ir b	%	<10	10–25	26–40	
Apleidimą rodančių rūšių augalų padengimas*	a ir b	%	<5	5–25	26–60	
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	a ir b	%	<2	2–5	6–40	
Dirvonų rūšių padengimas*	a ir b	%	<5	5–20	21–40	
Mechaniškai pažeisto paviršiaus plotas	a ir b	%	<5	5–20	21–30	
Kiti neigiami poveikiai	a ir b	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Vidutiniški	Reikšmingi	

Būdingi struktūriniai elementai:

- 1) pionierinių rūšių sąžalynas (*Clinopodium acinos* (*Acinos arvensis*), *Androsace septentrionalis*, *Arenaria serpyllifolia*, *Cerastium semidecandrum*, *Draba verna*, *Herniaria glabra*, *Medicago lupulina*, *Saxifraga tridactylites*, *Trifolium campestre*);
- 2) žemažolis (iki 25 cm aukščio) žolynas;
- 3) trijų ir daugiau lygmenų žolynas;
- 4) retas žolynas su atviro dirvožemio intarpais;
- 5) samanų sąžalynas;
- 6) dirvožemio kerpių sąžalynas;
- 7) kseroterminė pamiškė;
- 8) termofilinis krūmynas (*Berberis vulgaris*, *Crataegus* spp., *Juniperus communis*, *Malus sylvestris*, *Pyrus communis* ssp. *pyraster*, *Prunus spinosa*, *Rhamnus cathartica*, *Rosa* spp. (tik vietinės rūšys)),

Indikatorinės rūšys:

Ajuga genevensis, *Anthyllis vulneraria*, *Arabis hirsuta*, *Astragalus danicus*, *Carex caryophyllea*, *Carex ornithopoda*, *Carlina vulgaris*, *Cirsium acaule*, *Clinopodium acinos* (*Acinos arvensis*), *Dianthus deltoides*, *Filipendula vulgaris*, *Fragaria viridis*, *Galium verum*, *Gentiana*

cruciata, *Geranium sanguineum*, *Helianthemum nummularium*, *Helictochloa pratensis* (*Helictotrichon pratense*), *Koeleria* spp., *Linum catharticum*, *Onobrychis arenaria*, *Orobanche elatior*, *Oxytropis pilosa*, *Phleum phleoides*, *Pimpinella saxifraga*, *Plantago media*, *Polygala* spp., *Potentilla arenaria*, *Primula veris*, *Prunella grandiflora*, *Pulsatilla pratensis*, *Ranunculus bulbosus*, *Salvia pratensis*, *Sanguisorba minor*, *Saxifraga tridactylites*, *Scabiosa columbaria*, *Scabiosa ochroleuca*, *Scorzonera humilis*, *Securigera varia* (*Coronilla varia*), *Sedum acre*, *Seseli annuum*, *Seseli libanotis* (*Libanotis montana*), *Silene nutans*, *Silene viscaria* (*Viscaria vulgaris*), *Thesium ebracteatum*, *Thymus pulegioides*, *Thymus serpyllum*, *Trifolium montanum*, *Veronica spicata*, *Veronica austriaca* ssp. *teucrium* (*Veronica teucrium*), *Viola rupestris*

6230 Rūšių turtingi briedgaurynai

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
Ploto dalis, kurioje vyrauja žemaūgiai ir tankiakeriai augalai*	%	61–90	41–60	20–40	Žemaūgiai – ≤25 cm aukščio augalai. Tankiakeriai – kupstais augančios būdingos miglinių, vikšrinių, viksvuolinių augalų rūšys: <i>Nardus stricta</i> , <i>Danthonia decumbens</i> , <i>Festuca ovina</i> , <i>Juncus squarrosus</i> , <i>Carex pilulifera</i> , <i>C. echinata</i> , <i>C. leporina</i> .
Erikinių šeimos krūmokšnių padengimas*	%	<10	10–30	31–60	Briedgaurynai, kuriuose gausiai auga erikinių šeimos krūmokšniai ir nėra reikiamo skaičiaus būdingųjų rūšių, gali priklausyti buveinei 4030 <i>Viržynai</i> .
Indikatorinės rūšys*	Rūšių skaičius	>5	3–5	2	
Medžių ir krūmų padengimas*	%	<10	10–30	31–40	
Apleidimą rodančių rūšių augalų padengimas*	%	<5	5–25	26–60	

Per intensyvų ganymą rodančių rūšių augalų padengimas*	%	<5	5–25	26–60	
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	<1	1–5	6–30	
Dirvonų rūšių padengimas*	%	<5	5–20	21–40	
Sausinimo poveikis	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingas	Nedidelis	Reikšmingas	
Mechaniškai pažeisto paviršiaus plotas	%	<5	5–20	21–30	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Vidutiniški	Reikšmingi	

Indikatorinės rūšys:

Induočiai: *Andromeda polifolia*, *Antennaria dioica*, *Arnica montana*, *Botrychium lunaria*, *Botrychium matricariifolium*, *Botrychium multifidum*, *Briza media*, *Cardamine pratensis*, *Carex echinata*, *Carex flava*, *Carex pallescens*, *Carex panicea*, *Carex pilulifera*, *Carex pulicaris*, *Dactylorhiza viridis* (*Coeloglossum viride*), *Dactylorhiza incarnata*, *Dactylorhiza longifolia*, *Dactylorhiza maculata*, *Danthonia decumbens*, *Equisetum palustre*, *Euphrasia* spp., *Filipendula vulgaris*, *Galium boreale*, *Gentiana pneumonanthe*, *Gentianella amarella*, *Gymnadenia conopsea*, *Juncus filiformis*, *Juncus squarrosus*, *Leontodon hispidus*, *Linum catharticum*, *Lycopodium clavatum*, *Ophioglossum vulgatum*, *Pedicularis palustris*, *Pedicularis sylvatica*, *Pilosella lactucella*, *Pimpinella saxifraga*, *Platanthera bifolia*, *Polygala vulgaris*, *Ranunculus flammula*, *Rhinanthus* spp., *Scorzonera humilis*, *Succisa pratensis*, *Thesium ebracteatum*, *Thymus pulegioides*, *Vaccinium vitis-idaea*, *Veronica officinalis*, *Viola canina*, *Viola palustris*

Samanos: *Abietinella abietina*, *Aulacomnium palustre*, *Sphagnum angustifolium*, *Sphagnum fallax*

6270 Rūšių turtingi smilgynai

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	

Aukštesnių kaip 40 cm varpinių augalų padengimas*	%	<30	30–45	46–60	Jei vertinama po šienavimo arba nuganymo, sprendžiama pagal aptiktų rūšių įprastą aukštį.
Indikatorinės rūšys*	Rūšių skaičius	>5	3–5	1–2	
Medžių ir krūmų padengimas*	%	<10	10–20	21–50	Jei padengimas >20%, žiūrėti ar nėra <i>6530 Miškapievė</i> .
Apleidimą rodančių rūšių augalų padengimas*	%	<5	5–30	31–60	
Dominuojančios kultūrinės rūšies padengimas*	%	r.eraičinas <50; p.miglė, balt. dobilas <20; a.avižuolė p.pašiaušėlis, p. ir nendr. eraičinai, p.šunažolė, raud. ir rausvasis dobilai, d.svidrė <5	r.eraičinas 50–75; p.miglė, balt. dobilas 20–40; a.avižuolė p.pašiaušėlis, p. ir nendr. eraičinai, p.šunažolė, raud. ir rausvasis dobilai, d.svidrė 5–10	r.eraičinas 76–90; p.miglė, balt. dobilas 41–70; a.avižuolė p.pašiaušėlis, p. ir nendr. eraičinai, p.šunažolė, raud. ir rausvasis dobilai, d.svidrė 11–30	Kriterijaus įvertis nustatomas pagal vieną, blogiausią įvertį turinčią kultūrinę rūšį.
Per intensyvų ganymą rodančių rūšių augalų padengimas*	%	<5	5–20	21–50	
Dirvonų rūšių padengimas*	%	<5	5–20	21–40	
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	<1	1–5	6–40	
Sausinimo poveikis	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingas	Nedidelis	Reikšmingas	

Mechaniškai pažeisto paviršiaus plotas	%	<5	5–20	21–50	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Vidutiniški	Reikšmingi	

Indikatorinės rūšys:

Alchemilla spp., *Anacamptis morio*, *Anemone sylvestris*, *Antennaria dioica*, *Anthyllis vulneraria*, *Bistorta major*, *Botrychium lunaria*, *Briza media*, *Caltha palustris*, *Cardamine pratensis*, *Carex hartmanii*, *Carex panicea*, *Carum carvi*, *Dactylorhiza incarnata*, *Dactylorhiza longifolia*, *Dactylorhiza maculata*, *Dianthus deltoides*, *Euphrasia stricta*, *Filipendula vulgaris*, *Fragaria viridis*, *Galium boreale*, *Galium verum*, *Geranium palustre*, *Gladiolus imbricatus*, *Helictochloa pratensis* (*Helictotrichon pratense*), *Juncus compressus*, *Linum catharticum*, *Neottia ovata* (*Listera ovata*), *Myosotis scorpioides*, *Ophioglossum vulgatum*, *Pimpinella saxifraga*, *Plantago media*, *Platanthera* spp., *Polygala* spp., *Potentilla argentea*, *Primula veris*, *Rhinanthus* spp., *Scabiosa ochroleuca*, *Scorzonera humilis*, *Sedum acre*, *Selinum carvifolia*, *Stachys officinalis* (*Betonica officinalis*), *Succisa pratensis*, *Thesium ebracteatum*, *Thymus pulegioides*, *Trifolium montanum*, *Veronica austriaca* ssp. *teucrium*, *Viola canina*

6410 Melvenynai

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
Žolyno struktūra*	Eksperto vertinimas	Tolygus arba mozaikiškas 3 lygmenų žolynas	Tarpinis variantas	Žolyne dominuoja aukštaūgės žolės	
Indikatorinės rūšys*	Rūšių skaičius	>5	3–5	2	
Medžių ir krūmų padengimas*	%	<10	10–20	21–40	Žemaūgių karklų (<i>Salix repens</i> ssp. <i>rosmarinifolia</i> , <i>S. starkeana</i>) ir kadagių įskaičiuojama tik 20% padengimą viršijanti dalis. Jei kadagių padengimas >20%, žiūrėti ar nėra buveinė 5130 <i>Kadagynai</i> .

Apleidimą rodančių rūšių augalų padengimas*	%	<5	5–25	26–60	
Per intensyvių ganymą rodančių rūšių augalų padengimas	%	<5	5–20	21–50	
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	<1	1–5	6–40	
Sausinimo poveikis	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingas	Nedidelis	Reikšmingas	
Mechaniškai pažeisto paviršiaus plotas	%	<5	5–10	11–30	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Vidutiniški	Reikšmingi	

Indikatorinės rūšys:

Achillea ptarmica, Briza media, Cardamine pratensis, Carex buxbaumii, Carex distans, Carex flacca, Carex hartmanii, Carex hostiana, Carex pallescens, Carex pulicaris, Crepis mollis, Crepis paludosa, Dactylorhiza incarnata, Dactylorhiza longifolia, Dactylorhiza viridis (Coeloglossum viride), Epipactis palustris, Equisetum palustre, Eriophorum latifolium, Euphrasia spp., Filipendula vulgaris, Galium boreale, Gentiana pneumonanthe, Gentianella spp., Gladiolus imbricatus, Gymnadenia conopsea, Inula spp., Iris sibirica, Laserpitium prutenicum, Linum catharticum, Neottia ovata (Listera ovata), Parnassia palustris, Ophioglossum vulgatum, Ranunculus auricomus, Rhinanthus spp., Sanguisorba officinalis, Scorzonera humilis, Selinum carvifolia, Serratula tinctoria, Sesleria uliginosa (Sesleria caerulea), Stachys officinalis (Betonica officinalis), Succisa pratensis, Succisella inflexa, Triglochin palustre, Trollius europaeus

6430 Eutrofiniai aukštieji žolynai

Potipiai:

6430a – Užliejami aukštieji žolynai. O. *Convolvuletalia sepium* (All. *Convolvulion sepium, Senecion fluviatilis*). Maisto medžiagų labai turtingos užliejamos upių slėnių, ežerų pakrančių ar šaltiniuotų vietų nitrofilinės bendrijos.

6430b – Eutrofiniai pamiškių žolynai. O. *Glechometalia hederaceae* (All. *Aegopodion podagrariae*). Humusingų, dalinai ūksmingų pamiškių ir retmiškių nitrofilinės bendrijos.

Kriterijus	Taikoma potipiui	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
			Gera	Patenkinama	Bloga	
Aukštųjų žolių įvairovė*	a ir b	Eksperto vertinimas	Vyrauja daugiau nei viena rūšis, žolyno aukštis netolygus	Tarpinis variantas	Ryškiai dominuoja viena rūšis, žolyno aukštis vienodas	Vertinama pagal viršutinį žolių ardą sudarančių rūšių įvairovę, žolyno aukščio netolygumą. Ryškus dominavimas – kai padengimas yra >75%.
Krūmų ir žemų medžių projekcinis padengimas*	a ir b	%	<20	20–30	31–40	Medžiai >5 m aukščio neįskaičiuojami.
Aukštų medžių padengimas	a	%	<20	20–30	31–40	Vertinamas medžių su atviru polaju padengimas. Jei dengia >40%, gali būti buveinė 91E0.
	b		10–40	<10 arba 41–60	>60	Vertinamas medžių su atviru polaju padengimas.
Indikatorinės rūšys*	a ir b	Rūšių skaičius	>2	2	0–1	
Apleistos pievos požymiai*	a ir b	Eksperto vertinimas	Nėra arba neryškūs	Dalinai ryškūs	Ryškūs	Vertinama kiek ryškus yra bent vienas iš šių požymių: a) daug buveinei nebūdingų rūšių, daugiausiai pievinių; b) didelis miglinių ar/ir viksvolinių žolių padengimas (>50 %); c) tipinės rūšys pavienės, vyrauja 1–2 nitrofilinės rūšys (<i>Aegopodium podagraria</i> , <i>Chaerophyllum aromaticum</i> , <i>Urtica dioica</i> , <i>Filipendula ulmaria</i> , <i>Anthriscus sylvestris</i> , <i>Cirsium oleraceum</i> , <i>Rubus caesius</i> , <i>Humulus lupulus</i>).

Ruderalinių rūšių padengimas	a ir b	%	<10	10–30	31–60	<i>Arctium</i> spp., <i>Artemisia vulgaris</i> , <i>Cirsium arvense</i> , <i>Elytrigia repens</i> , <i>Galeopsis</i> spp., <i>Galium aparine</i> , <i>Leonurus cardiaca</i> , <i>Tanacetum vulgare</i>
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	a ir b	%	<5	5–20	21–60	
Sausinimo poveikis	a ir b	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingas	Nedidelis	Reikšmingas	
Kiti neigiami poveikiai	a ir b	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Vidutiniški	Reikšmingi	

Indikatorinės rūšys:

6430a potipis– *Angelica archangelica*, *Calystegia sepium*, *Carduus crispus*, *Cuscuta europaea*, *Epilobium hirsutum*, *Fallopia dumetorum*, *Galium rivale*, *Jacobaea paludosa* (*Senecio paludosus*), *Lythrum salicaria*, *Mentha longifolia*, *Myosoton aquaticum*, *Rumex obtusifolius*, *Scrophularia nodosa*, *Scrophularia umbrosa*, *Senecio sarracenicus* (*S. fluviatilis*), *Silene dioica*, *Silene baccifera* (*Cucubalus baccifer*), *Thalictrum flavum*, *Valeriana officinalis*

6430b potipis – *Agrimonia pilosa*, *Alliaria petiolata*, *Angelica sylvestris*, *Barbarea stricta*, *Cardamine impatiens*, *Carduus crispus*, *Chaerophyllum temulum*, *Cynoglossum officinale*, *Fallopia dumetorum*, *Festuca gigantea*, *Geranium robertianum*, *Lamium album*, *Lamium maculatum*, *Lapsana communis*, *Lactuca muralis* (*Mycelis muralis*), *Rumex obtusifolius*, *Scrophularia nodosa*, *Silene dioica*, *Torilis japonica*

6450 Aliuvinės pievos

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
Žolyno struktūra	Eksperto vertinimas	Tolygus arba mozaikiškas 3 lygmenų žolynas	Tarpinis variantas	2 ir 3 lygmenų nėra arba tik pavieniai jų augalai	
Indikatorinės rūšys*	Rūšių skaičius	>3	2–3	1	
Medžių ir krūmų padengimas*	%	<10	10–25	26–40	
Apleidimą rodančių rūšių augalų padengimas*	%	<5	5–30	31–60	
Per intensyvią ganymą rodančių rūšių augalų padengimas	%	<10	10–30	31–60	
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	<5	5–30	31–60	
Hidrologinių sąlygų sutrikdymas*	Eksperto vertinimas	Nėra	Požymių yra, bet užliejimo režimas pakitęs nežymiai	Grioviai ir/ar vagos tiesinimas reikšmingai keičia užliejimo režimą	Grioviai vertinami ne tik buveinės plote, bet ir už jos ribų.
Mechaniškai pažeisto paviršiaus plotas	%	<5	5–20	21–60	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Vidutiniški	Reikšmingi	

Indikatorinės rūšys:

Achillea salicifolia, Bistorta major, Caltha palustris, Cardamine pratensis, Carex disticha, Carex praecox, Dactylorhiza incarnata, Dactylorhiza longifolia, Equisetum fluviatile, Galium boreale, Geranium palustre, Inula britannica, Lathyrus palustris, Lathyrus pratensis, Lythrum salicaria, Mentha verticillata, Persicaria amphibia, Peucedanum palustre, Rumex hydrolapathum, Scutellaria galericulata, Scutellaria hastifolia, Symphytum officinale, Succisella inflexa, Stellaria palustris, Thalictrum flavum, Thalictrum lucidum, Valeriana officinalis, Veronica longifolia, Veronica scutellata

6510 Šienaujamos mezofitu pievos

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
Žolyno struktūra	Eksperto vertinimas	Tolygus arba mozaikiškas 3 lygmenų žolynas	Tarpinis variantas	Žolyne dominuoja aukštaūgės žolės	
Indikatorinės rūšys*	Rūšių skaičius	>4	3–4	1–2	
Medžių ir krūmų padengimas*	%	<5	5–20	21–40	
Apleidimą rodančių rūšių augalų padengimas*	%	<5	5–25	26–60	
Dominuojančios kultūrinės rūšies padengimas*	%	p.pašiaušėlis, p.eraičinas, p.miglė, a.avižuolė <50; p.šunažolė, r.dobilas <30; raud. ir nendr. eraičinai, balt. ir rausvasis dobilai <10;	p.pašiaušėlis, p.eraičinas, p.miglė, a.avižuolė 50–75; p.šunažolė, r.dobilas 30–50; raud. ir nendr. eraičinai, balt.ir	p.pašiaušėlis, p.eraičinas, p.miglė, a.avižuolė 76–90; p.šunažolė, r.dobilas 51–60; raud. ir nendr. eraičinai, balt.ir	Kriterijaus įvertis nustatomas pagal vieną, blogiausią įvertį turinčią kultūrinę rūšį.

		d.svidrė <5	rausvasis dobilai 10–25; d.svidrė 5–10	rausvasis dobilai 26–55; d.svidrė 11–30	
Per intensyvią ganymą rodančių rūšių augalų padengimas	%	<5	5–20	21–50	
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	<1	1–20	21–40	
Sausinimo poveikis	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingas	Nedidelis	Reikšmingas	
Mechaniškai pažeisto paviršiaus plotas	%	<5	5–10	11–30	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Vidutiniški	Reikšmingi	

Indikatorinės rūšys:

Alchemilla spp., *Allium* spp., *Avenula pubescens* (*Helictotrichon pubescens*), *Bistorta major*, *Briza media*, *Campanula glomerata*, *Campanula patula*, *Cardamine pratensis*, *Carex hartmanii*, *Centaurea jacea*, *Cirsium rivulare*, *Dactylorhiza longifolia*, *Dactylorhiza incarnata*, *Daucus carota*, *Equisetum palustre*, *Filipendula vulgaris*, *Galium boreale*, *Geranium pratense*, *Gladiolus imbricatus*, *Lotus pedunculatus* (*L. uliginosus*), *Pastinaca sativa*, *Pimpinella* spp., *Plantago media*, *Primula veris*, *Prunella vulgaris*, *Ranunculus auricomus*, *Ranunculus polyanthemus*, *Rhinanthus* spp., *Rumex thyrsoiflorus*, *Sanguisorba officinalis*, *Succisella inflexa*, *Tragopogon* spp., *Trisetum flavescens*, *Trollius europaeus*

6530 Miškapievės

A – kriterijai miškapievėms su įsiterpusiais krūmais, medžiais ir jų guotais; B – kriterijai nekrūmuotoms miškapievėms miško aikštėse ar pamiškėse.

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
A. Tankių medžių ir krūmų guotų padengimas*	%	21–40	10–20 arba 41–60	61–80	Aukštesni pavieniai medžiai ir krūmai, po kurių laja yra pievinė augalija, į padengimą neskaičiuojami. Žemaūgiai

					krūmai (<i>Salix rosmarinifolia</i> , <i>S. starkeana</i> , <i>Ribes</i> spp., <i>Rubus plicatus</i> (<i>Rubus fruticosus</i>), <i>Myrica gale</i>) į padengimą neįtraukiami.
A. Laukinių vaiskrūmių ir vaismedžių dalis medžių-krūmų arde	%	>50	21–50	5–20	Skaiciuojama nuo to ploto, kurį užima pavieniui ir grupėmis augantys medžiai ir krūmai. Laukinių vaiskrūmių ir vaismedžių rūšys pateikiamos po lentele. Jei didesnę jų dalį sudaro kadagiai, gali būti buveinė 5130.
A. Senų medžių kiekis	vnt./ha	>2	1–2	<1	Vertinami visų vietinių rūšių medžiai ir medžio formos krūmai. Seni medžiai atskiriami pagal gumbuotus, drevėtus kamienus, sausas stambias šakas. Jei didesnę dalį užima išretėjusių stambių medžių, o ne krūmų danga, gali būti buveinė 9070.
B. Atvirumas*	Nutolusio atviro ploto dalis	<5% ploto, nutolusio >20 m	5–20% ploto nutolusio >20 m	21–50% ploto, nutolusio >20 m	Matuojama nuo artimiausios besiribojančio miško ar krūmyno ribos. Jei >20 m nutolusio ploto yra >50%, turi būti nustatoma kito tipo buveinė.
B. Laukinių vaiskrūmių, vaismedžių ir plačialapių medžių dalis paribyje	%	>50	21–50	5–20	Vertinama ~10 m pločio miško ar krūmyno juostoje palei miškapievę.
Indikatorinės rūšys*	Rūšių skaičius	>4	3–4	2	Indikatorinių žolinių augalų rūšių sąrašas pateikiamas po lentele.
Apleidimą rodančių rūšių augalų padengimas*	%	<10	10–30	31–60	Padengimas vertinamas atmetus krūmais padengtą dalį.
Kultūrinimui naudojamų augalų rūšių padengimas*	%	<20	20–40	41–60	Nurodomas bendras galimai įsėtų rūšių padengimas.

Per intensyvų ganymą rodančių rūšių augalų padengimas	%	<5	5–20	21–50	
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	<1	1–5	6–30	Svetimžemės medžių ir krūmų rūšys vertinamos pakartotinai, nors jau buvo įtrauktos į „Medžių ir krūmų projekcinio padengimo“ kriterijų.
Mechaniškai pažeisto paviršiaus plotas	%	<5	5–10	11–30	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Vidutiniški	Reikšmingi	

Laukinių vaiskrūmių ir vaismedžių rūšys:

Berberis vulgaris, Corylus avellana, Cornus sanguinea, Crataegus spp. (tik vietinės rūšys), *Euonymus europaea, Juniperus communis, Malus sylvestris, Prunus padus (Padus avium), Pyrus communis* ssp. *pyraster, Prunus spinosa, Rhamnus cathartica, Rosa* spp. (tik vietinės rūšys), *Sorbus aucuparia, Viburnum opulus*

Indikatorinės rūšys:

Agrimonia pilosa, Alchemilla spp., *Antennaria dioica, Bistorta major, Botrychium* spp., *Briza media, Cardamine pratensis, Cirsium heterophyllum, Cirsium rivulare, Dactylorhiza* spp., *Dianthus deltoides, Epipactis* spp., *Euphrasia* spp., *Galium boreale, Gentianella* spp., *Geranium sanguineum, Geranium sylvaticum, Gladiolus imbricatus, Gymnadenia conopsea, Hypochaeris maculata, Inula salicina, Iris sibirica, Linum catharticum, Neottia ovata (Listera ovata), Ophioglossum vulgatum, Orchis* spp., *Parnassia palustris, Platanthera* spp., *Pimpinella* spp., *Plantago media, Polygala* spp., *Primula farinosa, Primula veris, Rhinanthus* spp., *Scorzonera humilis, Selinum carvifolia, Sesleria uliginosa (Sesleria caerulea), Serratula tinctoria, Stachys officinalis (Betonica officinalis), Succisa pratensis, Trollius europaeus*

2.5. Pelkių buveinių būklės vertinimo kriterijai

Buveinių tipai ir potipiai:

7110,	7140a, 7140b,	7160a, 7160b,	7220,
7120,	7150,	7210a, 7210b,	7230

BVK sąvokų ir taikymo paaiškinimai

Paaiškinimai taikomi visų pelkių buveinių tipų BVK, jei konkretaus buveinės tipo BVK lentelės pastabų laukelyje nenurodyta kitaip.

Kriterijus	Taikymo paaiškinimas
Indikatorinės rūšys	Indikatorinės rūšys rodo gerą buveinės būklę. Nurodomas konkrečių rūšių buvimas. Rūšių sąrašai pateikiami po BVK lentelėmis.
Medžių ir krūmų padengimas	Vertinamas bendras medžių ir krūmų projekcinis padengimas. Krūmokšniai (sumedėję augalai, užaugantys paprastai iki 0,5 m aukščio) neįskaičiuojami. Kartu vertinamas ir svetimžemių medžių bei krūmų rūšių projekcinis padengimas, nepaisant to, kad jų padengimas pakartotinai vertinamas pagal svetimžemių augalų rūšių projekcinio padengimo kriterijų.
Žemaūgės pelkinių ekologinių formų pušys	Pelkinių ekologinių formų pušys – individai su menkais metiniais kamieno prieaugiais, dėl ko tarpų tarp šakų menturių nėra arba jie neryškūs (<1 cm). Jei šakos telkiasi viršutinėje kamieno dalyje, laja yra ovalo formos ar rutuliška. Žemaūgių pelkinių ekologinių formų pušų aukštis neviršina 2 m.
Svetimžemių rūšių augalų padengimas	Vertinamos ir invazines augalų rūšys. Visuose arduose (žolių, krūmų ir medžių) vertinamas bendras projekcinis padengimas procentais, atsižvelgiant į persidengimą. Taip pat pažymimos (arba įrašomos) konkrečios esančios rūšys.
Blogą būklę rodančios augalų rūšys	Buveinei nebūdingi, dažniausiai aukštaūgiai žoliniai augalai, susiję su buveinių apleidimu, hidrologinio režimo pokyčiais, pažeistu paviršiumi, dirvožemio pertrešimu dėl biogeninių medžiagų patekimo, yrančių organinių atliekų, medžiojamų žvėrių viliojimo aikštelių, intensyvaus lankymosi, durpingo grunto skaidymosi ir pan.
Mechaniškai pažeistas plotas	Nustatoma provėžuoto, ištrypto, išknisto, iškasinėto ar kitaip pažeisto pelkės ar šaltinyno paviršiaus ploto dalis procentais.
Versmės ir šaltinio upelio vagos tėkmės pokyčiai	Vertinami buveinės 7160a potipio ir 7220 tipo buveinės versmės ir šaltinio upelio vandens tėkmės trikdžiai: grunto nuošliaužos, laukinių gyvūnų knisimas ir trypimas, konstrukcijos versmėje ir upelyje, upelio vagos tiesinimas ar gilinimas, tėkmės nukreipimas.
Durpių klodo būklė	Durpių klodo pažaidoms priskiriami grioviai ir tranšėjos, kuriose buvo kasamos durpės, taip pat tarp tranšėjų esantys sausi nenukasti ruožai. Atsikūrusią durpėdarą rodo ištisinė kiminų danga su <i>Carex rostrata</i> , <i>Eriophorum angustifolium</i> , <i>E. vaginatum</i> , <i>Rhynchospora alba</i> .
Mechaniškai pažeisto grunto plotas versmių aplinkoje	5 m pločio juostoje aplink 7160a potipio ir 7220 tipo buveinėms priskirtas versmės nustatoma mechaniškai pažeista ploto dalis. Įskaičiuojami polaidžio ar po liūčių susidariusių vandens srautų eroduojami, grunto nuošliaužų, virstant medžiams pažeisti, ištrypti, išknisti, provėžuoti, iškasinėti, vandens srautų sunėstu gruntu ar kitais nešmenimis užpilti plotai.
Sausinimas	Vertinamas sausinimo griovių buvimas buveinės viduje ar įtakos hidrologinėms sąlygoms turinčiu atstumu nuo buveinės bei jų veiksmingumas. Griovių veiksmingumas nustatomas pagal jų gylį, apaugimą,

	vandens lygį, tėkmės buvimą, buveinių degradavimo gradientą tolstant nuo griovio (jei degradavimo požymiai ryškiai kinta nedideliu atstumu, tai poveikis yra lokalus). Įtraukiamas ir labai nutolusių griovių poveikis, jei dėl jų yra pažemintas šalia buveinės esančio ežero vandens lygis. Reikšmingas poveikis taip pat nurodomas, kai buveinė yra aiškiai susiformavusi ant nusausintos durpės.
Bebrų kanalų sausinamasis poveikis	Vertinamas bebrų kanalų buvimas buveinės viduje ar įtakos hidrologinėms sąlygoms turinčiu atstumu nuo buveinės bei jų veiksmingumas. Kanalų veiksmingumas nustatomas pagal jų gylį, apaugimą, vandens lygį, tėkmės buvimą, buveinių degradavimo gradientą tolstant nuo bebro kanalo (jei degradavimo požymiai ryškiai kinta nedideliu atstumu, tai poveikis yra lokalus). Reikšmingas poveikis taip pat nurodomas, kai buveinė yra aiškiai susiformavusi ant nusausintos durpės
Bebrų užtvankų neigiamas poveikis	Bebrų užtvankų neigiamas poveikis pasireiškia žemapelkėse ir tarpinio tipo pelkėse vandens lygio pakėlimu, kai vanduo nuolat laikosi samanų dangos paviršiuje, arba buveinių užtvindymu. Ilgą laiką esant aukštam vandens lygiui, pelkė apauga nendrėmis, o užtvindyta buveinė sunyksta per trumpą laiką. Poveikio buveinei reikšmingumas priklauso nuo paveiktos buveinės ploto dalies. Jei vandens lygis pakeltas ar užlieta tik buveinės artima aplinka, poveikis laikomas nereikšmingu. Jei vandens lygis pakeltas ar užlieta $\leq 10\%$ buveinės ploto, poveikis laikomas nedideliu, jei $>10\%$ – reikšmingu.
Kiti neigiami poveikiai	Nurodomi veikiantys neigiami veiksniai pagal grėsmių-neigiamų veiksmų klasifikatorių. Jei poveikis nereikšmingas, anketoje nenurodoma ir į vertinimo apskaičiavimą neįtraukiama.

Kertiniai kriterijai BVK lentelėse pažymėti žvaigždute.

Paryškintos kriterijaus vertės – kiekybinės, anketoje įrašomas konkretus dydis.

Jei matavimo vienetas nenurodytas, pasirenkama iš pateikiamų žodinių charakteristikų.

7110 Aktyvios aukštapelkės

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
Durpių klodo būklė*	Eksperto vertinimas	Nepažeistas arba pažaidose atsikūrusi iššiosinė kiminių danga	Pažaidos užima $< 5\%$ buveinės ploto	Pažaidos užima 5–20% buveinės ploto	Pažaidos – grioviai, durpių kasybos tranšėjos, apsausinti plotai su atvira durpe.

Indikatorinės rūšys*	Rūšių skaičius	>3	3	2	
Medžių padengimas, neįskaičiuojant žemaūgių pelkinių ekologinių formų pušų*	%	<1	1–10	11–30	
Blogą būklę rodančių rūšių augalų padengimas*	%	<1	1–10	11–20	Induočiai: <i>Phragmites australis</i> , <i>Rhododendron tomentosum</i> (<i>Ledum palustre</i>), <i>Vaccinium myrtillus</i> , <i>Vaccinium vitis-idaea</i> , <i>Vaccinium uliginosum</i> . Samanos: <i>Dicranum polysetum</i> , <i>Hylocomium splendens</i> , <i>Pleurozium schreberi</i> , <i>Polytrichum juniperinum</i>
Svetimžemių rūšių augalų padengimas	%	<1	1–10	11–20	Svetimžemės rūšys: <i>Aronia</i> spp., <i>Spiraea tomentosa</i> , <i>Vaccinium macrocarpon</i> , <i>Campylopus introflexus</i> ir kt.
Sausinimas*	Eksperto vertinimas	Nėra arba hidrologinės sąlygos atkurtos	Vidutiniškai reikšmingas	Reikšmingas	
Bebrų kanalų sausinamasis poveikis*	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingas	Vidutiniškai reikšmingas	Reikšmingas	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Vidutiniški	Reikšmingi	

Indikatorinės rūšys:

Induočių rūšys: *Carex limosa*, *Carex pauciflora*, *Drosera anglica*, *Drosera intermedia*, *Drosera rotundifolia*, *Eriophorum angustifolium*, *Rhynchospora alba*, *Scheuchzeria palustris*, *Trichophorum cespitosum*. Samanų rūšys: *Calliergon stramineum*, *Mylia anomala*, *Odontoschisma fluitans* (*Cladopodiella fluitans*), *Sphagnum balticum*, *Sphagnum cuspidatum*, *Sphagnum fallax*, *Sphagnum majus*, *Sphagnum rubellum*, *Sphagnum tenellum*.

7120 Degradavusios aukštapelkės

Buveinės būklė nustatoma pagal šią matricą:

Gera	Patenkinama	Bloga	Potenciali
Pagal visus kertinius ir bent vieną nekertinį kriterijų įvertinimas <i>gera</i> , ir ne daugiau kaip 1 įvertinimas <i>bloga</i> pagal nekertinius kriterijus. Geros būklės 7120 kartografuojama kaip potenciali 7110 ir gali būti keliamas apsaugos tikslas “Pasiekti 7110 buveinės susiformavimą”	Pagal kertinius kriterijus įvertinimas ne žemesnis kaip <i>patenkinama</i>	Pagal bent vieną kertinį kriterijų įvertinimas <i>bloga</i>	Bent vieno iš kiekybinių kriterijų reikšmė yra žemiau įvertinimo <i>bloga</i> , tačiau jis gali būti nesudėtingai pasiektas esant palankiam apsaugos režimui ar tvarkymui.

A – kriterijai sausintoms, bet neeksploatuotoms aukštapelkėms ir tranšėjiniu būdu eksploatuotų aukštapelkių plotams tarp tranšėjų. B – kriterijai tranšėjiniu būdu eksploatuotų aukštapelkių tranšėjoms. C – kriterijai tolygiai kasant durpių klodą eksploatuotoms aukštapelkėms (buveinės reljefas lygus).

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
Kiminių padengimas*	%	>40	21–40	1–20	
Indikatorinės rūšys*	Rūšių skaičius	>3	2–3	1	
A. Medžių ir krūmų padengimas*	%	<25	26–50	51–80	
B, C. Medžių, krūmų ir nendrių padengimas*	%	<5	6–20	21–50	
Durpių mineralizaciją rodančių rūšių augalų padengimas*	%	<30	30–50	51–70	<i>Dryopteris carthusiana, Lycopodium annotinum, Molinia caerulea, Vaccinium myrtillus, Vaccinium vitis-idaea, Dicranum polysetum, Dicranum scoparium, Hylocomium splendens,</i>

					<i>Pleurozium schreberi</i> , <i>Polytrichum juniperinum</i>
Svetimžemių rūšių augalų padengimas	%	<1	1–10	11–60	<i>Aronia</i> spp., <i>Epilobium ciliatum</i> , <i>Erigeron canadensis</i> , <i>Campylopus introflexus</i> , <i>Vaccinium macrocarpon</i> (<i>Oxycoccus macrocarpus</i>) ir kt.
B. Paviršiaus aukščio skirtumai	m	<0,5	0,5–1	>1	
Sausinimas*	Eksperto vertinimas	Nėra arba hidrologinės sąlygos atkurtos	Vidutiniškai reikšmingas	Reikšmingas	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Vidutiniški	Reikšmingi	

Indikatorinės rūšys:

Carex limosa, *Carex rostrata*, *Drosera* spp., *Eriophorum angustifolium*, *Eriophorum vaginatum*, *Lycopodiella inundata*, *Scheuchzeria palustris*, *Trichophorum alpinum*, *Trichophorum cespitosum*, *Rhynchospora alba*, *Vaccinium oxycoccus* (*Oxycoccus palustris*).

7140 Tarpinės pelkės ir liūnai

Potipiai:

7140a – Kimininės tarpinės pelkės ir liūnai. All. *Rhynchosporion* bendrijos, susiformavusios rūgščios terpės oligotrofinėse ar oligomezotrofinėse augavietėse. Samanų dangoje vyrauja kiminiai, žolių įvairovė maža.

7140b – Žaliųjų samanų tarpinės pelkės ir liūnai. All. *Caricion lasiocarpae* bendrijos, susiformavusios silpnai rūgščios ar neutralios terpės mezotrofinėse augavietėse. Samanų dangoje vyrauja žaliosios samanos, didelė žolių rūšių įvairovė.

Kriterijus	Potipis	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
			Gera	Patenkinama	Bloga	

Indikatorinės rūšys*	a	Rūšių skaičius	>3	3	1–2	
	b		>5	4–5	1–3	
Medžių ir krūmų padengimas*	a	%	<1	1–10	11–20	Neįskaičiuojami: pelkinių ekologinių formų <i>Pinus sylvestris</i> , <i>Betula nana</i>
	b		<5	5–20	21–40	<i>Pinus sylvestris</i> ir buveinei būdingų rūšių krūmai (<i>Betula humilis</i> , <i>Juniperus communis</i> , <i>Myrica gale</i> , <i>Salix lapponum</i> , <i>S. myrtilloides</i> , <i>S. repens</i> subsp. <i>rosmarinifolia</i>) įskaičiuojama tik 20% padengimą viršijanti dalis.
Blogą būklę rodančių rūšių augalų padengimas*	a ir b	%	<1	1–10	11–70	Induočių rūšys: <i>Molinia caerulea</i> , <i>Phragmites australis</i> , <i>Rhododendron tomentosum</i> (<i>Ledum palustre</i>), <i>Vaccinium myrtillus</i> , <i>Vaccinium vitis-idaea</i> , <i>Vaccinium uliginosum</i> . Samanų rūšys: <i>Dicranum polysetum</i> , <i>Hylocomium splendens</i> , <i>Pleurozium schreberi</i> .
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	a ir b	%	<1	1–5	6–50	Svetimžemės rūšys: <i>Bidens frondosa</i> , <i>Epilobium ciliatum</i> , <i>Impatiens glandulifera</i> , <i>Solidago gigantea</i> , <i>Spiraea tomentosa</i> ir kt.
Sausinimas*	a ir b	Eksperto vertinimas	Nėra arba hidrologinės sąlygos atkurtos	Vidutiniškai reikšmingas	Reikšmingas	
Bebrų kanalų sausinamasis poveikis*	a ir b	Eksperto vertinimas	Nėra arba lokalus	Vidutiniškai reikšmingas	Reikšmingas	
Bebrų užtvankų neigiamas poveikis	a ir b	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingas	Vidutiniškai reikšmingas	Reikšmingas	

Mechaniškai pažeistas plotas	a ir b	%	<5	5–10	11–40	
Kiti neigiami poveikiai	a ir b	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Vidutiniški	Reikšmingi	

Indikatorinės rūšys:

7140a potipis – Induočių rūšys: *Carex echinata*, *Carex lasiocarpa*, *Carex limosa*, *Drosera* spp., *Eriophorum gracile*, *Hammarbya paludosa*, *Lycopodiella inundata*, *Rhynchospora alba*, *Scheuchzeria palustris*, *Trichophorum alpinum*. Samanų rūšys: *Sphagnum cuspidatum*, *Sphagnum fallax/S. flexuosum*, *Sphagnum riparium*

7140b potipis – Induočių rūšys: *Carex chordorrhiza*, *Carex diandra*, *Dactylorhiza incarnata* ssp. *ochroleuca*, *Liparis loeselii*, *Lysimachia thyrsoflora*, *Pedicularis palustris*, *Utricularia* spp. Samanų rūšys: *Calliergon giganteum/Stramiogon stramineum* (*C. stramineum*), *Campylium stellatum*, *Drepanocladus aduncus*, *Hamatocaulis vernicosus*, *Scorpidium cossonii* (*Drepanocladus cossonii*)/*S. revolvens* (*Drepanocladus revolvens*), *Scorpidium scorpioides*, *Sphagnum teres*, *Sphagnum warnstorffii*, *Tomentypnum nitens*.

7150 Plikų durpių saidrynai

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
Buveinės fragmentacija*	Plotelių skaičius ir plotas m ²	Bent 1 ploto dydis >50 m ²	1 ar daugiau 10–50 m ² dydžio plotelių ir/arba bent keli 2–10 m ²	Daug 1–2 m ² dydžio plotelių	Buveinę gali sudaryti daug plotelių, suskaidytų siauromis (<5 m) 7150 buveinės tipo kriterijų neatitinkančios augalijos ar atvirų durpių juostomis. Jei minėtos juostos platesnės, apibrėžiamas atskiras buveinės plotas.
Atviros durpės užimama buveinės ploto dalis*	%	51–80	10–50 arba 81–90	<10 arba 91–99	
Indikatorinės rūšys*	Rūšių skaičius	>2	2	1	
Medžių ir krūmų padengimas*	%	0	<5	5–20	

Blogą būklę rodančių rūšių augalų padengimas *	%	0	<5	5–20	Aukštesnėse mikoreljefo vietose susiformavę 7150 buveinės kriterijų neatitinkantys augalijos intarpai nevertinami. Induočių rūšys: <i>Calluna vulgaris</i> , <i>Rhododendron tomentosum</i> (<i>Ledum palustre</i>), <i>Vaccinium myrtillus</i> , <i>Vaccinium vitis-idaea</i> . Samanų rūšys: <i>Dicranum polysetum</i> , <i>Dicranum scoparium</i> , <i>Hylocomium splendens</i> , <i>Pleurozium schreberi</i> .
Svetimžemių rūšių augalų padengimas	%	<0,1	0,1–1	2–20	<i>Aronia</i> spp., <i>Bidens frondosa</i> , <i>Campylopus introflexus</i> , <i>Epilobium ciliatum</i> , <i>Solidago gigantea</i> , <i>Spiraea tomentosa</i> ir kt.
Samanų padengimas	%	<20	20–50	>50	Indikatorinės samanų rūšys neįskaičiuojamos
Sausinimas	Eksperto vertinimas	Nėra arba hidrologinės sąlygos atkurtos	Nereikšmingas	Reikšmingas	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Vidutiniški	Reikšmingi	

Indikatorinės rūšys:

Induočių rūšys – *Carex limosa*, *Drosera* spp., *Hammarbya paludosa*, *Lycopodiella inundata*, *Rhynchospora alba*, *Scheuchzeria palustris*, *Trichophorum cespitosum*; Samanų rūšys – *Odontoschisma fluitans* (*Cladopodiella fluitans*), *Warnstorfia fluitans*

7160 Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės

Potipiai:

7160a – Šaltinynai ir šaltiniai upeliai. Buveinę sudaro nekalkingo šaltinio versmė ir jos įtakojama aplinka bei šaltinio vandeni surenkantis upelis su šaltiniams būdingomis rūšimis (*Cardamine amara*, *Veronica beccabunga*). Priklauso *Cardamino-Montion*, *Magnocaricion* p.p. (*Caricetum paniculatae*).

7160b – Šaltininės žemapelkės. Nekalkingų ar mažai kalkingų šaltinių maitinamos žemapelkės su *All. Caricion nigrae* augalų bendrijomis.

Kriterijus	Potipis	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
			Gera	Patenkinama	Bloga	
Versmės ir šaltinio upelio vagos tėkmės pokyčiai*	a	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Yra versmę ir upelio tėkmę nežymiai trikdančių veiksnių	Yra versmę ir upelio tėkmę reikšmingai trikdančių veiksnių	
Indikatorinės rūšys*	a	Rūšių skaičius	>3	3	2	
	b	Rūšių skaičius	>4	3–4	2	
Medžių ir krūmų padengimas*	b	%	<10	10–25	26–50	<i>Betula humilis</i> ir <i>Juniperus communis</i> įskaičiuojama tik 20% padengimą viršijanti dalis.
Blogą būklę rodančių rūšių augalų padengimas*	a	%	<30	30–50	51–70	<i>Angelica sylvestris</i> , <i>Anthriscus sylvestris</i> , <i>Carex acutiformis</i> , <i>Carex elata</i> , <i>Chaerophyllum aromaticum</i> , <i>Epilobium hirsutum</i> , <i>Eupatorium cannabinum</i> , <i>Filipendula ulmaria</i> , <i>Glyceria maxima</i> , <i>Lysimachia vulgaris</i> , <i>Phragmites australis</i> , <i>Rubus</i> spp., <i>Urtica dioica</i>
Blogos būklės indikatorinių rūšių augalų padengimas*	b	%	<5	5–25	26–60	<i>Carex acutiformis</i> , <i>Epilobium hirsutum</i> , <i>Filipendula ulmaria</i> , <i>Molinia caerulea</i> , <i>Phragmites australis</i> , <i>Pyrola</i> spp., <i>Typha</i>

						spp., <i>Brachythecium salebrosum</i> , <i>Calliergonella cuspidata</i> , <i>Dicranum polysetum</i> , <i>Dicranum scoparium</i> , <i>Hylocomium splendens</i> , <i>Pleurozium schreberi</i> , <i>Thuidium delicatulum</i>
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	a ir b	%	0	<5	5–25	<i>Acer negundo</i> , <i>Amelanchier spicata</i> , <i>Aronia</i> spp., <i>Bidens frondosa</i> , <i>Epilobium ciliatum</i> , <i>Heracleum sosnowskyi</i> , <i>Impatiens glandulifera</i> , <i>Impatiens parviflora</i> , <i>Mimulus guttatus</i> , <i>Petasites hybridus</i> , <i>Solidago gigantea</i> , <i>Sorbaria sorbifolia</i> , <i>Spiraea</i> spp. ir kt.
Sausinimas*	b	Eksperto vertinimas	Nėra arba hidrologinės sąlygos atkurtos	Vidutiniškai reikšmingas	Reikšmingas	
Bebrų užtvankų buvimas*	a ir b	Eksperto vertinimas	Buveinėje ir jos artimoje aplinkoje užtvankų nėra	Buveinėje užtvankų nėra, jos artimoje aplinkoje yra	Buveinėje yra užtvanka	
Tarša buitinėmis atliekomis	a	Eksperto vertinimas	Nėra	Nežymi	Reikšminga	
Cheminė tarša*	a	Eksperto vertinimas	Nėra	Nežymi	Reikšminga	Vertinama pagal pakitusią vandens spalvą ir kvapą.
Mechaniškai pažeisto grunto plotas versmių aplinkoje	a	%	<5	5–20	21–60	
Kiti neigiami poveikiai	a ir b	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Vidutiniški	Reikšmingi	

Indikatorinės rūšys:

7160a potipis – Induočių rūšys: *Cardamine amara*, *Carex paniculata*, *Chrysosplenium alternifolium*, *Crepis paludosa*, *Epilobium parviflorum*, *Epilobium roseum*, *Myosotis scorpioides*, *Poa remota*, *Stellaria alsine*, *Veronica beccabunga*. Samanų rūšys: *Aneura pinguis*, *Cratoneuron filicinum*, *Marchantia polymorpha*, *Philonotis fontana*, *Trichocolea tomentella*

7160b potipis – Induočių rūšys: *Cardamine amara*, *Cardamine pratensis*, *Carex paniculata*, *Equisetum fluviatile*, *Myosotis scorpioides*, *Pinguicula vulgaris*, *Sagina nodosa*, *Saxifraga hirculus*, *Stellaria alsine*, *Stellaria crassifolia*. Samanų rūšys: *Calliergon giganteum*, *Campylium stellatum*, *Cratoneuron filicinum*, *Hamatocaulis vernicosus*, *Marchantia polymorpha*, *Paludella squarrosa*, *Philonotis fontana*, *Scorpidium cossonii* (*Drepanocladus cossonii*), *Sphagnum teres*, *Sphagnum warnstorffii*, *Tomentypnum nitens*

7210 Žemapelkės su šakotąja ratainyte

Potipiai:

7210a – Ežerų pakrančių ratainytnai. Ežerų litoralėje susiformavusios *Cladientum marisci* bendrijos, žolių arde vyrauja helofitai, samanų danga menkai išreikšta.

7210b – Žemapelkiniai ratainytnai. Šarmingose žemapelkėse ir žemapelkiniuose bei tarpiniuose liūnuose su ištisine samanų danga susiformavę įvairaus tankumo šakotosios ratainytės sąžalynai.

Kriterijus	Potipis	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
			Gera	Patenkinama	Bloga	
<i>Cladium mariscus</i> padengimas*	a ir b	%	30–70	10–29 arba 71–90	1–9 arba >90	
Fertilių <i>Cladium mariscus</i> augalų dalis*	a ir b	%	>25	5–25	<5	
Medžių ir krūmų padengimas*	a	%	<1	1–5	6–30	<i>Juniperus communis</i> krūmai neįskaiciuojami
	b		<5	5–10	11–50	
Blogą būklę rodančių rūšių augalų padengimas*	a ir b	%	<5	5–10	11–50	<i>Filipendula ulmaria</i> , <i>Glyceria maxima</i> , <i>Molinia caerulea</i> , <i>Phragmites australis</i> , <i>Pyrola</i> spp., <i>Typha</i> spp.,
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	a ir b	%	<1	1–5	6–30	<i>Amelanchier spicata</i> , <i>Aronia</i> spp., <i>Epilobium ciliatum</i> ,

						<i>Heracleum sosnowskyi, Impatiens glandulifera, Ligustrum vulgare, Solidago gigantea, Campylopus introflexus</i> ir kt.
Ežero hidrologinis režimas*	a	Eksperto vertinimas	Nepažeistas	Nežymiai pažeistas	Smarkiai pažeistas	Vertinama, ar nėra griovių ir bebrų kanalų, turinčių įtakos ežero vandens lygiui.
Sausinimas*	b	Eksperto vertinimas	Nėra arba hidrologinės sąlygos atkurtos	Vidutiniškai reikšmingas	Reikšmingas	
Bebrų kanalų sausinamasis poveikis*	b	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingas	Vidutinio reikšmingumo	Reikšmingas	
Bebrų užtvankų neigiamas poveikis*	b	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingas	Vidutinio reikšmingumo	Reikšmingas	
Mechaniškai pažeistas plotas	b	%	<5	5–10	>10	
Kiti neigiami poveikiai	a ir b	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Vidutiniški	Reikšmingi	

7220 Šaltiniai su besiformuojančiais tufais

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus reikšmė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
Tipiškos samanų dangos susiformavimas*	Eksperto vertinimas	Ploteliai didoki, tarpusavyje jungiasi, pasitaiko ir ant tufų telkinių	Ploteliai maži, tarpusavyje nesijungia, bet yra netoli vienas nuo kito	Ploteliai maži, toli vienas nuo kito	Tipiškoje samanų dangoje aptinkamos <i>Brachythecium rivulare, Bryum pseudotriquetrum, Cratoneuron filicinum, Palustriella commutata, Pellia endiviifolia, Philonotis calcarea</i> .
Versmės ir šaltinio upelio vagos būklė*	Eksperto vertinimas	Jokių antropogeninių	Yra versmę ir upelio tėkmę	Yra versmę ir upelio tėkmę	

		ir natūralių trikdžių	nežymiai trikdančių veiksnių	reikšmingai trikdančių veiksnių	
Mechaniškai pažeisto grunto plotas versmių aplinkoje*	%	<5	5–20	>20	
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	0	<5	5–60	Vertinama ir artima aplinka. Dažniausios rūšys: <i>Acer negundo</i> , <i>Amelanchier spicata</i> , <i>Aronia</i> spp., <i>Bidens frondosa</i> , <i>Heracleum sosnowskyi</i> , <i>Impatiens glandulifera</i> , <i>Impatiens parviflora</i> , <i>Solidago gigantea</i> , <i>Sorbaria sorbifolia</i> , <i>Spiraea</i> spp. ir kt.
Blogą būklę rodančių rūšių augalų padengimas*	%	<10	10–30	31–60	<i>Angelica sylvestris</i> , <i>Anthriscus sylvestris</i> , <i>Carex acutiformis</i> , <i>Chaerophyllum aromaticum</i> , <i>Epilobium hirsutum</i> , <i>Eupatorium cannabinum</i> , <i>Filipendula ulmaria</i> , <i>Lysimachia vulgaris</i> , <i>Phragmites australis</i> , <i>Rubus</i> spp., <i>Urtica dioica</i> .
Cheminė tarša*	Eksperto vertinimas	Nėra	Nežymi	Reikšminga	Vertinama pagal pakitusią vandens spalvą ir kvapą.
Tarša buitinėmis atliekomis	Eksperto vertinimas	Nėra	Nežymi	Reikšminga	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Vidutiniški	Reikšmingi	

7230 Šarmingos žemapelkės

Kriterijus	Matavimo vienetai	Kriterijaus reikšmė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	

Būdingos struktūros augalijos užimamas plotas*	%	>75	50–75	25–49	Žemaūgė augalija (<30 cm aukščio), kurioje vyrauja viksvoliniai augalai ir/arba <i>Sesleria uliginosa</i> (<i>Sesleria caerulea</i>), samanų dangoje – žemapelkėms ir tarpinėms pelkėms būdingų rūšių samanos.
Indikatorinės rūšys*	Rūšių skaičius	>6	4–6	1–3	
Medžių ir krūmų padengimas*	%	<5	5–20	21–40	Šarmingoms žemapelkėms būdingų rūšių krūmai <i>Juniperus communis</i> neįskaičiuojami.
Blogą būklę rodančių rūšių augalų padengimas*	%	<1	1–20	21–60	<i>Filipendula ulmaria</i> , <i>Glyceria maxima</i> , <i>Lysimachia vulgaris</i> , <i>Molinia caerulea</i> , <i>Phragmites australis</i> , <i>Pyrola</i> spp., <i>Typha</i> spp., <i>Urtica dioica</i> , <i>Calliergonella cuspidata</i> , <i>Dicranum polysetum</i> , <i>Dicranum scoparium</i> , <i>Hylocomium splendens</i> , <i>Pleurozium schreberi</i>
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	<1	1–5	6–20	<i>Acer negundo</i> , <i>Amelanchier spicata</i> , <i>Aronia</i> spp., <i>Bidens frondosa</i> , <i>Epilobium ciliatum</i> , <i>Heracleum sosnowskyi</i> , <i>Impatiens glandulifera</i> , <i>Solidago gigantea</i> , <i>Sorbaria sorbifolia</i> , <i>Spiraea</i> spp. ir kt.
Samanų padengimas*	%	>50	21–50	5–20	
Kiminių dalis samanų dangoje*	%	<5	5–20	21–50	Didesnė kiminių proporcija rodo transformaciją į 7140 tipą.
Sausinimas*	Eksperto vertinimas	Nėra arba hidrologinės sąlygos atkurtos	Vidutiniškai reikšmingas	Reikšmingas	
Bebrų kanalų sausinamasis poveikis*	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingas	Vidutinio reikšmingumo	Reikšmingas	

Bebrų užtvankų neigiamas poveikis*	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingas	Vidutinio reikšmingumo	Reikšmingas	
Negyvos fitomasės padengimas	%	<30	30–70	71–90	
Mechaniškai pažeistas plotas	%	<5	5–10	>10	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Vidutiniški	Reikšmingi	

Indikatorinės rūšys:

Induočiai augalai: *Carex buxbaumii*, *Carex capillaris*, *Carex dioica*, *Carex flava*, *Carex lepidocarpa*, *Dactylorhiza incarnata* ssp. *cruenta*, *Dactylorhiza incarnata* ssp. *ochroleuca*, *Dactylorhiza traunsteineri*, *Eleocharis quinqueflora*, *Epipactis palustris*, *Eriophorum latifolium*, *Gymnadenia conopsea*, *Juncus alpino-articulatus*, *Liparis loeselii*, *Pedicularis sceptrum-carolinum*, *Pinguicula vulgaris*, *Primula farinosa*, *Schoenus ferrugineus*, *Sesleria uliginosa* (*Sesleria caerulea*), *Swertia perennis*, *Triglochin palustre*; Samanos: *Bryum pseudotriquetrum*, *Campylium stellatum*, *Cratoneuron filicinum*, *Hamatocaulis vernicosus*, *Helodium blandowii*, *Homalothecium nitens* (*Tomentypnum nitens*), *Meesia triquetra*, *Palustriella commutata*, *Philonotis calcarea*, *Scorpidium cossonii* (*Drepanocladus cossonii*)/*Scorpidium revolvens* (*Drepanocladus revolvens*), *Scorpidium scorpioides*

2.7. Atodangų ir olų buveinių būklės vertinimo kriterijai

Buveinių tipai:

8210, 8220, 8310

BVK sąvokų ir taikymo paaiškinimai

Paaiškinimai taikomi visų atodangų ir olų buveinių tipų BVK, jei konkretaus buveinės tipo BVK lentelės pastabų laukelyje nenurodyta kitaip.

Kriterijus	Taikymo paaiškinimas
Specifinės augmenijos gausa	Specifinę augmeniją sudaro plokščių paviršių „pluta“ iš kerpių, samanų, dumblių taip pat uolų plyšių ir atbrailų augalija. Apšviečiamų ir ūksmingų vietų rūšys gali gerokai skirtis. <u>Augalija ant susikaupusio humuso nepriskiriama.</u>
Indikatorinės rūšys	Nurodomas konkrečių rūšių buvimas. Rūšių sąrašai pateikiami po BVK lentelėmis.

Mechaniniai pažeidimai	Mineralinio grunto kasimas ar paskirų uolienos gabalų rinkimas, uolienų ardymas, raižymas, teplojimas ir kt.
Rekreacijos poveikis	Neigiamas laipiojimo, trypimo, rekreacinės įrangos ir kitoks poveikis
Kiti neigiami poveikiai	Nurodomi veikiančys neigiami veiksniai pagal grėsmių-neigiamų veiksnių klasifikatorių. Jei poveikis nereikšmingas, anketoje nenurodoma ir į vertinimo apskaičiavimą neįtraukiama.

Kertiniai kriterijai BVK lentelėse pažymėti žvaigždute.

Paryškintos kriterijaus vertės – kiekybinės, anketoje įrašomas konkretus dydis.

Jei matavimo vienetas nenurodytas, pasirenkama iš pateikiamų žodinių charakteristikų.

8210 Karbonatinių uolienų atodangos

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
Specifinės augmenijos gausa*	Eksperto vertinimas	Augmenija įvairių formų ir užima reikšmingą plotą	Fragmentiška	Nėra ar tik pavieniui	
Apaugimas sumedėjusia augalija	%	<20	20–40	>40	Atodangų uždengimas papėdėje ar šlaite augančių medžių lajomis.
Indikatorinės rūšys*	Rūšių skaičius	>1	1	0	
Padengimas nebūdinga žoline danga*	%	<20	20–40	>40	Nebūdinga žolinė danga – auganti ant humuso sancaupų, velėnos nuošliaužų.
Svetimžemių augalų rūšių padengimas*	Eksperto vertinimas	Nėra	Pavieniai individai	Grupėmis	<i>Impatiens parviflora, Erigeron annuus, E. canadensis, Solidago canadensis</i> ir kt.
Rekreacijos poveikis	Eksperto vertinimas	Nėra arba nežymus	Lokalus, nedidelis poveikis	Reikšmingas poveikis	
Mechaniniai pažeidimai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nežymus	Lokalūs, nedidelis poveikis	Reikšmingi	

Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Vidutiniški	Reikšmingi	
-------------------------	---------------------	------------------------	-------------	------------	--

Indikatorinės rūšys:

Induočiai augalai – *Clinopodium acinos* (*Acinos arvensis*), *Asplenium* spp., *Cystopteris fragilis*, *Gymnocarpium robertianum*, *Hylotelephium telephium*, *Polypodium vulgare*;

Samanos – *Aloina rigida*, *Bryum neodamense*, *Campylium calcareum*, *Dichodontium pellucidum*, *Didymodon fallax*, *Didymodon rigidulus*, *Distichium capillaceum*, *Ditrichum flexicaule*, *Encalypta streptocarpa*, *Eucladium verticillatum*, *Fissidens exilis*, *Gyroweisia tenuis*, *Jungermannia atrovirens*, *Leiocolea badensis*, *Mnium marginatum*, *Preissia quadrata*, *Seligeria* sp., *Tortella inclinata*, *Tortella tortuosa*;

Kerpės – *Aspicilia contorta*, *Placynthium nigrum*, *Sarcogyne regularis*, *Xanthoria elegans*

8220 Silikatinų uolienu atodangos

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
Specifinės augmenijos gausa*	Eksperto vertinimas	Aiškiai pastebima, saulėkaitoje gali būti skurdi	Fragmentiška	Nėra specifinės augmenijos	
Apaugimas sumedėjusia augalija	%	<20	20–40	>40	Atodangų uždengimas papėdėje ar šlaite augančių medžių lajomis.
Indikatorinės rūšys*	Rūšių skaičius	>0	0	-	
Padengimas nebūdinga žoline danga*	%	<20	20–40	>40	Nebūdinga žolinė danga – auganti ant humuso sancaupų, velėnos nuošliaužų.
Svetimžemių augalų rūšių padengimas*	Eksperto vertinimas	Nėra	Pavieniai individai	Grupėmis	<i>Impatiens parviflora</i> , <i>Erigeron annuus</i> , <i>E. canadensis</i> , <i>Solidago canadensis</i> ir kt.
Rekreacijos poveikis	Eksperto vertinimas	Nėra arba nežymus	Lokalus, nedidelis poveikis	Reikšmingas poveikis	

Mechaniniai pažeidimai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nežymūs	Lokalūs, nedidelis poveikis	Reikšmingi	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Vidutiniški	Reikšmingi	

Indikatorinės rūšys:

Induočiai augalai – *Asplenium* spp., *Campanula rotundifolia*, *Cystopteris fragilis*, *Epilobium collinum*, *Hylotelephium maximum*, *Polypodium vulgare*;

Samos – *Campylium chrysophyllum*, *Dichodontium pellucidum*, *Encalypta streptocarpa*, *Isothecium myosuroides*, *Pottia bryoides*, *Racomitrium* spp., *Pohlia cruda*, *Pterygoneurum ovatum*, *Bryoerythrophyllum recurvirostrum*

8310 Olos

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
Apšvietimo zonos	Zonų skaičius	3	2	–	I – šviesos zona (eufotinė); II – prieblandos zona (disfotinė); III – tamsos zona (afotinė).
Mechaniniai pažeidimai*	Eksperto vertinimas	Nėra arba nežymūs	Lokalūs, nedidelis poveikis	Reikšmingi	
Tarša atliekomis*	Eksperto vertinimas	Nėra	Nežymi	Reikšminga	Olos tarša organinėmis ir neorganinėmis atliekomis
Rekreacijos poveikis	Eksperto vertinimas	Nėra arba nežymus	Lokalus, nedidelis poveikis	Reikšmingas poveikis	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingi	Vidutiniški	Reikšmingi	

2.8. Miškų buveinių būklės vertinimo kriterijai

Buveinių tipai ir potipiai:

2180a, 2180b, 9010a, 9010b, 9010c, 9010d, 9020, 9050,	9060, 9070, 9080a, 9080b, 9160,	9180, 9190, 91D0a, 91D0b, 91D0c, 91D0d, 91E0a, 91E0b,	91F0, 91T0
--	--	--	---------------

BVK sąvokų ir taikymo paaiškinimai

Paaiškinimai taikomi visų miškų buveinių tipų BVK, jei konkretaus buveinės tipo BVK pastabų laukelyje nenurodyta kitaip.

Kriterijus, parametras	Paaiškinimas
Padengimas (nurodytų augalų grupių arba rūšių)	Augalo, augalų ekologinės grupės arba augalijos ardo antžeminės dalies (medžiams ir krūmams – lajos) bendras projekcinis padengimas procentais; Nurodytų rūšių medžių bendras padengimas I ir II arduose.
Medyno arba atskirų medžių rūšių amžius	Nurodomas vyraujančios arba nurodytos medžių rūšies amžius. Jei medynas įvairiaamžis, nurodomas didžiausias amžius, kurį pasiekusių medžių padengimas yra ne mažesnis kaip 10% (atkreipti dėmesį: taksacinis sklypo amžius nurodomas pagal vyraujančią rūšį, kuris gali būti mažesnis už reikšmingos dalies medžių amžių). Jei medynas mišrus, o BVK pateikti skirtingi amžiaus intervalai pagal rūšis (intervalų grupė), pasirenkamas geresnės būklės variantas, jei jo amžiaus intervalus tenkinančių medžių (visų rūšių, nurodytų intervalų grupėje) padengimas yra ne mažesnis kaip 10%.
Amžinė struktūra/ įvairiaamžiškumas	Įvairiaamžiškumas nustatomas pagal nurodytos rūšies arba vyraujančios rūšies amžinę struktūrą. Įvairiaamžis medynas konstatuojamas kai ta pati rūšis yra I ir II arde, o jei viename arde – kai amžiaus skirtumas yra didesnis kaip 20 metų ir kiekvienos amžiaus grupės medžiai sudaro ne mažiau 10% tos rūšies medžių tame arde. Kitos amžiaus grupės vienaamžiai tarpai iki 0,1 ha gali būti įtraukiami į vertinimą.
Medyno arba atskirų medžių rūšių ardiškumas	Skiriami 3 sumedėjusios augalijos ardoi: I ir II aukštų medžių ardoi (II ardas yra ~5 m žemiau I ardo), III pomiškio ardas (0,5–5 m aukščio). Ardo buvimas konstatuojamas, kai jo padengimas yra ne mažesnis kaip 10%. Jo išsidėstymas gali būti tiek tolygus, tiek grupinis. Jei reikia nurodyti medžių rūšies ar rūšių grupės ardiškumą, skaičiuojami tik ardoi, kuriuose nurodytos rūšys dengia bent 5% paviršiaus.
Medyno glaudumas	I ir II ardų medžių lajų bendras projekcinis padengimas procentais. Į vertinamą plotą įtraukiamos retmės ir aikštelės iki 0,1 ha.

<p>Natūralus mozaikiškumas arba ribų natūralumas</p>	<p>Priklausomai nuo ploto, dvejopai nustatomas įvertis. <u>Natūralus mozaikiškumas</u> nustatomas didesnėse kaip 1 ha (apytiksliai) buveinėse. Jis konstatuojamas kai medyno struktūra netolygi, yra bent vienas šių požymių: ryškiai kaitaliojasi glaudumas, vyraujančių medžių rūšių grupės, amžiaus grupės, trako ir pomiškio sudėties ir tankumo grupės, įsiterpia negyvų medžių ar nesenu išvartų grupės. Jei medyno struktūra tolygi, mozaikiškumas konstatuojamas kai bent 5% buveinės ploto užima natūralios laukymės (0,05–0,25 ha ploto), smulkūs (nekartografuoti) kitų buveinių intarpai, taip pat ir dirbtinės laukymės su paliktu didesniu stambios negyvos medienos kiekiu.</p> <p>Išorinių <u>ribų natūralumas</u> nustatomas jei buveinės plotas yra iki 1 ha (kai dėl mažo ploto negali pasireikšti mozaikiškumas). Jis nustatomas pagal tai, kokia perimetro dalimi buveinė ribojasi su kitomis EB svarbos buveinėmis (įskaitant potencialias), žuvusiais medynais, stačiais šlaitais, pelkėmis, natūraliais ir pusiau natūraliais vandens telkiniais. Natūralios gretimybės turi būti ne siauresnės kaip 30 m. Nenatūraliomis laikomos ribos su kirtavietėmis, jaunuolynais, aiškiai kultūriniais medynais, grioviais ir kitais infrastruktūros objektais, išskyrus gruntkelius ir proskynas iki 5 m pločio.</p>
<p>Seni gyvi medžiai</p>	<p>Pušis nuo 140 m., eglė – 90 m., ažuolas – 150 m., uosis, klevas, guobiniai – 120 m., liepa, skroblas – 100 m., beržas, juodalksnis – 80m., drebulė, miškinė obelis, miškinė kriaušė – 70 m., baltalksnis, blindė, gluosnis, ieva – 40 m.</p>
<p>Pelkinės (žemaūgės) medžių formos</p>	<p>Pelkinių arba žemaūgių formų būna pušys, beržai ir juodalksniai, augantys labai užmirkusiose vietose, dažniausiai ant gilios durpės (bonitetas – 5). Medžių kamienai, ypač viršutinėje dalyje, ir pagrindinės šakos kreivi, išsilankstę, aiškios viršūnės nėra. Medžių aukštis 5–10 (13) m (pelkinių formų medynai, brandoje neviršijantys 5 m aukščio, priskiriami atviroms pelkėms). Šakų metiniai ūgliai trumpi, kamieno tarpų tarp šakų menturių (pušų) nėra arba jie neryškūs.</p>
<p>Negyvos medienos kiekis</p>	<p>Skaičiuojami ≥ 20 cm skersmens (storgalyje) stovintys ir gulintys negyvi visų rūšių medžiai ar jų dalys (m^3/ha). Pelkinėse ir pajūrio buveinėse (2180b, 9080a, 91D0a, 91D0b) atsižvelgiant į bonitetą, gali būti skaičiuojami ir plonesni negyvi medžiai, bet ne plonesni nei toje augavietėje pasiekiamas storis nuo 50 m. amžiaus (vnt./ha).</p>
<p>Žuvusio medyno negyvos medienos kiekis</p>	<p>Alternatyvus kriterijus, kai dėl medyno žuvimo buveinė neišnyksta (2180a, 9010a–c, 91D0a–c, 91T0), bet negalima pritaikyti įprastinių medynų kriterijų „Medyno amžius“, „Glaudumas“, „Ardiškumas“, „Negyvos medienos kiekis“, nes I ir II ardo medžių nelieka/nebepakanka, likę gyvi medžiai ar po žuvimo atžėlęs medynas yra per jauni. Medynas laikomas žuvusiu, kai žūva daugiau kaip 70% I ir II ardu medžių arba jų padengimas lieka mažesnis kaip 20%. Kai tinkamų savybių medyną sudaro buvęs II ardas ir/arba kai žuvusio medyno liekanos baigia suirti, pasirenkami įprastiniai kriterijai, jei pagal juos nustatoma būklė yra geresnė. Jei žuvusio medyno negyva mediena yra pašalinta, tada buveinė laikoma sunaikinta, arba gali būti nustatoma tik potenciali buveinė. Jei po žuvimo neatsikuria pakankamo glaudumo medynas, gali formotis atviro tipo buveinės.</p>

Negyvų medžių skaičius	2180b, 9080, 91D0a, 91D0c buveinių skurdžiose 4–5 bonitetų augavietėse brandaus amžiaus medžių skersmuo gali nesiekti 20 cm, todėl negyva mediena skaičiuojama ne m ³ , o vienetais, skaičiuojant brandaus stambumo tai augavietei kamienus.
Medienos irimo stadijos	Nurodomas tik stambios negyvos medienos (≥20 cm skersmens kamienų) irimo stadijų skaičius 3 stadijų skalėje. Kai kuriems buveinių tipams nurodyta, kurių medžių rūšių medienos irimo stadijos yra skaičiuojamos. Stadijos buvimas konstatuojamas jei yra bent 1 medis ar jo liekanos hektare, t. y. ≥0,3 m ³ /ha. Pastaba: ažuolų medienos antroje irimo stadijoje išorinis iki 3 cm sluoksnis, o trečioje >3 cm sluoksnis gali būti visai nuiręs ir yra matoma tik likusi kieta dalis.
Indikatorinės rūšys	Nurodomas konkrečių rūšių buvimas. Rūšių sąrašai pateikiami po BVK lentelėmis.
Ruderalinių ir nitrofilinių rūšių padengimas	Dažniausiai aukštaūgiai žoliniai augalai susiję su pažeistu paviršiumi, dirvožemio pertręsimu dėl taršos, yrančių organinių atliekų (žemės ūkio ar sodininkystės atliekos, medžiojamų žvėrių viliojimo aikštelės, smulkių kirtimo atliekų, įskaitant valksmus, sankaupos), intensyvaus lankymosi, pakelės poveikio, durpingo grunto skaidymosi ir pan. Neįtraukiami nitrofilai, natūraliai augantys žuvusio ir atsikuriančio miško vietose. Taikoma sausų augaviečių buveinėms. Ruderalinėms priskiriamos buveinei nebūdingos rūšys: <i>Anthriscus sylvestris</i> , <i>Arctium</i> spp. (išsk. <i>A. nemorosum</i>), <i>Artemisia vulgaris</i> , <i>Chaerophyllum aromaticum</i> , <i>Chelidonium majus</i> , <i>Galeopsis</i> spp., <i>Galium aparine</i> , <i>Geum urbanum</i> , <i>Humulus lupulus</i> , <i>Lamium album</i> , <i>Lapsana communis</i> , <i>Leonurus cardiaca</i> , <i>Rubus caesius</i> , <i>Tanacetum vulgare</i> , <i>Torilis japonica</i> . Nitrofilinėms priskiriamos buveinei būdingos, bet įprastai negausios rūšys: <i>Calamagrostis epigeios</i> , <i>Rubus idaeus</i> , <i>Urtica dioica</i> ir kt.
Nendrių ir kitų nitrofilinių rūšių padengimas	Dėl nusausėjimo ir durpės skaidymosi arba dėl nereguliaraus vandens lygio svyravimo (pvz. bebrų veiklos įtakoje) įsigalėjusių vienos ar kelių azotamėgių augalų rūšių sąžalynai. Taikoma pelkinių ar užmirkstančių miškų buveinėms – 9080, 91D0, 91E0. Dažnesnės nitrofilinės rūšys: <i>Eupatorium cannabinum</i> , <i>Filipendula ulmaria</i> , <i>Impatiens noli-tangere</i> , <i>Rubus caesius</i> , <i>Rubus idaeus</i> , <i>Urtica dioica</i> .
Svetimžemių rūšių augalų padengimas	Vertinamos visos, įskaitant invazines, svetimžemės augalų rūšys. Visuose arduose (žolių, krūmų ir medžių) vertinamas bendras projekcinis padengimas procentais. Taip pat pažymimos (arba įrašomos) konkrečios esančios rūšys. <i>Sambucus nigra</i> , <i>Populus nigra</i> ir <i>P. alba</i> Pajūrio, Karšuvos ir Užnemunės žemumose, vidutinių ir didelių upių slėnių 91E0 ir 91F0 buveinėse į šį padengimą neįskaičiuojamos, jei nėra aiškių antropogeninės kilmės požymių.
Sausinimo poveikis	Vertinamas sausinimo griovių buvimas tiek buveinės viduje, tiek gana atokiai nuo buveinės bei jų veiksmingumas. Griovių veiksmingumas nustatomas pagal jų gylį, apaugimą, vandens lygį, tėkmės buvimą, buveinių degradavimo mažėjimą tolstant nuo griovio (jei degradavimo požymiai ryškiai kinta nedideliu atstumu, tai poveikis yra lokalus).

	Įtraukiamas ir labai nutolusių ar labai senų ir neryškių griovių poveikis, jei dėl jų yra pažemintas šalia buveinės esančio ežero vandens lygis, nusausėjęs lagas ar gretimi durpingi sklypai. Reikšmingas poveikis taip pat nurodomas, kai buveinė yra aiškiai susiformavusi ant nusausintos durpės.
Mechaniniai dirvožemio pažeidimai	Provėžos ir vagos, gilesnės kaip 10 cm, iškasinėjimai (įskaitant senus kasinėjumus), ilgalaikis numindymas (kai pasikeičia žolių ir samanų danga arba jos nelieka, užpylimas gruntu (įskaitant statybines atliekas), suarimas, viršutinio dirvožemio sluoksnio pašalinimas, ir kitoks pažeidimas suardant gilesnius sluoksnius. Reikšmingi laukinių gyvūnų pažeidimai nurodomi kaip "Kiti neigiami veiksniai".
Dirbtinių retmių ir aikščių kiekis	Dirbtinėms retmėms ir aikštėms priskiriamos 0,05–0,25 ha ploto dėl įvairaus tipo kirtimų atsiradusios aikštės, retmės ir jose atžėlę jaunuolynai. Vertinant yra nurodoma procentinė šių intarpų dalis. 0,3 ha ir didesnės retmės ir aikštės yra išimamos iš buveinės ploto. Jei tokiam buveinės intarpe po kirtimo likusio ar atžėlusio medyno glaudumas ir amžius atitinka minimalius, t. y. blogos būklės kriterijų reikšmes, arba jei po kirtimo ne mažiau 1/3 nukirstų medžių yra paliekama suirti, jis nebelaikomas dirbtine retme ar aikšte ir gali būti vertinamas pagal natūralaus mozaikiškumo kriterijų, kur toks kriterijus taikomas.
Kiti neigiami poveikiai	Nurodomi veikiančys neigiami veiksniai pagal grėsmių – neigiamų veiksnių klasifikatorių. Jei poveikio nėra arba jis nereikšmingas, anketoje nenurodoma ir į vertinimo apskaičiavimą neįtraukiama. Nereikšmingas poveikis gali būti nurodomas pastabose, taip pat atsižvelgiama užpildant grėsmių vertinimus.

Kiekybinių dydžių apskaičiavimo patarimai

Negyva mediena. Tūris viso kamieno pagal skersmenį storgalyje, m³: Ø20cm=0,3 m³, Ø30cm=0,7 m³, Ø40cm=1,3 m³, Ø50cm=2,5 m³, Ø80cm=5 m³, Ø100cm=8 m³, Ø120cm=11 m³, Ø150cm=16 m³.

Medžio lajos padengimas. Vieno medžio lajos skersmuo (m) ir padengiama dalis 1 ha plote (%): ažuolas, užaugęs atviroje vietoje (Ø ~20 m) – 3%, ažuolas miške (Ø 13–15 m) – 1,5%, kiti stambūs lapuočiai (Ø 10–11 m) – 1%, spygliuočiai, siaurų lajų lapuočiai (Ø 6–7 m) – 0,33%.

Mechaniniai pažeidimai ir nitrofilų padengimas dėl valksmų. Medkirtėmis atliekant sklypo ištisinius ugdomuosius ar atrankinius kirtimus vėžės vidutiniškai užima 10–15%, o valksmai, kuriuose įsikuria nitrofilai – 15–20% paviršiaus. Vertinamos tik gilios provėžos. Nitrofilai gali apimti ne tik valksmus.

Sutartiniai žymėjimai BVK lentelėse:

* – kertiniai kriterijai BVK lentelėse pažymėti žvaigždute

A. – buveinei su įprastu medynu taikomas kriterijus

B. – buveinei su žuvusiu ar po žuvimo atsikuriančiu jaunu medynu taikomas kriterijus

Paryškintos kriterijų vertės – kiekybiniai kriterijai, įrašant konkretų skaičių arba pasirenkant iš daugiau nei trijų intervalų anketoje.

Miškų buveinių būklė nustatoma pagal šią matricą:

Gera	Patenkinama	Bloga	Potenciali
Pagal visus kertinius ir bent vieną nekertinį kriterijų įvertinimas <i>gera</i> *, ir ne daugiau kaip 1 įvertinimas <i>bloga</i> pagal nekertinius kriterijus	Pagal kertinius kriterijus įvertinimas ne žemesnis kaip <i>patenkinama</i>	Pagal bent vieną kertinį kriterijų įvertinimas <i>bloga</i>	Bent vieno iš kiekybinių kriterijų reikšmė yra žemiau įvertinimo <i>bloga</i> , tačiau jis gali būti nesudėtingai pasiektas per artimiausius 20 metų esant palankiam apsaugos režimui ar tvarkymui.

* – vertinant pagal nekertinius kriterijus neįskaičiuojami įvertinimai *gera* pagal kriterijus „Sausinimo poveikis“ ir „Kiti neigiami poveikiai“

2180 Medžiais apaugusios pajūrio kopos

Potipiai:

2180a – Sausieji pajūrio kopų miškai. Sausose ir vidutinio drėgnumo augavietėse augantys pušynai ir beržynai, kuriems senstant įsiterpia ąžuolai ir/arba eglės. Priskiriami ir nuo audrų ar gaisrų žuvę medynai, kurie atitiko buveinės skiriamuosius požymius.

2180b – Drėgnieji pajūrio kopų miškai. Drėgnose Lb, Lc augavietėse augantys juodalksnynai ir beržynai. Gali būti drebulių, eglių.

Potipis: 2180a – Sausieji pajūrio kopų miškai					
Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
A. Medyno amžius	Metai	Pušis, ąžuolas >100 Beržas, eglė >70	Pušis, ąžuolas 81–100 Beržas, eglė 51–70	Pušis, ąžuolas 50–80 Beržas, eglė 30–50	
A. Medyno glaudumas	%	41–80 Su eglėmis 71–90	20–40 arba 81–90 Su eglėmis 51–70 arba >90	>90 Su eglėmis 30–50	Variantas „su eglėmis“ taikomas kai medyno I arba II arde bent 1/10 medžių sudaro eglės.
A. Medyno ardiškumas	Ardų skaičius	2–3	–	1	
A. Negyvos medienos kiekis*	m ³ /ha	>10	3–10	<3	
B. Žuvusio medyno negyvos medienos kiekis*	m ³ /ha	>100	51–100	20–50	

Natūralus mozaikiškumas arba ribų natūralumas*	Eksperto vertinimas	>1 ha – ryškus mozaikiškumas; <1 ha – natūralios ribos >2/3 perimetro	>1 ha – neryškus mozaikiškumas; <1 ha – natūralios ribos 1/4–2/3 perimetro	>1 ha – nemozaikiška; <1 ha – natūralios ribos <1/4 perimetro	
Senų medžių padengimas	%	>2	0,5–2	<0,5	Vertinami visi vietinių rūšių medžiai.
Medienos irimo stadijos	Stadijų skaičius	3 arba dauguma medienos apdegusi	2	0–1	
Indikatorinės rūšys	Rūšių skaičius	>3	3	1–2	
Ruderalinių ir nitrofilinių rūšių padengimas*	%	<3	3–10	11–30	
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	<1	1–10	11–30	
Mechaniniai dirvožemio pažeidimai	%	<3	3–10	11–30	
Dirbtinių retmių ir aikščių kiekis*	%	<3	3–10	11–25	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšminga	Vidutiniškai reikšminga	Labai reikšminga	

Potipis: 2180b – Drėgnieji pajūrio kopų miškai					
Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
Medyno amžius*	Metai	>70	51–70	30–50	
Medyno glaudumas	%	51–80	30–50 arba 81–90	>90	
Amžinė struktūra ir medyno ardiškumas	Eksperto vertinimas	Įvairiaamžis arba 3 ardu medynas	Vienaamžis 2 ardu medynas	Vienaamžis 1 ardo medynas	
Senų medžių padengimas	%	>10	1–10	<1	Vertinami visi vietinių rūšių medžiai

Negyvų medžių skaičius*	vnt./ha	>10	3–10	<3	
Medienos irimo stadijos	Stadijų skaičius	3	2	0–1	
Indikatorinės rūšys	Rūšių skaičius	>2	2	1	
Ruderalinių ir nitrofilinių rūšių padengimas	%	<10	10–30	31–50	
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	<5	5–10	11–30	
Sausinimo poveikis	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingas	Nedidelis	Reikšmingas	
Mechaniniai dirvožemio pažeidimai	%	<1	1–10	11–30	
Dirbtinių retmių ir aikščių kiekis*	%	<3	3–10	11–20	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšminga	Vidutiniškai reikšminga	Labai reikšminga	

Indikatorinės rūšys:

2180a potipio: *Chimaphila umbellata*, *Empetrum nigrum*, *Erica tetralix*, *Goodyera repens*, *Jasione montana*, *Leucobryum glaucum*, *Linnaea borealis*, *Lycopodium annotinum*, *Lycopodium clavatum*, *Moneses uniflora*, *Orthilia secunda*, *Polypodium vulgare*, *Pyrola* spp., *Thymus serpyllum*, *Vaccinium uliginosum*.

2180b potipio: *Circaea alpina*, *Climacium dendroides*, *Dactylorhiza fuchsii*, *Dryopteris dilatata*, *Hieracium umbellatum*, *Lysimachia thysiflora*, *Neottia cordata* (*Listera cordata*), *Orthilia secunda*, *Polypodium vulgare*, *Pyrola* spp., *Scrophularia* spp., *Solanum dulcamara*.

9010 Vakarų taiga

Potipiai:

9010a – Vakarų taigos pušynai. Nederlingose smėlio ar žvyro dirvožemiuose augantys medynai, kurių pirmame arde vyrauja pušys. Eglių I ir II arduose nėra arba jų priemaiša nedidelė ir nesudaro didelio pavėsio, lemiančio šviesamėgių ir šilumamėgių rūšių gyvavimo sąlygas.

Nuo 9010b potipio atskiriama pagal potipiui originalių (nesikartojančių b potipyje) indikatorinių rūšių bei *Juniperus communis*, *Monotropa hypopitys*, *Calluna vulgaris*, *Melampyrum pratense*, *Cladonia rangiferina*, *Festuca ovina*, *Vaccinium uliginosum*, *Molinia caerulea* buvimą.

9010b – Vakarų taigos eglynai. Mažo ar vidutinio derlingumo ir vidutinio drėgnumo sąlygose augantys eglynai ir mišrūs su eglėmis miškai, kurių pomiškis žymiai užpavėsintas. Eglės gali vyrauti tik II arde, o I arde gali dominuoti pušys ar smulkialapiai medžiai. Nuo a potipio be originalių indikatorinių rūšių dar galima atskirti pagal didesnę *Oxalis acetosella*, *Eurhynchium angustirete*, *Thuidium tamariscinum*, *Plagiomnium spp.* sutinkamumą.

9010c – Vakarų taigos lapuočių miškai. Įprastai po pušynų ar eglynų žuvimo susiformavę pakaitiniai smulkialapių – beržų, drebulių, retkarčiais blindžių – medynai. Jauniems medynams būdingas didelis anksčiau žuvusio medyno negyvos medienos kiekis, pusamžiuose – didelis struktūros mozaikiškumas, žymus lapuočių negyvos medienos kiekis, palaipsnis artėjimas prie 9010a ar 9010b potipių. Nepriskiriami apleistose pievose ar laukuose susiformavę medynai, su Vakarų taigai nebūdinga žoline danga. Po plynų kirtimų (galimai) susiformavę medynai gali būti priskiriami jei 10 m. viršija techninę brandą, turi Vakarų taigai būdingą samanų ir žolių dangą, yra mozaikiškos struktūros ir yra daug stambios negyvos medienos.

9010a–c potipiams priskiriami ir žuvę medynai bei po žuvimo natūraliai atsikuriantys jauni medynai pagal vyraujančią medžių rūšinę sudėtį.

9010d – Vakarų taigos gaisravietės. Nuo gaisrų žuvę medynai, kuriuose likę gyvi medžiai dengia <20% paviršiaus, o atželiantys jauni medžiai yra jaunesni kaip 10 metų amžiaus arba dengia <30% paviršiaus.

Potipis: 9010a Vakarų taigos pušynai					
Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
A. Pušų amžius	Metai	>140	110–140	<110	
A. Medyno glaudumas*	%	41–80	20–40 arba 81–90	>90	
A. Medyno ardiškumas	Arđų skaičius	2–3	–	1	
A. Negyvos medienos kiekis*	m ³ /ha	>15	6–15	1–5	
B. Žuvusio medyno negyvos medienos kiekis*	m ³ /ha	>100	51–100	30–50	Išskyrus gaisravietes.
Natūralus mozaikiškumas arba ribų natūralumas*	Eksperto vertinimas	>1 ha – ryškus mozaikiškumas; <1 ha – natūralios ribos >2/3 perimetro	>1 ha – neryškus mozaikiškumas; <1 ha – natūralios ribos 1/4–2/3 perimetro	>1 ha – nemozaikiška; <1 ha – natūralios ribos <1/4 perimetro	

Senų medžių padengimas	%	>10	1–10	<1	Įskaičiuojamos pušys, smulkialapiai medžiai, relikviniai ąžuolai.
Lapuočių medžių I ir II arduose padengimas	%	>5	1–5	<1	Įskaičiuojami beržai, drebulės, blindės ir ąžuolai.
Žemutinio gaisro požymiai	Eksperto vertinimas	Yra aiškūs degimo požymiai	Aiškių požymių nėra, trakas ir eglių pomiškis retas	Trako ir eglių pomiškio padengimas >20%	Aiškūs požymiai – smulkūs angliukai paklotėje, apdegusi medžių žievė ir negyva mediena. Prie požymių nepriskiriamos senos apaugusios žaizdos kamienuose.
Pušų medienos irimo stadijos*	Stadijų skaičius	3 arba dauguma medienos apdegusi	2	0–1	
Indikatorinės rūšys	Rūšių skaičius	>2	2	0–1	
Ruderalinių ir nitrofilinių rūšių padengimas*	%	<3	3–10	11–30	
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	<5	5–10	11–30	
Mechaniniai dirvožemio pažeidimai	%	<3	3–10	11–30	
Dirbtinių retmių ir aikščių kiekis*	%	<3	3–10	11–20	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšminga	Vidutiniškai reikšminga	Labai reikšminga	

Potipis: 9010b Vakarų taigos eglynai

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
A. Eglių amžius	Metai	>90	80–90	<80	
A. Medyno glaudumas	%	71–90	51–70 arba >90	30–50	
A. Eglių ardiškumas*	Ardu skaičius	3	2	1 (nėra III arde)	

A. Negyvos medienos kiekis*	m ³ /ha	≥30	11–29	3–10	
B. Žuvusio medyno negyvos medienos kiekis*	m ³ /ha	>100	51–100	30–50	Išskyrus gaisravietes.
Natūralus mozaikiškumas arba ribų natūralumas*	Eksperto vertinimas	>1 ha – ryškus; <1 ha – natūralios ribos >2/3	>1 ha – neryškus; <1 ha – natūralios ribos 1/3–2/3	>1 ha – nemozaikiška; <1 ha – natūralios ribos <1/3	
Lapuočių medžių I ir II arduose padengimas	%	>5	1–5	<1	Išskaičiuojamos visos vietinių lapuočių medžių rūšys.
Senų medžių (išskyrus Bt) padengimas	%	>10	1–10	<1	Išskaičiuojamos eglės, smulkialapiai (išskyrus baltaksnį) ir reliktiniai plačialapiai medžiai.
Eglių medienos irimo stadijos*	Stadijų skaičius	3	2	0–1	
Indikatorinės rūšys	Rūšių skaičius	>3	2–3	0–1	
Ruderalinių ir nitrofilinių rūšių padengimas	%	<5	5–20	21–30	
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	<5	5–10	11–30	
Sausinimo poveikis	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingas	Nedidelis	Reikšmingas	
Mechaniniai dirvožemio pažeidimai	%	<1	1–10	11–30	
Dirbtinių retmių ir aikščių kiekis*	%	<3	3–5	6–15	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšminga	Vidutiniškai reikšminga	Labai reikšminga	

Potipis: 9010c Vakarų taigos lapuočių miškai

Kriterijus	Kriterijaus vertė	Pastabos
------------	-------------------	----------

	Matavimo vienetas	Gera	Patenkinama	Bloga	
A. Medyno amžius	Metai	Beržas >80 Drebulė >70 Blindė >50	Beržas 70–80 Drebulė 60–70 Blindė 40–50	Beržas <70 Drebulė <60 Blindė <40	
A. Medyno glaudumas	%	61–90	41–60 arba >90	20–40	
A. Negyvos medienos kiekis*	m ³ /ha	>20	11–20	3–10	
B. Žuvusio medyno negyvos medienos kiekis*	m ³ /ha	>100	51–100	30–50	Išskyrus gaisravietes.
Natūralus mozaikiškumas arba ribų natūralumas*	Eksperto vertinimas	>1 ha – ryškus; <1ha – natūralios ribos >2/3	>1 ha – neryškus; <1ha – natūralios ribos 1/3–2/3	>1 ha – nemozaikiška; <1 ha – natūralios ribos <1/3	
Medienos irimo stadijos*	Stadijų skaičius	3 arba dauguma medienos apdegusi	2	0–1	
Indikatorinės rūšys	Rūšių skaičius	>3	2–3	0–1	
Ruderalinių ir nitrofilinių rūšių padengimas	%	<5	5–20	21–40	Jaunuose po žuvimo atsikuriančiuose medynuose (iki 40 m. amžiaus) skaičiuojamas tik ruderalinių rūšių padengimas.
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	<5	5–10	11–30	
Sausinimo poveikis	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingas	Nedidelis	Reikšmingas	
Mechaniniai dirvožemio pažeidimai	%	<3	3–10	11–30	
Dirbtinių retmių ir aikščių kiekis*	%	<3	3–10	11–20	

Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšminga	Vidutiniškai reikšminga	Labai reikšminga	
-------------------------	---------------------	------------------------	-------------------------	------------------	--

Potipis: 9010d Vakarų taigos gaisravietės

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
Žuvusio medyno amžius*	Metai	Pušynas >70, Eglynas >60	Pušynas 50–70, Eglynas 40–60, savaiminis jaunas medynas žuvusio taiginio medyno vietoje	–	Gaisro metu buvęs vyraujančių medžių amžius.
Gaisravietės išvalymo lygis*	%	<30 arba mediena visai sudegusi	31–70	71–90	
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	<5	5–10	11–30	
Sausinimo poveikis	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingas	Nedidelis	Reikšmingas	
Mechaniniai dirvožemio pažeidimai	%	<3	3–10	11–30	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšminga	Vidutiniškai reikšminga	Labai reikšminga	

Indikatorinės rūšys:

9010a potipio sausų (brukninių) pušynų: *Arctostaphylos uva-ursi*, *Arnica montana*, *Astragalus arenarius*, *Carex ericetorum*, *Chimaphila umbellata*, *Dianthus arenarius*, *Diphasiastrum* spp., *Equisetum hyemale*, *Goodyera repens*, *Hieracium umbellatum*, *Linnaea borealis*, *Lycopodium clavatum*, *Peucedanum oreoselinum*, *Polygonatum odoratum*, *Polypodium vulgare*, *Pulsatilla patens*, *Pyrola* spp., *Scorzonera humilis*, *Dicranum spurium*, *Funaria hygrometrica*; 9010a potipio drėgnų (melveninių) pušynų: *Carex echinata*, *Carex globularis*, *Chamaedaphne calyculata*, *Lycopodium annotinum*, *Nowellia curvifolia*, *Odontoschizma denudatum*, *Potentilla erecta*, *Polytrichum commune*; Grybai: *Phellinus pini*, *Phaeolus schweinitzii*.

9010b potipio: *Goodyera repens*, *Gymnocarpium dryopteris*, *Huperzia selago*, *Neottia cordata* (*Listera cordata*), *Linnaea borealis*, *Lycopodium annotinum*, *Moneses uniflora*, *Phegopteris connectilis*, *Pyrola* spp., *Bazzania trilobata*, *Dicranum majus*, *Leucobryum glaucum*, *Nowellia curvifolia*, *Odontoschizma denudatum*, *Plagiochila asplenioides*; Grybai: *Ischnoderma benzoinum*, *Phellinus chrysoloma*,

Fomitopsis rosea, *Pycnoporellus fulgens*; Epifitinės rūšys ant drebulių kamienų: *Frullania dilatata*, , *Metzgeria furcata*, *Neckera* spp., *Lobaria pulmonaria*

9010c potipio: 9010a + 9010b potipių rūšys ir papildomai: *Epilobium angustifolium* (*Chamerion angustifolium*), *Hieracium* spp., *Botrychium* spp.

9020 Plačialapių ir mišrūs miškai

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
Plačialapių medžių amžius*	Metai	Ažuolas >150 Liepa >100 Kiti plačialapiai >120	Ažuolas 121–150 Liepa 81–100 Kiti plačialapiai 91–120	Ažuolas 90–120 Liepa 60–80 Kiti plačialapiai 70–90	
Medyno glaudumas	%	70–85	50–69 arba 86–90	30–49 arba >90	
Plačialapių medžių ardiškumas	Arđų skaičius	3	2	1 (tik I arba II arde)	
Plačialapių medžių padengimas I–II arduose*	%	>40	11–40	5–10	
Negyvos medienos kiekis*	m ³ /ha	>20	6–20	2–5	
Plačialapių medžių medienos irimo stadijos*	Stadijų skaičius	3	2	0–1	
Indikatorinės rūšys	Rūšių skaičius	>3	3	1–2	Įskaitant ir epifitines rūšis.
Medžiai su epifitinėmis indikatorinėmis rūšimis	Medžių skaičius/ha	>3	1–3	<1	Skaičiuojami medžiai ant kurių auga bent viena indikatorinė epifitinė rūšis.
Ruderalinių ir nitrofilinių rūšių padengimas	%	<5	5–20	21–40	
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	<5	5–10	11–30	

Sausinimo poveikis	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingas	Nedidelis	Reikšmingas	
Mechaniniai dirvožemio pažeidimai*	%	<1	1–10	11–30	
Dirbtinių retmių ir aikščių kiekis*	%	<3	3–10	11–20	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšminga	Vidutiniškai reikšminga	Labai reikšminga	

Indikatorinės antžeminės rūšys:

Daphne mezereum, Euonymus verrucosus, Ulmus minor, Actaea spicata, Adoxa moschatellina, Allium ursinum, Bromopsis benekenii, Cardamine bulbifera, Corydalis cava, Corydalis solida, Cypripedium calceolus, Epipactis helleborine, Galium odoratum, Geranium sylvaticum, Lathyrus vernus, Lilium martagon, Neottia nidus-avis, Platanthera spp., Polygonatum multiflorum, Polygonatum verticillatum, Ranunculus cassubicus, Ranunculus lanuginosus, Sanicula europaea, Scrophularia nodosa, Stachys sylvatica, Trollius europaeus, Vincetoxicum hirundinaria.

Indikatorinės epifitinės rūšys:

Anomodon spp., Frullania dilatata, Isothecium alopecuroides, Metzgeria furcata, Neckera spp., Porella platyphylla, Lobaria pulmonaria.

9050 Žolių turtingi eglynai

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
Eglių amžius	Metai	>80	61–80	40–60	
Medyno glaudumas	%	71–90	51–70 arba >90	30–50	
Eglių ardiškumas*	Arđų skaičius	3	2 (I ir III arba II ir III)	2, III eglių ardo nėra	Jei eglė yra tik viename medyno (I arba II) arde, o III arde padengimas <5%, 9050 buveinė nekartografuojama.
Eglių padengimas I–II arduose*	%	61–80	41–60 arba >80	30–40	
Senų medžių padengimas	%	>5	1–5	<1	Vertinami visi vietinių rūšių medžiai.

Negyvos medienos kiekis*	m ³ /ha	>20	6–20	0–5	
Eglių medienos irimo stadijos	Stadijų skaičius	3	2	0–1	
Indikatorinės rūšys*	Rūšių skaičius	>3	3	<3	
Ruderalinių ir nitrofilinių rūšių padengimas	%	<5	5–20	21–30	<i>Urtica dioica, Impatiens noli-tangere, Galeopsis spp., Rubus idaeus, Chelidonium majus, Geum urbanum, Filipendula ulmaria</i>
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	<5	5–10	11–30	
Sausinimo poveikis*	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingas	Nedidelis	Reikšmingas	
Mechaniniai dirvožemio pažeidimai*	%	<1	1–10	11–30	
Dirbtinių retmių ir aikščių kiekis	%	<3	3–10	11–15	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšminga	Vidutiniškai reikšminga	Labai reikšminga	

Indikatorinės rūšys:

Actaea spicata, Asarum europaeum, Carex pilosa, Cypridium calceolus, Cirsium oleraceum, Daphne mezereum, Dryopteris dilatata, Dryopteris expansa, Galium odoratum, Gymnocarpium dryopteris, Lamium galeobdolon, Lathyrus vernus, Onoclea struthiopteris (Matteuccia struthiopteris), Melica nutans, Mercurialis perennis, Orthilia secunda, Paris quadrifolia, Phegopteris connectilis, Pyrola rotundifolia, Plagiochila asplenioides, Polygonatum multiflorum, Pulmonaria obscura, Ranunculus cassubicus, Rhodobryum roseum, Viola mirabilis

9060 Spygliuočių miškai ant ozų

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	

Būdingų medžių (P, B, A) amžius	Metai	>80	61–80	40–60	Vertinamos tik šviesamėgių medžių rūšys – pušis, beržas, ąžuolas.
Medyno glaudumas*	%	41–70	20–40 arba 71–80	>80	
Pušų padengimas*	%	>20	5–20	<5	Šiaurinės ekspozicijos gūbrio šlaitai gali būti nevertinami.
Senų medžių (išskyrus Bt) padengimas	%	>5	1–5	<1	Vertinami visi vietinių rūšių medžiai išskyrus baltalksnį.
Pomiškio ir trako padengimas*	%	<25	25–50	51–80	
Ganymo arba degimo požymiai*	Eksperto vertinimas	Ekstensyviai ganoma arba aiškūs degimo požymiai	Neryškūs arba seni ganymo ar degimo požymiai	Požymių nėra arba ganymas per intensyvus	Per intensyvaus ganymo požymiai – išminti takai, visur trumpa (<10 cm) žolė.
Negyvos medienos kiekis	m ³ /ha	>5	1–5	<1	
Indikatorinės rūšys*	Rūšių skaičius	>2	2	0–1	
Ruderalinių ir nitrofilinių rūšių padengimas*	%	<5	5–20	21–30	Įtraukiant rūšis, būdingas apleistoms miškapievėms: <i>Calamagrostis epigejos</i> , <i>Rubus idaeus</i> , <i>Rubus caesius</i> , <i>Aegopodium podagraria</i> , <i>Pteridium aquilinum</i> , <i>Dactylis glomerata</i> , <i>Dryopteris filix-mas</i> , <i>Anthriscus sylvestris</i> .
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	<5	5–10	11–30	
Mechaniniai dirvožemio pažeidimai	%	<1	1–10	11–30	Seni natūralizavęsi kasybos pažeidimai neįtraukiami.
Dirbtinių retmių ir aikščių kiekis	%	<3	3–10	11–20	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšminga	Vidutiniškai reikšminga	Labai reikšminga	

Indikatorinės rūšys:

Antennaria dioica, Brachypodium pinnatum, Crataegus spp., Crepis praemorsa, Dianthus arenarius, Dracocephalum ruyschiana, Epipactis atrorubens, Geranium sanguineum, Hierochloa australis, Hypochaeris maculata, Lathyrus niger, Onobrychis arenaria, Polygonatum odoratum, Pulmonaria angustifolia, Pulsatilla patens, Pulsatilla pratensis, Rosa spp., Scorzonera humilis, Serratula tinctoria, Silene nutans, Thymus serpyllum, Trifolium alpestre, Vincetoxicum hirundinaria, Viola rupestris

9070 Medžiais apaugusios ganyklos

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
Medyno amžius	Metai	>120	91–120	50–90	
Medyno glaudumas*	%	21–60	10–20 arba 61–70	>70	Vertinami visi medžiai ir krūmai, aukštesni kaip 5 m.
Senų medžių (išskyrus Bt) padengimas*	%	>5	1–5	<1	Vertinami vietinių rūšių medžiai, išskyrus baltalksnį, ir seni (drevėti ir/ar su stambiomis negyvomis šakomis) laukiniai vaismedžiai.
Krūmų ir jaunų medžių padengimas*	%	<20	20–40	41–80	Vertinami krūmai ir jauni medžiai iki 5 m aukščio.
Stambių negyvų ir mirštančių medžių kiekis*	vnt./ha	≥1	<1	0	Skaičiuojami brandaus amžiaus sausuolių ir virtuolių kamienai bei mažo gyvybingumo (su mažiau nei puse gyvybingos lajos) vietinių rūšių medžiai.
Ganymas ir šienavimas*	Eksperto vertinimas	Ekstensyvus ganymas	Nepakankamas arba per intensyvus ganymas arba tik šienaujama	Ganymo ir šienavimo žymių nėra	Sprendžiama pagal tiesioginius (stebėta veikla ar nesenos veiklos požymiai) ir šalutinius (tvoros, žolyno sudėtis, ortofoto vaizdai ir kt.) požymius.
Indikatorinės rūšys*	Rūšių skaičius	>5	3–5	1–2	
Kultūrinimą rodančių rūšių padengimas	%	<20	20–40	41–80	<i>Alopecurus pratensis, Lolium perenne, Dactylis glomerata, Phleum pratense, Festuca pratensis, Taraxacum officinale.</i>

Ruderalinių ir nitrofilinių rūšių padengimas	%	<10	11–30	31–50	Padengimas vertinamas krūmais nepadengtam plotui. Įtraukiamos ir rūšys, būdingos apleistoms miškapievėms: <i>Aegopodium podagraria</i> , <i>Anthriscus sylvestris</i> , <i>Bromopsis inermis</i> , <i>Calamagrostis epigejos</i> , <i>Chaerophyllum aromaticum</i> , <i>Filipendula ulmaria</i> , <i>Pteridium aquilinum</i> , <i>Rubus idaeus</i> , <i>Rubus caesius</i> , <i>Urtica dioica</i> ir kt.
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	<5	5–10	11–30	
Mechaniniai dirvožemio pažeidimai	%	<1	1–10	11–30	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšminga	Vidutiniškai reikšminga	Labai reikšminga	

Indikatorinės rūšys:

Agrimonia pilosa, *Anemone sylvestris*, *Antennaria dioica*, *Astragalus glycyphyllos*, *Botrychium* spp., *Campanula bononiensis*, *Campanula persicifolia*, *Cardamine pratensis*, *Centaurea phrygia*, *Clinopodium vulgare*, *Fragaria vesca*, *Galium boreale*, *Geranium* spp., *Gladiolus imbricatus*, *Inula salicina*, *Laserpitium* spp., *Melampyrum nemorosum*, *Neottia ovata* (*Listera ovata*), *Orchis mascula*, *Peucedanum oreoselinum*, *Pimpinella major*, *Plantago media*, *Polemonium caeruleum*, *Primula veris*, *Prunella vulgaris*, *Pulmonaria angustifolia*, *Ranunculus polyanthemos*, *Scorzonera humilis*, *Selinum carvifolia*, *Serratula tinctoria*, *Stachys officinalis*, *Succisa pratensis*, *Trollius europaeus*, *Vicia cassubica*, *Vicia pisiformis*, *Vicia sylvatica*, *Vincetoxicum hirundinaria*

9080 Pelkėti lapuočių miškai

Potipiai:

9080a – Viksviniai lapuočių raistai. All. *Alnion glutinosae*. Šlapi ir užmirkę juodalksnių ir beržų miškai ant negilios durpės su gerai išvystytu medyno ardu.

9080b – Žemapelkiniai plynraisčiai. All. *Salicion cinereae*. Pelkinių krūmų (*Frangula alnus*, *Salix* spp., *Betula humilis*, *Myrica gale*) ir žemaūgių (iki ~10 m aukščio brandžiam amžiuje) juodalksnių, beržų, kartais ir pušų bendrijos ant gilios žemapelkinės durpės arba labai užmirkusiose vietose. Gilūs tarpukupsčiai, sunkiai praeinama.

9080a – Viksviniai lapuočių raistai					
Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
Medyno amžius*	Metai	>70	51–70	30–50	Vertinami tik juodalksniai ir beržai.
Medyno glaudumas	%	50–90	40–49 arba >90	30–39	
Amžinė struktūra ir medyno ardiškumas	Eksperto vertinimas	Įvairiaamžis arba 3 ardu medynas	Vienaamžis 2 ardu medynas	Vienaamžis 1 ardo medynas	
Negyvų medžių skaičius*	vnt./ha	>15	6–15	<6	
Medienos irimo stadijos	Stadijų skaičius	3	2	0–1	
Indikatorinės rūšys*	Rūšių skaičius	>4	4	1–3	
Nendrių ir kitų nitrofilinių rūšių padengimas*	%	<10	10–30	31–50	<i>Phragmites australis, Urtica dioica, Rubus idaeus, Impatiens noli-tangere, Filipendula ulmaria, Eupatorium cannabinum.</i>
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	<5	5–10	11–30	
Sausinimo poveikis*	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingas	Nedidelis	Reikšmingas	
Mechaniniai dirvožemio pažeidimai	%	<1	1–10	11–30	
Dirbtinių retmių ir aikščių kiekis	%	<6	6–15	16–25	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšminga	Vidutiniškai reikšminga	Labai reikšminga	

9080b – Žemapelkiniai plynraisčiai					
Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	

Medžių ir krūmų padengimas	%	51–80	30–50 arba 81–90	>90	
Žemaūgių formų medžių padengimas*	%	>20	5–20	<5	
Aukštųjų viksvų padengimas*	%	>30	10–30	<10	Aukštosios viksvos – užaugančios virš 30 cm aukščio.
Indikatorinės rūšys	Rūšių skaičius	>3	2–3	1	
Nendrių ir nitrofilinių rūšių padengimas	%	<10	10–30	31–50	<i>Phragmites australis</i> , <i>Filipendula ulmaria</i> , <i>Eupatorium cannabinum</i> , <i>Urtica dioica</i> .
Sausinimo poveikis*	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingas	Nedidelis	Reikšmingas	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšminga	Vidutiniškai reikšminga	Labai reikšminga	

Indikatorinės rūšys:

9080a potipio: *Carex acutiformis*, *Carex elongata*, *Carex vesicaria*, *Cicuta virosa*, *Corallorhiza trifida*, *Dryopteris cristata*, *Huperzia selago*, *Hottonia palustris*, *Iris pseudacorus*, *Lysimachia thyriflora*, *Solanum dulcamara*, *Thelypteris palustris*, *Aulacomnium androgynum*, *Bazzania trilobata*, *Brachythecium rivulare*, *Calliergonella cuspidata*, *Climacium dendroides*, *Mnium hornum*, *Sphagnum squarrosum*, *Trichocolea tomentella*

9080b potipio: *Betula humilis*, *Calla palustris*, *Carex acutiformis*, *Carex appropinquata*, *Carex paniculata*, *Carex lasiocarpa*, *Cicuta virosa*, *Comarum palustre*, *Dryopteris cristata*, *Hottonia palustris*, *Lysimachia thyriflora*, *Menyanthes trifoliata*, *Thelypteris palustris*, *Calliergonella cuspidata*, *Sphagnum squarrosum*.

9160 Skroblynai

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
Plačialapių medžių amžius*	Metai	Ažuolas >120 Liepa, skroblas >80 Kiti plačialapiai >100	Ažuolas 90–120 Liepa, skroblas 60–80 Kiti plačialapiai 80–100	Ažuolas <90 Liepa, skroblas <60 Kiti plačialapiai <80	

Medyno glaudumas	%	71–90	60–70 arba >90	40–59	
Plačialapių medžių ardiškumas	Ardų skaičius	3	2	1 (tik I arba II arde)	
Plačialapių medžių padengimas I–II arduose*	%	>40	11–40	5–10	
Negyvos medienos kiekis*	m ³ /ha	>15	6–15	<6	
Plačialapių medžių medienos irimo stadijos*	Stadijų skaičius	3	2	0–1	
Indikatorinės rūšys	Rūšių skaičius	>3	3	<3	
Ruderalinių ir nitrofilinių rūšių padengimas	%	<5	5–10	11–30	
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	<5	5–10	11–30	
Sausinimo poveikis	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingas	Nedidelis	Reikšmingas	
Mechaniniai dirvožemio pažeidimai*	%	<1	1–10	11–30	
Dirbtinių retmių ir aikščių kiekis	%	<3	3–10	11–20	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšminga	Vidutiniškai reikšminga	Labai reikšminga	

Indikatorinės rūšys:

Actaea spicata, Adoxa moschatellina, Anemone ranunculoides, Anomodon spp., Bromopsis benekenii, Cardamine bulbifera, Carex pilosa, Cerastium sylvaticum, Corydalis cava, Frullania dilatata, Gagea lutea, Galium odoratum, Hedera helix, Hordelymus europaeus, Lathyrus laevigatus, Lathyrus vernus, Lathraea squamaria, Liliium martagon, Neckera spp., Neottia nidus-avis, Platanthera spp., Porella platyphylla, Ranunculus auricomus s.l., Ranunculus lanuginosus, Sanicula europaea, Viola reichenbachiana

***9180 Griovų ir šlaitų miškai**

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
Būdingų medžių (G,K,L) amžius*	Metai	>100	71–100	40–70	Būdingos rūšys: guoba, klevas, liepa.
Medyno glaudumas	%	71–90	60–70 arba >90	30–59	
Plačialapių medžių (be Sb) padengimas I–II arduose*	%	>30	11–30	5–10	Vertinami visi plačialapiai medžiai išskyrus skroblą.
Negyvos medienos kiekis*	m ³ /ha	>20	6–20	<6	
Plačialapių medžių medienos irimo stadijos	Stadijų skaičius	3	2	0–1	
Indikatorinės rūšys*	Rūšių skaičius	>3	3	<3	
Ruderalinių ir nitrofilinių rūšių padengimas*	%	<5	5–20	21–30	<i>Rubus caesius</i> , <i>Urtica dioica</i> , <i>Chaerophyllum aromaticum</i> , <i>Anthriscus sylvestris</i> ir kt.
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	<5	5–10	11–30	
Mechaniniai dirvožemio pažeidimai	%	<1	1–10	11–30	Natūralios grunto nuošliaužos nepriskiriamos prie pažeidimų.
Dirbtinių retmių ir aikščių kiekis	%	<3	3–10	11–20	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšminga	Vidutiniškai reikšminga	Labai reikšminga	

Indikatorinės rūšys:

Actaea spicata, *Allium ursinum*, *Anomodon* spp., *Campanula latifolia*, *Campanula persicifolia*, *Campanula rapunculoides*, *Cardamine bulbifera*, *Cystopteris fragilis*, *Conioselinum tataricum*, *Corydalis cava*, *Corydalis intermedia*, *Equisetum hyemale*, *Hedera helix*, *Isopyrum thalictroides*, *Laserpitium latifolium*, *Lathyrus niger*, *Neckera* spp., *Phyteuma spicatum*, *Polypodium vulgare*, *Porella platyphylla*, *Ranunculus lanuginosus*, *Ribes alpinum*, *Viola mirabilis*

9190 Sausieji ažuolynai

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
Ažuolų amžius*	Metai	>120	91–120	60–90	Nustatytos amžiaus grupės ažuolų padengimas turi būti bent 5%.
Medyno glaudumas	%	60–80	41–59 arba 81–90	30–40 arba >90	
Ažuolų ardiškumas	Arđų skaičius	3	2	1 (tik I arba II arde)	
Ažuolų padengimas I ir II medyno arduose*	%	>30	11–30	5–10	
Nebūdingų medžių ir krūmų (E,K,Lz,le) padengimas*	%	<10	10–30	31–50	Vertinamas bendras šių rūšių padengimas: eglė, klevas, lazdynas, ieva.
Negyvos medienos kiekis*	m ³ /ha	>10	6–10	<6	
Ažuolų medienos irimo stadijos	Stadijų skaičius	3	2	0–1	
Indikatorinės rūšys	Rūšių skaičius	>3	3	<3	
Ruderalinių ir nitrofilinių rūšių padengimas*	%	<5	5–10	11–30	Įtraukiamos ir rūšys, būdingos apleistoms miškapievėms: <i>Calamagrostis epigejos</i> , <i>Rubus idaeus</i> , <i>Rubus caesius</i> , <i>Aegopodium podagraria</i> , <i>Pteridium aquilinum</i> , <i>Dactylis glomerata</i> , <i>Dryopteris filix-mas</i> , <i>Anthriscus sylvestris</i> .
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	<10	10–40	41–70	
Sausinimo poveikis	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingas	Nedidelis	Reikšmingas	
Mechaniniai dirvožemio pažeidimai	%	<3	3–10	11–30	

Dirbtinių retmių ir aikščių kiekis	%	<3	3–10	11–25	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšminga	Vidutiniškai reikšminga	Labai reikšminga	

Indikatorinės rūšys:

Carex pilulifera, Calluna vulgaris, Deschampsia flexuosa, Hieracium laevigatum, Hieracium aggr. murorum, Holcus mollis, Juniperus communis, Melampyrum pratense, Molinia caerulea, Polygonatum odoratum, Trientalis europaea, Vincetoxicum hirundinaria, Leucobryum glaucum, Herzogiella seligeri, Pseudoscleropodium purum

91D0 Pelkiniai miškai

Potipiai:

91D0a – Gailiniai pušynai. Ass. *Ledo-Sphagnetum magellanici*. Žemaūgiai (brandoje iki ~10 (15) m aukščio) vienaardžiai pušynai, pušų-beržų miškai ir beržynai oligotrofinėse ir oligomezotrofinėse augimvietėse ant gilios durpės. Įtraukiamos ir gaisravietės. Galimi šlapesni variantai su vyraujančiais švyliais ar tarpinių pelkių viksvomis. Miško augavietės: gailinė-kimininė (Pa), viksvinė-kimininė (Pb).

91D0b – Vaivoriniai pušynai. Ass. *Vaccinio uliginosi-Pinetum*. Aukštaūgiai (virš 10 m) pušų-beržų-eglių miškai ant seklios arba apsausintos gilios durpės oligotrofinėse ir oligomezotrofinėse augimvietėse. Galimi variantai su viksvomis maistingesnėse sąlygose. Įtraukiamos ir gaisravietės. Miško augavietės: mėlyninė-kimininė (Ua, Ub, Pan).

91D0c – Tarpinio tipo raistai. Ass. *Betulo pubescentis-Piceetum*, dalinai – *Sphagno squarrosi-Alnetum*. Dažniausiai mišrūs pušų-beržų-juodalksnių-eglių neaukšti (5–15 m aukščio) 1–2 ardy miškai ant gilios durpės mezotrofinėse augimvietėse. Galimi šaltiniuotų vietų variantai su aliuvinėmis žolyno rūšimis. Miško augavietės: viksvinė-kimininė (Pb), viksvinė (Pc).

91D0d – Pelkiniai eglynai. Ass. *Sphagno girgensohnii-Piceetum*. Eglynai ir eglių-pušų miškai, dažnai su beržų ir juodalksnių priemaiša ant negilios ar apsausintos gilios durpės mezotrofinėse augavietėse. Priskiriami ir pakaitiniai lapuočių medynai su antrame arde vyraujančia egle. Galimi didesnio ir mažesnio rūgštingumo variantai. Miško augavietės: mėlyninė-kimininė (Ub), lendrūninė (Uc, Pbn), vingiorykštinė (Pcn).

Potipis: 91D0a Gailiniai pušynai, 91D0c Tarpinio tipo raistai					
Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	

A. Medyno amžius*	Metai	Pušis >90 Beržas, juodalksnis >70	Pušis 71–90 Beržas, juodalksnis 51– 70	Pušis 40–70 Beržas, juodalksnis 30– 50	Įvertinant amžių atsižvelgiama į skurdžias augimvietės sąlygas.
A. Medyno glaudumas	%	41–70	20–40 arba 71–80	>80	
A. Negyvų medžių skaičius	vnt./ha	>5	1–5	<1	
B. Žuvusio medyno negyvų medžių skaičius	vnt./ha	>100	51–100	30–50	
Indikatorinės rūšys*	Rūšių skaičius	>3	2–3	1	
Greito augimo (ne pelkinių formų) medžių padengimas*	%	0–1	2–20	>20	Greito augimo medžiai nustatomi pagal metinių ūglių ilgį ir nepelkinėms medžių formoms būdingą šakojimąsi ir lają.
Sausamėgių samanų, mėlynių ir bruknių padengimas*	%	<10	10–30	31–50	Vertinamas bendras <i>Pleurozium schreberi</i> , <i>Dicranum polysetum</i> , <i>Hylocomium splendens</i> , <i>Vaccinium myrtillus</i> , <i>V. vitis-idaea</i> padengimas. Jei šių rūšių padengimas žymus, gali būti 91D0b Vaivorinis pušynas arba 7120 Degradavusi aukštapelkė.
Nendrių ir kitų nitrofilinių rūšių padengimas	%	91D0a <5 ; 91D0c <10	91D0a 5–20 ; 91D0c 10–30	91D0a 21–50 ; 91D0c 31–50	<i>Phragmites australis</i> , <i>Rubus idaeus</i> , <i>Filipendula ulmaria</i> , <i>Eupatorium cannabinum</i> ir kt.
Sausinimo poveikis*	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingas	Nedidelis	Reikšmingas	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšminga	Vidutiniškai reikšminga	Labai reikšminga	

Potapis: 91D0b Vaivoriniai pušynai

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	

A. Medyno amžius*	Metai	Pušis >110 Beržas >80	Pušis 81–110 Beržas 51–80	Pušis 40–80 Beržas 30–50	
A. Medyno glaudumas	%	60–80	41–59 arba 81–90	30–40 arba >90	
A. Medyno ardiškumas	Ardu skaičius	2–3	–	1	
A. Negyvos medienos kiekis*	m ³ /ha	>15	6–15	<6	
B. Žuvusio medyno negyvos medienos kiekis*	m ³ /ha	>100	51–100	30–50	
Natūralus mozaikiškumas arba ribų natūralumas*	Eksperto vertinimas	>1 ha – ryškus; <1 ha – natūralios ribos >2/3	>1 ha – neryškus; <1 ha – natūralios ribos 1/4–2/3	>1 ha – nemozaikiška; <1 ha – natūralios ribos <1/4	
Medienos irimo stadijos	Stadijų skaičius	3 arba dauguma medienos apdegusi	2	0–1	
Kiminių padengimas*	%	>50	31–50	10–30	
Indikatorinės rūšys*	Rūšių skaičius	>3	2–3	1	
Nendrių ir kitų nitrofilinių rūšių padengimas	%	<10	10–20	21–50	<i>Phragmites australis, Rubus idaeus, Filipendula ulmaria</i> ir kt.
Sausinimo poveikis*	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingas	Nedidelis	Reikšmingas	
Mechaniniai dirvožemio pažeidimai	%	<3	3–10	11–30	
Dirbtinių retmių ir aikščių kiekis	%	<6	6–15	16–25	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšminga	Vidutiniškai reikšminga	Labai reikšminga	

Potipis: 91D0d Pelkiniai eglynai

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	

Eglių amžius*	Metai	>80	61–80	40–60	
Medyno glaudumas	%	75–100	61–74	40–60	
Eglių ardiškumas	Arđų skaičius	3	2	1	
Negyvos medienos kiekis*	m ³ /ha	>20	6–20	1–5	
Eglių medienos irimo stadijos*	Stadijų skaičius	3	2	0–1	
Higrofilinių samanų padengimas*	%	>50	31–50	10–30	Higrofilinės samanos: <i>Sphagnum</i> spp., <i>Thuidium</i> spp., <i>Plagiomnium</i> spp., <i>Calliergonella cuspidata</i> , <i>Mnium hornum</i> , <i>Rhytidiadelphus triquetrus</i> , <i>Plagiochila</i> <i>asplenioides</i> . Dažnos nehigrofilinės samanos: <i>Eurhynchium</i> spp., <i>Pleurozium</i> <i>schreberi</i> , <i>Hylocomium splendens</i> , <i>Dicranum</i> spp., <i>Brachythecium</i> spp.
Indikatorinės rūšys	Rūšių skaičius	>3	2–3	1	
Nendrių ir kitų nitrofilinių rūšių padengimas	%	<5	5–20	21–40	<i>Phragmites australis</i> , <i>Impatiens noli- tangere</i> , <i>Rubus idaeus</i> , <i>Urtica dioica</i> , <i>Filipendula ulmaria</i> , <i>Eupatorium</i> <i>cannabinum</i> ir kt.
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	<5	5–10	11–30	
Sausinimo poveikis*	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingas	Nedidelis	Reikšmingas	
Mechaniniai dirvožemio pažeidimai	%	<1	1–10	11–30	
Dirbtinių retmių ir aikščių kiekis*	%	<3	3–5	6–15	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingas	Vidutiniškai reikšmingas	Labai reikšmingas	

Indikatorinės rūšys:

91D0a potipio: *Andromeda polifolia*, *Betula nana*, *Carex lasiocarpa*, *Carex pauciflora*, *Carex rostrata*, *Chamaedaphne calyculata*, *Corallorhiza trifida*, *Dactylorhiza maculata*, *Dryopteris cristata*, *Drosera rotundifolia*, *Empetrum nigrum*, *Eriophorum angustifolium*, *Neottia cordata* (*Listera cordata*), *Rubus chamaemorus*, *Sphagnum rubellum*, *Vaccinium oxycoccos* (*Oxycoccus palustris*).

91D0b potipio: *Andromeda polifolia*, *Carex globularis*, *Carex lasiocarpa*, *Carex pauciflora*, *Carex rostrata*, *Chamaedaphne calyculata*, *Eriophorum angustifolium*, *Eriophorum vaginatum*, *Lepidozia reptans*, *Neottia cordata* (*Listera cordata*), *Odontoschisma denudatum*, *Polytrichum commune*, *Rubus chamaemorus*, *Salix aurita*, *Vaccinium oxycoccos* (*Oxycoccus palustris*).

91D0c potipio: *Bazzania trilobata*, *Caltha palustris*, *Carex magellanica*, *Carex rostrata*, *Comarum palustre*, *Corallorhiza trifida*, *Dactylorhiza fuchsii*, *Dryopteris cristata*, *Lysimachia thyrsoflora*, *Neottia cordata* (*Listera cordata*), *Menyanthes trifoliata*, *Orthilia secunda*, *Pyrola rotundifolia*, *Rhizomnium punctatum*, *Thelypteris palustris*, *Trichocolea tomentella*.

91D0d potipio: *Bazzania trilobata*, *Carex echinata*, *Carex loliacea*, *Carex magellanica*, *Circaea alpina*, *Dactylorhiza fuchsii*, *Huperzia selago*, *Lepidozia reptans*, *Lysimachia thyrsoflora*, *Neottia cordata* (*Listera cordata*), *Moneses uniflora*, *Odontoschisma denudatum*, *Orthilia secunda*, *Sphagnum girgensohnii*, *Sphagnum squarrosum*, *Stellaria longifolia*, *Trichocolea tomentella*, *Viola palustris*.

91E0 Aliuviniai miškai

Potipiai:

91E0a – Aliuviniai alksnių ir uosių miškai. All. *Alnion incanae* (*Alno-Padion*, *Alno-Ulmion*). Vidutinių ir mažų upių slėnių ar šaltiniuotų vietų miškai su juodalksniais ir uosiais. Užmirkimas pastovus arba sezoninis. Galimi įvairūs variantai – šaltiniuotose vietose, šaltavandenių ir šiltavandenių upių slėniuose, paežerėse, tarpukalvėse, nuotakiuose reljefo pažemėjimuose, regresavusiuose juodalksnių raistuose. Miško augavietės: viksvinė įvairiažolė (Ld, Lf), vingiorykštinė įvairiažolė (Ud), dilgėlinė (Uf).

91E0b – Aliuviniai gluosnių miškai. All. *Populion albae* (*Salicion albae*). Didesnių upių salpose labai derlingame dirvožemyje augantys stambių gluosnių ar gluosnių ir kitų lapuočių miškai su vešlia nitrofilinių žolių danga. Miško augavietė: dilgėlinė (Uf).

Potipis: 91E0a Aliuviniai alksnių ir uosių miškai					
Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
Būdingų medžių amžius*	Metai	juodalksnis >70, plačialapiai >100	juodalksnis 51–70, plačialapiai 80–100	juodalksnis 30–50, plačialapiai <80	
Medyno glaudumas	%	70–90	50–69 arba >90	30–49	

Medyno ardiškumas	Arđų skaičius	3	2	1	
Plačialapių, juodalksnių ir gluosnių padengimas I – II arduose*	%	>40	11–40	5–10	
Negyvos medienos kiekis*	m ³ /ha	>15	6–15	<6	
Indikatorinės rūšys	Rūšių skaičius	>3	3	<3	
Ruderalinių augalų rūšių padengimas*	%	<5	5–10	11–30	<i>Rubus idaeus, Arctium spp., Galium aparine, Galeopsis tetrahit, Chelidonium majus.</i>
Nendrių arba vienos dominuojančios nitrofilinės rūšies padengimas	%	<20	20–40	41–70	Vertinamas tik vienos gausiausios rūšies padengimas: <i>Phragmites australis, Urtica dioica, Filipendula ulmaria, Chaerophyllum aromaticum, Anthriscus sylvestris, Humulus lupulus, Rubus caesius.</i>
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	<5	5–10	11–30	
Sausinimo poveikis*	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšmingas	Nedidelis	Reikšmingas	
Mechaniniai dirvožemio pažeidimai*	%	<1	1–10	11–30	
Dirbtinių retmių ir aikščių kiekis	%	<6	6–10	11–20	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšminga	Vidutiniškai reikšminga	Labai reikšminga	

Potipis: 91E0b Aliuviniai gluosnių miškai

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	

Būdingų medžių amžius*	Metai	Gluosnis >40, juodalksnis >70, plačialapiai >100	Gluosnis 31–40, juodalksnis 51–70, plačialapiai 80–100	Gluosnis 20–30, juodalksnis 30–50, plačialapiai <80	
Medyno glaudumas	%	50–80	31–49 arba >80	20–30	
Medyno ardiškumas	Arų skaičius	2–3	–	1	
Būdingų medžių (GI, J, U, V, Sk, padengimas I–II arduose*	%	>30	11–30	5–10	Vertinamos rūšys: trapusis ir baltasis gluosniai, juodalksnis, uosis, vinkšna, skirpstas
Užliejimo požymių ryškumas	Eksperto vertinimas	Ryškūs	Silpni–vidutiniški	Nėra ar visai neryškūs	Užliejimo požymiai – atviro aliuvio ploteliai, potvynio nešmenų sankaupos ir liekanos ant medžių ar krūmų, ledonešio pažaidos, likę potvynio vandens klanai.
Negyvos medienos kiekis	m ³ /ha	>10	3–10	<3	Priskaičiuojami ir gulintys gluosnių kamienai su gyvybingomis atžalomis.
Indikatorinės rūšys	Rūšių skaičius	>2	2	<2	
Ruderalinių augalų rūšių padengimas*	%	<5	5–10	11–30	<i>Arctium</i> spp., <i>Galium aparine</i> , <i>Galeopsis tetrahit</i> , <i>Chelidonium majus</i> .
Nendrių arba vienos dominuojančios nitrofilinės rūšies padengimas	%	<50	50–70	71–90	Vertinamas tik vienos gausiausios rūšies padengimas: <i>Phragmites australis</i> , <i>Urtica dioica</i> , <i>Filipendula ulmaria</i> , <i>Chaerophyllum aromaticum</i> , <i>Anthriscus sylvestris</i> , <i>Humulus lupulus</i> , <i>Rubus caesius</i> .
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	<5	5–10	11–30	
Dirbtinių retmių ir aikščių kiekis	%	<6	6–10	11–20	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšminga	Vidutiniškai reikšminga	Labai reikšminga	

Indikatorinės rūšys:

91E0a potipio: *Adoxa moschatellina*, *Allium ursinum*, *Anemone ranunculoides*, *Cardamine amara*, *Carex remota*, *Chrysosplenium alternifolium*, *Circaea alpina*, *Circaea lutetiana*, *Dactylorhiza fuchsii*, *Daphne mezereum*, *Equisetum telmateia*, *Gagea lutea*, *Lathyrus vernus*, *Lunaria rediviva*, *Matteuccia struthiopteris*, *Paris quadrifolia*, *Poa remota*, *Ranunculus cassubicus*, *Ficaria verna*, *Thalictrum aquilegifolium*, *Viburnum opulus*

91E0b potipio: *Cardamine impatiens*, *Elymus caninus*, *Festuca gigantea*, *Geranium robertianum*, *Humulus lupulus*, *Lamium maculatum*, *Plagiomnium undulatum*, *Ribes spicatum*, *Salix alba*, *Silene baccifera* (*Cucubalus baccifer*), *Viburnum opulus*

91F0 Paupių guobynai

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
Plačialapių medžių amžius*	Metai	>100	71–100	40–70	
Medyno glaudumas	%	70–90	50–69 arba >90	30–49	
Guobinių medžių ardiškumas*	Arđų skaičius	3	2	1	Vertinamos rūšys: skirpstas, vinkšna, guoba
Plačialapių padengimas I–II arduose*	%	>30	11–30	5–10	
Užliejimo požymių ryškumas	Eksperto vertinimas	Ryškūs	Silpni–vidutiniški	Nėra ar visai neryškūs	Užliejimo požymiai – atviro aliuvio ploteliai, potvynio nešmenų sankaupos ir liekanos ant medžių ar krūmų, ledonešio pažaidos, likę potvynio vandens klanai.
Negyvos medienos kiekis*	m ³ /ha	>15	6–15	<6	
Plačialapių medžių medienos irimo stadijos	Stadijų skaičius	3	2	0–1	
Indikatorinės rūšys	Rūšių skaičius	>3	3	<3	
Ruderalinių ir nitrofilinių rūšių padengimas	%	<20	21–40	41–60	

Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	<5	5–10	11–30	
Mechaniniai dirvožemio pažeidimai	%	<1	1–10	11–30	
Dirbtinių retmių ir aikščių kiekis*	%	<3	3–10	11–20	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšminga	Vidutiniškai reikšminga	Labai reikšminga	

Indikatorinės rūšys:

Adoxa moschatellina, Allium ursinum, Anomodon spp., Circaea lutetiana, Corydalis spp., Cornus sanguinea, Crataegus spp., Gagea lutea, Hedera helix, Lunaria rediviva, Malus sylvestris, Matteuccia struthiopteris, Porella platyphylla, Rhamnus cathartica, Ribes spicatum, Rosa spp., Thalictrum aquilegifolium, Ulmus laevis, Ulmus minor

91T0 Kerpiniai pušynai

Kriterijus	Matavimo vienetas	Kriterijaus vertė			Pastabos
		Gera	Patenkinama	Bloga	
A. Medyno amžius*	Metai	>90	71–90	40–70	
A. Medyno glaudumas*	%	30–60	20–29 arba 61–80	>80	
A. Medyno ardiškumas	Ardu skaičius	2–3	–	1	
A. Negyvos medienos kiekis*	m ³ /ha	>10	3–10	<3	
B. Žuvusio medyno negyvos medienos kiekis*	m ³ /ha	>100	51–100	20–50	Taikoma nuo gaisro ar kitų priežasčių žuvusiems ir po žuvimo savaime atsikūrusiems jauniems medynams Na, Ša augavietėse. Gaisravietės kitose augavietėse priskiriamos buveinei 9010d.
Senų pušų padengimas	%	≥2	<2	–	

Žemutinio gaisro požymiai	Eksperto vertinimas	Yra aiškūs degimo požymiai	Aiškių požymių nėra, trakas ir pomiškis retas	Trako ir pomiškio padengimas >10%	Aiškūs požymiai – smulkūs angliukai paklotėje, apdegusi medžių žievė ir negyva mediena. Prie požymių nepriskiriamos senos apaugusios žaizdos kamienuose.
Pušų medienos irimo stadijos*	Stadijų skaičius	3 arba dauguma medienos apdegusi	2	0–1	
Kerpių padengimas*	%	>25	11–25	5–10	Vertinamos ant žemės augančios kerpės (<i>Cladonia</i> spp., <i>Cetraria</i> spp.).
Indikatorinės rūšys	Rūšių skaičius	>2	2	<2	
Ruderalinių ir nitrofilinių rūšių padengimas	%	<3	3–10	11–20	
Svetimžemių rūšių augalų padengimas*	%	<5	5–10	11–20	
Mechaniniai dirvožemio pažeidimai	%	<5	5–20	21–30	
Dirbtinių retmių ir aikščių kiekis	%	<6	6–15	16–25	
Kiti neigiami poveikiai	Eksperto vertinimas	Nėra arba nereikšminga	Vidutiniškai reikšminga	Labai reikšminga	

Indikatorinės rūšys:

Arctostaphylos uva-ursi, *Arnica montana*, *Astragalus arenarius*, *Carex arenaria*, *Cetraria aculeata*, *Corynephorus canescens*, *Dianthus arenarius*, *Dicranum spurium*, *Gypsophila fastigiata*, *Hieracium umbellatum*, *Koeleria glauca*, *Leucobryum glaucum*, *Pulsatilla patens*, *Scorzonera humilis*, *Thymus serpyllum*.

Indikatorinių rūšių rodyklė:

(S – samanos, K – kerpės, G – grybai, likusieji - induočiai augalai)

Rūšis (lot.)	grupė	Rūšis (liet.)		
<i>Actaea spicata</i>		Varpotoji juodžolė	<i>Cypripedium calceolus</i>	Plačialapė klumpaitė
<i>Adoxa moschatellina</i>		Muskusinis ūksminas	<i>Circaea alpina</i>	Mažoji dantenė
<i>Agrimonia pilosa</i>		Stačioji dirvuolė	<i>Circaea lutetiana</i>	Didžioji dantenė
<i>Allium ursinum</i>		Meškinis česnakas	<i>Cirsium oleraceum</i>	Gelsvalapė usnis
<i>Andromeda polifolia</i>		Siauralapė balžuva	<i>Cystopteris fragilis</i>	Trapioji sprakšė
<i>Anemone ranunculoides</i>		Geltonžiedė plukė	<i>Climacium dendroides</i>	S Palminė junetė
<i>Anemone sylvestris</i>		Lieknoji plukė	<i>Clinopodium vulgare</i>	Krūminė šunmėtė
<i>Anomodon spp.</i>	S	Keivadantės	<i>Comarum palustre</i>	Pelkinis sūdras
<i>Antennaria dioica</i>		Dvinamė katpėdė	<i>Conioselinum tataricum</i>	Totorinė maludė
<i>Arctostaphylos uva-ursi</i>		Miltinė meškauogė	<i>Corallorhiza trifida</i>	Nariuotoji ilgalūpė
<i>Arenaria procera</i>		Siauralapė smiltė	<i>Corydalis cava</i>	Tuščiaviduris rūtenis
<i>Arnica montana</i>		Kalninė arnika	<i>Corydalis intermedia</i>	Tarpinis rūtenis
<i>Asarum europaeum</i>		Europinė pipirlapė	<i>Corynephorus canescens</i>	Smiltyninis šepetukas
<i>Astragalus arenarius</i>		Smiltyninė kulkšnė	<i>Cornus sanguinea</i>	Raudonoji sedula
<i>Astragalus glycyphyllos</i>		Saldžialapė kulkšnė	<i>Crataegus spp.</i>	Gudobelės
<i>Aulacomnium androgynum</i>	S	Kelminė tranšė	<i>Crepis praemorsa</i>	Pievinė kreisvė
<i>Barbilophozia attenuata</i>	S	Lieknoji barzdenė	<i>Cucubalus baccifer</i>	Uoginė krūmsargė
<i>Bazzania trilobata</i>	S	Tridantė bazanija	<i>Dactylis polygama</i>	Miškinė šunažolė
<i>Betula humilis</i>		Lieknininis beržas	<i>Dactylorhiza fuchsii</i>	Aukštoji gegūnė
<i>Betula nana</i>		Beržas keružis	<i>Dactylorhiza maculata</i>	Dėmėtoji gegūnė
<i>Botrychium virginianum</i>		Virgininis varpenis	<i>Daphne mezereum</i>	Paprastasis žalčialunkis
<i>Brachypodium pinnatum</i>		Plunksninė strugė	<i>Deschampsia flexuosa</i>	Lankščioji šluotsmilgė
<i>Brachythecium rivulare</i>	S	Upelinė trumpė	<i>Dianthus arenarius</i>	Smiltyninis gvazdikas
<i>Bromopsis benekenii</i>		Miškinė dirsuolė	<i>Dicranum majus</i>	S Didžioji dvyndantė
<i>Calla palustris</i>		Pelkinis žinginyš	<i>Dicranum spurium</i>	S Garbanotoji dvyndantė
<i>Calliergonella cuspidata</i>	S	Pelkinė dygutė	<i>Diphasiastrum spp.</i>	Padraikos
<i>Caltha palustris</i>		Pelkinė puriena	<i>Dracocephalum ruyschiana</i>	Miškinė žiomenė
<i>Campanula bononiensis</i>		Boloninis katilėlis	<i>Drymochloa sylvatica</i>	Miškinis eraičinas
<i>Campanula latifolia</i>		Plačialapis katilėlis	<i>Dryopteris cristata</i>	Skiauterinis papartis
<i>Campanula persicifolia</i>		Didžiažiedis katilėlis	<i>Dryopteris dilatata</i>	Skėstalapis papartis
<i>Campanula rapunculoides</i>		Pakrūminis katilėlis	<i>Dryopteris expansa</i>	Nelygialapis papartis
<i>Cardamine amara</i>		Karčioji kartenė	<i>Drosera rotundifolia</i>	Apskritalapė saulašarė
<i>Cardamine bulbifera</i>		Svogūninė kartenė	<i>Elymus caninus</i>	Šuninis elimas
<i>Cardamine impatiens</i>		Jautrioji kartenė	<i>Empetrum nigrum</i>	Juodoji varnauogė
<i>Cardamine pratensis</i>		Pievinė kartenė	<i>Epipactis atrorubens</i>	Tamsialapis skiautalūpis
<i>Carex acutiformis</i>		Pelkinė viksva	<i>Epipactis helleborine</i>	Plačialapis skiautalūpis
<i>Carex appropinquata</i>		Šeriutoji viksva	<i>Equisetum hyemale</i>	Šiurkštusis asiūklis
<i>Carex arenaria</i>		Smiltyninė viksva	<i>Equisetum telmateia</i>	Didysis asiūklis
<i>Carex echinata</i>		Žvaigždėtoji viksva	<i>Eriophorum angustifolium</i>	Siauralapis švylys
<i>Carex elongata</i>		Pailgoji viksva	<i>Eriophorum vaginatum</i>	Kupstinis švylys
<i>Carex ericetorum</i>		Šilinė viksva	<i>Euonymus verrucosus</i>	Karpotasis ožekšnis
<i>Carex globularis</i>		Rutulinė viksva	<i>Festuca altissima</i>	Miškinis eraičinas
<i>Carex lasiocarpa</i>		Laiboji viksva	<i>Festuca gigantea</i>	Didysis eraičinas
<i>Carex loliacea</i>		Svidrinė viksva	<i>Ficaria verna</i>	Pavasarinis švitriešis
<i>Carex magellanica</i>		Raistinė viksva	<i>Fomitopsis rosea</i>	G Rausvoji pintainė
<i>Carex paniculata</i>		Šluotelinė viksva	<i>Fragaria vesca</i>	Paprastoji žemuogė
<i>Carex pilosa</i>		Blakstienotoji viksva	<i>Frullania dilatata</i>	S Dėmėtoji frulanija
<i>Carex pilosa</i>		Blakstienotoji viksva	<i>Funaria hygrometrica</i>	S Jautrusis perkūnrugis
<i>Carex pilulifera</i>		Gumulinė viksva	<i>Gagea lutea</i>	Paprastoji vištapienė
<i>Carex remota</i>		Retavarpė viksva	<i>Galium boreale</i>	Šiaurinis lipikas
<i>Carex rostrata</i>		Snapuotoji viksva	<i>Galium odoratum</i>	Kvapnūs lipikas
<i>Carex vesicaria</i>		Pūslėtoji viksva	<i>Geocalyx graveolens</i>	S Kvapioji žemtaurė
<i>Carpinus betulus</i>		Paprastasis skroblas	<i>Geranium robertianum</i>	Raudonstiebis snaputis
<i>Centaurea phrygia</i>		Juodagalvė bajorė	<i>Geranium sanguineum</i>	Raudonžiedis snaputis
<i>Cerastium sylvaticum</i>		Miškinė glažutė	<i>Geranium sylvaticum</i>	Miškinis snaputis
<i>Cetraria aculeata</i>	K	Dygliuotoji kerpena	<i>Geranium spp.</i>	Snapučiai
<i>Chamaedaphne calyculata</i>		Durpyninis bereinis	<i>Gymnocarpium dryopteris</i>	Trikampis tikrapapartis
<i>Chamerion angustifolium</i>		Siauralapis gaurometis	<i>Gypsophila fastigiata</i>	Stačioji gubojė
<i>Chimaphila umbellata</i>		Skėtinė marenikė	<i>Gladiolus imbricatus</i>	Paprastasis kardelis
<i>Chrysosplenium alternifolium</i>		Pražangialapė blužnutė	<i>Goodyera repens</i>	Šliaužiančioji sidabriukė
<i>Cicuta virosa</i>		Nuodingoji nuokana	<i>Hedera helix</i>	Gebenė lipikė
			<i>Herzogiella seligeri</i>	S Dantytoji kemsenė
			<i>Hieracium aggr. murorum</i>	Uolinės vanagės grupė

<i>Hieracium laevigatum</i>		Gausialapė vanagė	<i>Plantago media</i>		Plaukuotasis gyslotis
<i>Hieracium umbellatum</i>		Skėtinė vanagė	<i>Poa remota</i>		Retaziedė miglė
<i>Hierochloe australis</i>		Pietinė stumbražolė	<i>Polemonium caeruleum</i>		Mėlynasis polemonas
<i>Hypericum hirsutum</i>		Plaukuotoji jonažolė	<i>Polygonatum multiflorum</i>		Daugiažiedė baltašaknė
<i>Hypericum montanum</i>		Kalninė jonažolė	<i>Polygonatum odoratum</i>		Vaistinė baltašaknė
<i>Hypochaeris maculata</i>		Dėmėtoji džiuğunė	<i>Polygonatum verticillatum</i>		Menturlapė baltašaknė
<i>Holcus mollis</i>		Švelnioji vilnūnė	<i>Polypodium vulgare</i>		Paprastoji šertvė
<i>Hordelymus europaeus</i>		Europinis miežvienis	<i>Polytrichum commune</i>		Paprastasis gegužlinis
<i>Humulus lupulus</i>		Paprastasis apynys	<i>Porella platyphylla</i>	S	Plačialapė plikūnė
<i>Huperzia selago</i>		Statusis atgiris	<i>Potentilla erecta</i>		Miškinė sidabražolė
<i>Inula salicina</i>		Gluosniapolis debesylas	<i>Primula veris</i>		Pavasarinė raktažolė
<i>Iris pseudacorus</i>		Geltonasis vilkdalgis	<i>Prunella vulgaris</i>		Paprastoji juodgalvė
<i>Ischnoderma benzoinum</i>	G	Tamsioji kelmenė	<i>Pseudoscleropodium purum</i>	S	Grynoji gojasamanė
<i>Isopyrum thalictroides</i>		Trilapė bligna	<i>Pulmonaria angustifolia</i>		Siauralapė plautė
<i>Isohecia alopeuroides</i>	S	Pašiauštoji uodegė	<i>Pulmonaria obscura</i>		Tamsioji plautė
<i>Koeleria glauca</i>		Melsvoji kelerija	<i>Pulsatilla patens</i>		Vėjalandė šilagėlė
<i>Lamium galeobdolon</i>		Geltonžiedis šalmutis	<i>Pulsatilla pratensis</i>		Pievinė šilagėlė
<i>Lamium maculatum</i>		Dėmėtoji notrelė	<i>Ranunculus cassubicus</i>		Kašubinis vėdrynas
<i>Laserpitium latifolium</i>		Plačialapis begalis	<i>Ranunculus lanuginosus</i>		Vilnotasis vėdrynas
<i>Laserpitium spp.</i>		Begaliai	<i>Ranunculus polyanthemos</i>		Vagotasis vėdrynas
<i>Lathyrus laevigatus</i>		Geltonžiedis pelėžirnis	<i>Rhamnus cathartica</i>		Dygioji šunobelė
<i>Lathyrus niger</i>		Saldžiašaknis pelėžirnis	<i>Rhizomnium punctatum</i>	S	Taškuotoji gaurenė
<i>Lathyrus vernus</i>		Pavasarinis pelėžirnis	<i>Rhodobryum roseum</i>	S	Skrotelinė rožiasamanė
<i>Lathraea squamaria</i>		Gegužinė žvynšaknė	<i>Ribes alpinum</i>		Kalninis serbentas
<i>Lepidozia reptans</i>	S	Šliaužiančioji lepidozija	<i>Ribes spicatum</i>		Ilgakekis serbentas
<i>Leucobryum glaucum</i>	S	Melsvoji balzganė	<i>Rosa spp.</i>		Erškėčiai
<i>Lycopodium annotinum</i>		Pataisas varinčius	<i>Rubus chamaemorus</i>		Paprastoji tekšė
<i>Lycopodium clavatum</i>		Vaistinis pataisas	<i>Salix alba</i>		Baltasis gluosnis
<i>Lilium martagon</i>		Miškinė lelėja	<i>Salix aurita</i>		Ausytasis karklas
<i>Linnaea borealis</i>		Šiaurinė linėja	<i>Sanicula europaea</i>		Miškinė girūnė
<i>Lysimachia thyrsoiflora</i>		Puokštinė poraistė	<i>Scorzonera humilis</i>		Pušyninė gelteklė
<i>Listera cordata</i>		Širdinė dviguonė	<i>Scrophularia nodosa</i>		Nariuotasis bervidis
<i>Listera ovata</i>		Kiaušininė dviguonė	<i>Selinum carvifolia</i>		Kmynalapis kalnasargis
<i>Lobaria pulmonaria</i>	K	Plačioji platužė	<i>Serratula tinctoria</i>		Dažinė geltė
<i>Lunaria rediviva</i>		Daugiametė blizgė	<i>Silene nutans</i>		Nusvirusioji naktiziedė
<i>Malus sylvestris</i>		Miškinė obelis	<i>Solanum dulcamara</i>		Paprastasis karklavijas
<i>Matteuccia struthiopteris</i>		Paupinis jonpapartis	<i>Sphagnum girgensohnii</i>	S	Girgensono kiminas
<i>Melampyrum nemorosum</i>		Krūminis kūpolis	<i>Sphagnum rubellum</i>	S	Raudonasis kiminas
<i>Melica nutans</i>		Nusvirusioji strieipsnė	<i>Sphagnum squarrosum</i>	S	Garbanotasis kiminas
<i>Menyanthes trifoliata</i>		Trilapis pupalaiškis	<i>Stachys officinalis</i>		Vaistinė notra
<i>Mercurialis perennis</i>		Daugiametis laiškėnis	<i>Stellaria longifolia</i>		Ilgalapė žliugė
<i>Metzgeria furcata</i>	S	Dvišakė skirstė	<i>Succisa pratensis</i>		Pievinė miegalė
<i>Mnium hornum</i>	S	Juodalksnytinė mnija	<i>Thalictrum aquilegifolium</i>		Sinavadlapis vingiris
<i>Molinia caerulea</i>		Melsvoji melvenė			Paprastasis pelkiapartis
<i>Moneses uniflora</i>		Vienažiedė žemoklė	<i>Thelypteris palustris</i>		Paprastasis čiobrelis
<i>Neckera spp.</i>	S	Pliusnės	<i>Thymus serpyllum</i>		Pūkuotoji apuokė
<i>Neoorthocaulis attenuatus</i>	S	Lieknoji statplaukė	<i>Trichocolea tomentella</i>	S	Miškinė septynikė
<i>Neottia nidus-avis</i>		Rusvoji lizduolė	<i>Trientalis europaea</i>		Alpinis dobilas
<i>Neottianthe cucullata</i>		Miškinė plikaplaiskė	<i>Trifolium alpestre</i>		Paprastasis burbulis
<i>Nowellia curvifolia</i>	S	Riestalapė raguotė	<i>Trollius europaeus</i>		Paprastoji vinkšna
<i>Odontoschisma denudatum</i>	S	Plikoju raistūnė	<i>Ulmus laevis</i>		Paprastasis skirpstas
<i>Onobrychis arenaria</i>		Smiltyninis esparcetas	<i>Ulmus minor</i>		Paprastoji spanguolė
<i>Orchis mascula</i>		Vyriškoji gegužraibė	<i>Vaccinium oxycoccos</i>		Vaistinė veronika
<i>Orthilia secunda</i>		Vienašalė užgina	<i>Veronica officinalis</i>		Paprastasis putinas
<i>Paris quadrifolia</i>		Keturlapė vilkauogė	<i>Viburnum opulus</i>		Kašubinis vikis
<i>Peucedanum oreoselinum</i>		Šilinis salivas	<i>Vicia cassubica</i>		Žirniapolis vikis
<i>Phaeolus schweinitzii</i>	G	Šveinico rudapintė	<i>Vicia pisiformis</i>		Miškinis vikis
<i>Phegopteris connectilis</i>		Plaukuotasis papartuolis	<i>Vicia sylvatica</i>		Šlakinė kregždūnė
<i>Phellinus chrysoloma</i>	G	Eglinė kempinė	<i>Vincetoxicum hirundinaria</i>		Puošnioji našlaitė
<i>Phellinus pini</i>	G	Pušinė kempinė	<i>Viola mirabilis</i>		Durpyninė našlaitė
<i>Phyteuma spicatum</i>		Varpotoji glaudenė	<i>Viola palustris</i>		Smiltyninė našlaitė
<i>Pycnoporellus fulgens</i>	G	Skaisčioji raudonpintėlė	<i>Viola rupestris</i>		
<i>Pimpinella major</i>		Didžioji ožiažolė			
<i>Pyrola rotundifolia</i>		Apskritalapė kriaušlapė			
<i>Plagiochila asplenoides</i>	S	Papartinė tįsena			
<i>Plagiomnium undulatum</i>	S	Vingialapė lapūnė			
<i>Plagiothecium undulatum</i>	S	Vingialapė pažulnutė			

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos 188724381, Antakalnio g. 25, LT-10312 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL EUROPOS BENDRIJOS SVARBOS NATŪRALIŲ BUVEINIŲ MONITORINGO METODIKOS PATVIRTINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2025-10-17 Nr. V-154
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Agnė Jasinavičiūtė, Direktorius
Sertifikatas išduotas	AGNĖ JASINAVIČIŪTĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-10-17 15:17:51 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2025-10-17 15:18:09 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	SK ID Solutions EID-Q 2021E, SK ID Solutions AS EE
Sertifikato galiojimo laikas	2025-07-17 08:21:56 – 2030-07-17 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA-2, VI Registru Centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, i.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2025-05-16 11:31:08 iki 2028-05-15 11:31:08
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.85.4
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2025-10-22 11:59:58)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2025-10-22 11:59:58 DBSIS